

Socialnämnden

Socialnämnden

kallas härmed till sammanträde **torsdagen den 23 juni 2022.**

Samling kl. 11:00 vid Socialpsykiatriboendet Kornsvedjan i Saltvik,
sammanträdet börjar **kl. 13:15 i Sessionssalen, Nämndhuset.**

Hålltider för sammanträdet

11.00 – 12.00	Utflykt till Socialpsykiatriboendet Kornsvedjan i Saltvik
13.15 – 13.30	Information om nuläget inom hemtjänsten – Maritha Nordin
13.30 – 13.45	Budgetuppföljning 2022 – Controller
13.45 – 14.00	Information om Elevhem och elevunderlag – Maria Hellström
14.00 – 14.15	<i>Fika</i>
14.15 – 14.35	Utökad grundbemanning – Mats Collin
14.35 – 14.50	Remiss - Motion - Språkkrav inom Socialförvaltningen – Mats Collin
14.50 – 15.00	Information från förvaltningen
15.00 – 15.10	Information från ordförande
15.10	Beslutsmöte

Föredragningslista

1. Val av justerare
2. Godkännande av dagordning
3. Informationsärenden
4. Budgetuppföljning 2022
5. Organisationsbidrag 2023 - Härnösands Kvinnojour
6. Information om Elevhem och elevunderlag
7. Utökad grundbemanning
8. Remiss - Motion - Språkkrav inom Socialförvaltningen
9. E-förslag - "Skopeng" till anställda inom Härnösand kommun omsorgsförvaltning
10. SocialReko - Ny samverkansstruktur HälSam - Samverkan mellan länets kommuner och Region Västernorrland
11. Ändringar i Delegationsordning Socialnämnden 2022
12. Anmälan av delegationsbeslut 2022
13. Attestantförteckning 2022
14. Skrivelser, meddelanden, beslut
15. Eventuellt tillkommande ärende

Krister Mc Carthy
ordförande

Härnösands
kommun

Socialnämnd

Budgetuppföljning maj

Budgetuppföljning maj

Rapportperiod: 2022-05-31 Organisation: Socialnämnd

Innehållsförteckning

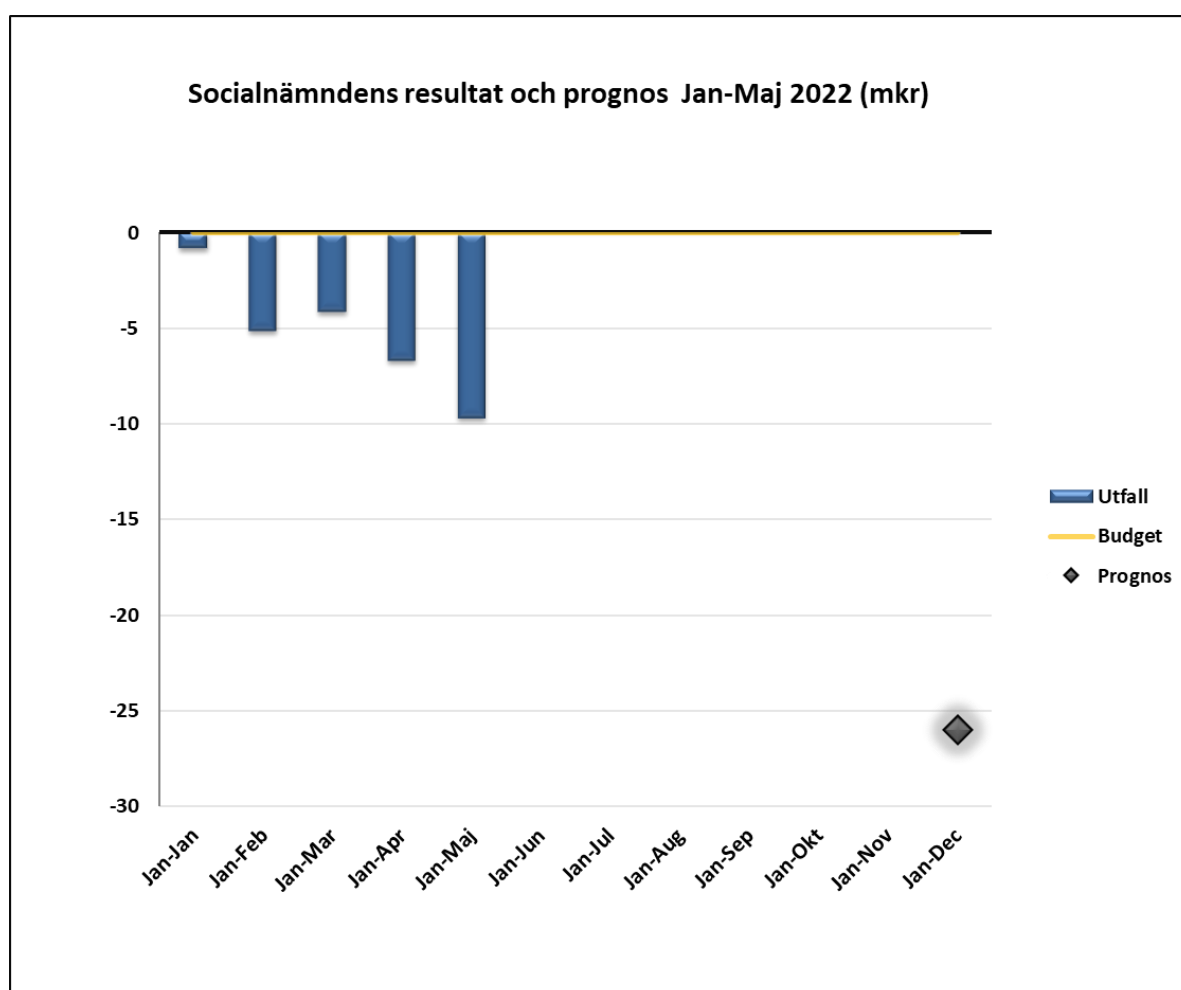
Budgetuppföljning maj.....	1
1 Ekonomisk redovisning.....	2
1.1 Nämndens resultat	2
1.2 Budgetavvikelse per verksamhetsområde	4

1 Ekonomisk redovisning

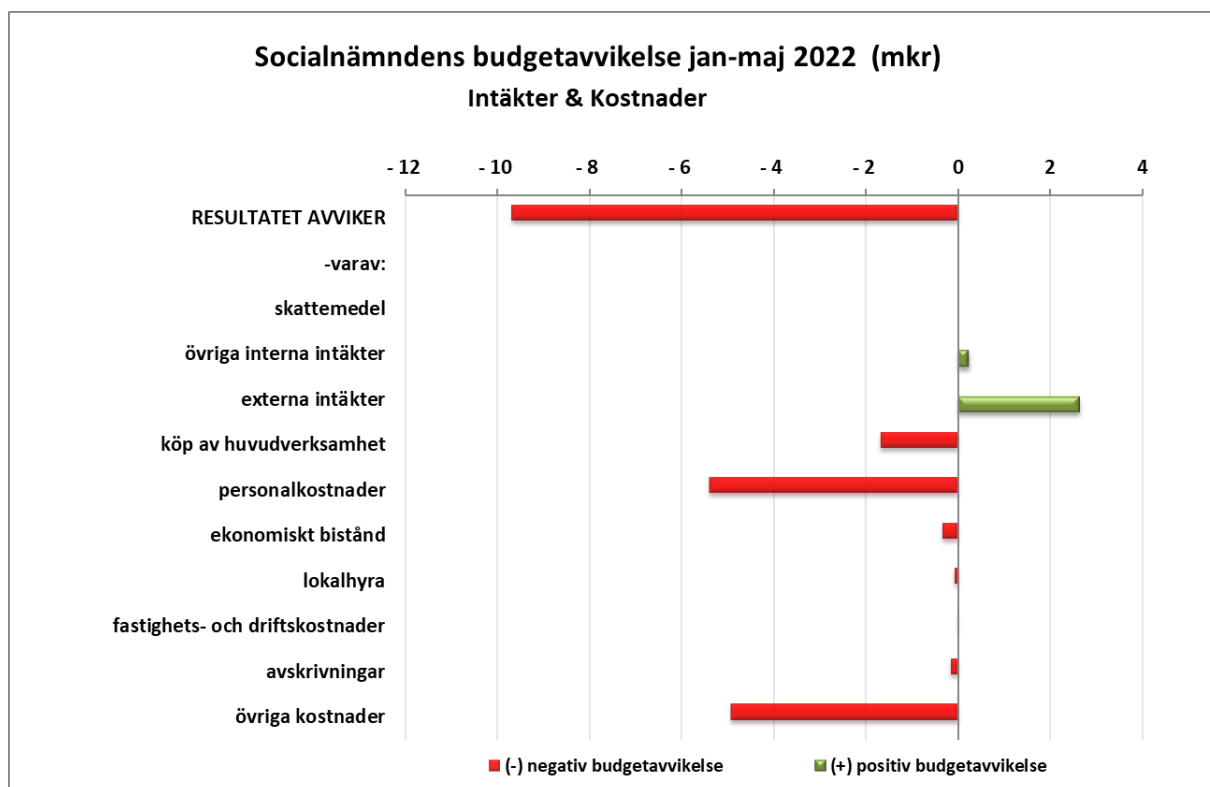
1.1 Nämndens resultat

Förutsättningarna har fortsatt inte varit bra för att kunna uppskatta om 4-månadersprognosen står sig efter dessa 5 månader. Utfallet innehåller fortfarande en hel del fel som är kopplad till att personalsystemet byttes ut i slutet av förra året. Löner som har gått ut fel, som behöver krävas tillbaka. Personalkostnader har också på flera ställen hamnat hos fel chef. Detta har medfört svårigheter att få den rätta bilden över det faktiska resultatet som man prognostiserat ett helårs utfall på.

Verksamhetssystemet Treserva som byttes ut till Lifecare, också det i slutet av förra året, har även det fortsatt påverka prognosen/uppföljningarna. Det har både inom avgiftshanteringen och inom hemtjänstpengen funnits, och finns till viss del fortfarande, en del fel. Allt detta påverkar resultatet ackumulerat sista maj, och då blir prognosen på helår mycket osäker.

Socialnämnden redovisar ett underskott på -9,7 mnkr per sista maj. Intäkterna är 2,9 mnkr högre än budgeterat, medan kostnaderna överskrider budgeten med 12,6 mnkr. Bland intäkterna avviker erhållna bidrag, som främst består av sjuklönekompensation från Försäkringskassan till följd av Covid-19. När det gäller kostnaderna så är det främst personalkostnader och övriga kostnader som avviker från budget.

Kostnaderna överskrider budget med totalt -12,6 mkr. Avvikelser finns inom flera kostnadsslag, dock avviker personalkostnader och övriga kostnader mest med -5,4 respektive -4,9 mkr. Köp av huvudverksamhet avviker med ett utfall 1,7 mkr högre än budgeterat.

Övriga kostnader innehåller bland annat kostnader för förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial, transportmedelskostnader (leasingavgift, drivmedel, reparationer etc.), larm- och systemkostnader, konsulttjänster, lämnade bidrag, med mera. De största avvikande posterna är högre utfall än budget för arbets- och skyddskläder, förbrukningsmaterial samt transportmedelskostnader.

När det gäller personalkostnaderna visar några verksamhetsområden överskott och andra underskott.

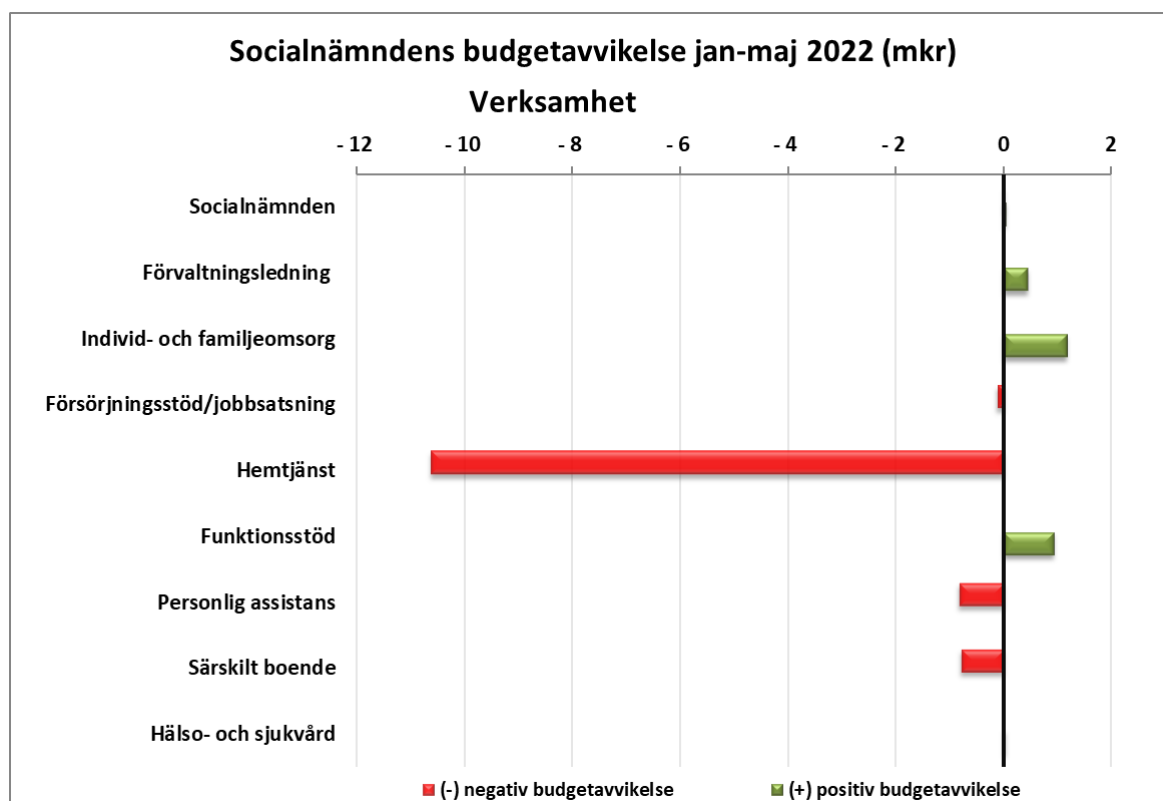
Externa intäkter avviker positivt mot budget med motsvarande 2,9 mkr för perioden. Avvikelse finns inom erhållna bidrag där sjuklönekomensationen från Försäkringskassan bidrar med 4,8 mkr, som inte budgeterats för under 2022. Negativa avvikelser finns när det gäller ersättning från Migrationsverket.

1.2 Budgetavvikelse per verksamhetsområde

(tkr)	jan-maj 2022			jan-maj 2021					
	Budget	Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse	Skillnad utfall 2021/2022	Riktning	Trend linje
Socialnämnd	-680	-627	54	-682	-700	-18	73	⬆️	↗️
Förvaltningsledning	-17 660	-17 197	462	-18 274	-16 249	2 026	-949	⬇️	↘️
IFO	-30 330	-29 159	1 171	-30 721	-29 606	1 114	448	⬆️	↗️
Försörjningsstöd	-5 765	-5 880	-116	-7 952	-6 428	1 525	547	⬆️	↗️
Hemtjänst	-44 313	-54 937	-10 625	-43 021	-58 925	-15 904	3 988	⬆️	↗️
Funktionsstöd	-68 322	-67 380	943	-67 613	-68 725	-1 112	1 345	⬆️	↗️
Pers. ass	-14 071	-14 900	-830	-12 196	-13 686	-1 490	-1 214	⬇️	↘️
Säbo	-60 525	-61 317	-793	-56 199	-64 988	-8 789	3 671	⬆️	↗️
Häls- och sjukvård	-18 997	-18 953	43	-19 272	-25 287	-6 015	6 334	⬆️	↗️
Resultat	-260 661	-270 351	-9 690	-255 929	-284 594	-28 665	14 243	⬆️	↗️

(Inom förvaltningsledning ingår SOC ledning, Administrativa enheten, Utvecklings- och kunskapsstyrningsenheten, Anhörig- och närståendestöd, Serviceenheten, Biståndsenheten, Hospice- och utskrivningsklara samt Covid-19 material)

En jämförelse mellan samma period förra året visar på ett minskat underskott med 14,2 mnkr. Anledningen till de stora kostnaderna förra året är att socialnämnden hade höga kostnader kopplade till åtgärder för att minska risken för spridning av Covid-19. Exempel på åtgärder var utökad grundbemanning, Covid-19 team och visstidsanställda extra chefer. Det var även höga kostnader för inhyrda sjuksköterskor förra året.

De verksamhetsområden som visar större avvikelser är Individ- och familjeomsorg samt Funktionsstöd, som visar överskott för perioden januari till maj. Verksamhetsområdena Personlig assistans, Särskilt boende och framförallt Hemtjänst visar underskott under perioden.

Budgetuppföljning 2022 (tkr)	Resultat ackumulerad feb 2022	Resultat ackumulerad mar 2022	Resultat ackumulerad apr 2022	Resultat ackumulerad maj 2022	Differens föregående månad
Hemtjänst	-6 731	-6 888	-8 929	-10 625	-1 695
- Hemtjänstpeng	505	-459	36	875	839
- Kommunal hemtjänst	-6 479	-5 652	-7 782	-9 965	-2 183
- Nattpatrull	-756	-777	-1 184	-1 535	-351

Hemtjänsten är det verksamhetsområde som visar störst underskott, med en budgetavvikelse som uppgår till -10,6 mnkr per sista maj, och i stort sett hela avvikelsen gäller personalkostnader.

Det förekommer fortfarande en osäkerhet kring antal timmar som utförts hos brukaren. Detta på grund av ett systembyte som gjordes i november 2021.

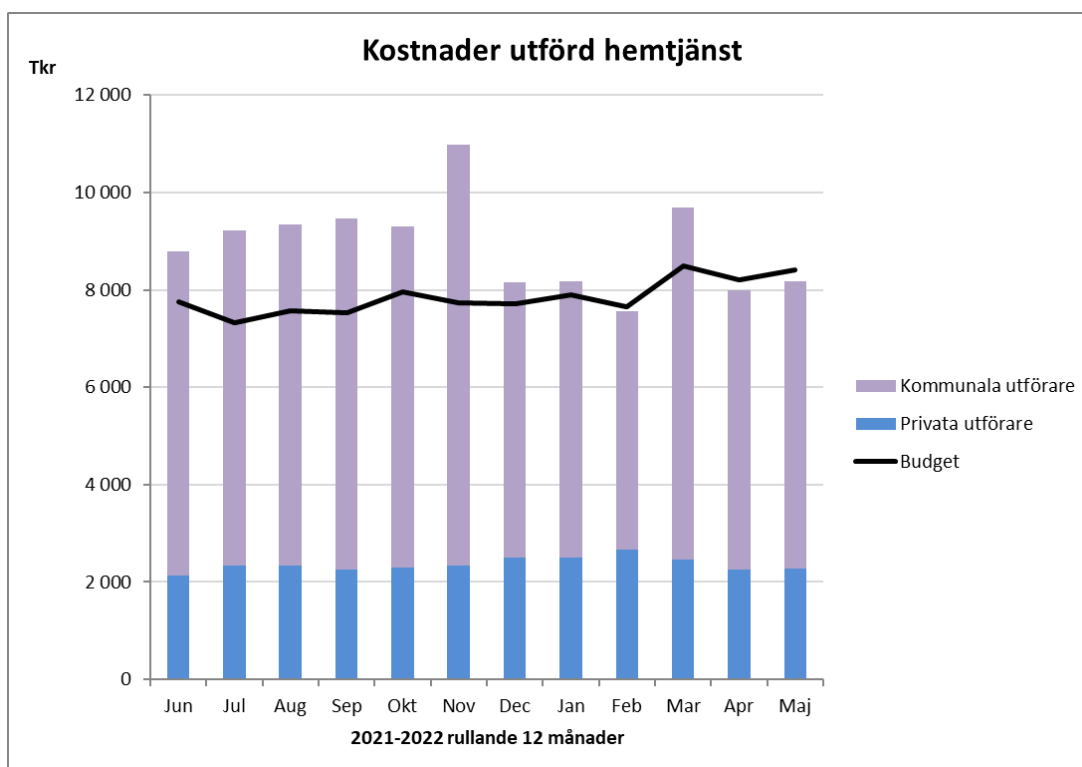
Statistiken visar att av den planerade tiden hos brukaren så har hemtjänsten utfört ca 83%. Och av den totala arbetstiden inom den kommunala hemtjänsten så utfördes ca 55 % hos brukaren. För att kunna hålla sin budget behöver hemtjänstens produktivitet ligga på ca 70 % (utförd tid/arbetstid). Denna procentsats är högre än andra kommuners och det är något som behöver ses över inför nästa budgetarbete eftersom det inte fungerar när vi har ytterområden som kräver långa restider. Enligt Kolada så låg det i snitt på strax över 50 % i riket under 2021. Det pågår en djupanalys av hur hemtjänstens timmar fördelas på utförd tid hos brukare, restid, kring tid mm.

Nattpatrullen visar ett underskott på -1,5 mnkr, varav nästan allt avser personalkostnader. Nattpatrullen är inte finansierad av hemtjänstpeng utan av skattemedel, dem får alltså inte mer intäkter när de utför mer tid hos brukaren som man däremot får inom hemtjänstgrupperna. I budgeten sänkte man antalet årsarbetare från mars då förväntningarna var att öppnandet av det nya boendet på Artillerigatan skulle innebära mindre behov på natten, men behovet har inte minskat i den omfattningen.

Budgetuppföljning 2022 (tkr)	Resultat ackumulerad feb 2022	Resultat ackumulerad mar 2022	Resultat ackumulerad apr 2022	Resultat ackumulerad maj 2022	Differens föregående månad	Årsprognos T1
Socialnämnden	15	50	54	54	0	0
Förvaltningsledning	10	157	1 137	462	-674	685
- Soc ledning	97	219	829	719	-111	82
- Administration	143	195	263	504	241	820
- Utv. o kunskapsstyrningsenheten	81	49	565	413	-153	380
- Anhörig- och närståendestöd	62	75	53	66	13	360
- Teknik och Serviceenhet	-21	-6	-1	-636	-635	-70
- Biståndsenhet	-74	36	55	53	-2	170
- Hospice och Betalningsansvar	-157	-193	-395	-424	-29	-825
- Covid-19 material	-121	-217	-232	-232	0	-232
Hemtjänst	-6 731	-6 888	-8 929	-10 625	-1 695	-22 700
- Hemtjänstpeng	505	-459	36	875	839	-2 700
- Kommunal hemtjänst	-6 479	-5 652	-7 782	-9 965	-2 183	-16 400
- Nattpatrull	-756	-777	-1 184	-1 535	-351	-3 600
Särskilt boende	265	293	-496	-793	-297	-1 270
Hälso- och sjukvård	-327	271	99	43	-56	-400
Individ- och familjeomsorg	1 094	764	1 610	1 055	-555	-785
- Individ- och familjeomsorg exkl försörjningsstöd	1 027	957	1 651	1 171	-481	-285
- Försörjningsstöd	68	-193	-41	-116	-75	-500
Funktionsstöd	113	867	176	943	766	-80
- Externa placeringar	-625	-840	-1 974	-2 198	-224	-2 680
- Individuella insatser	267	476	613	692	80	800
- Egna boenden och daglig verksamhet	471	1 231	1 538	2 449	911	1 800
Personlig assistans	417	339	-332	-830	-498	-1 450
Summa	-5 143	-4 146	-6 681	-9 690	-3 009	-26 000

Socialnämndens uppföljning volymökningar maj 2022

Hemtjänstpeng

Diagrammet visar kostnader för utförda hemtjänsttimmar under verksamheten Hemtjänstpeng, vilket är det samma som utdelad ersättning till kommunala och privata utförare rullande 12 månader

	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj
Antal brukare	562	575	586	589	586	550	594	589	578	619	616	609
varav kommunala	464	472	488	486	486	454	492	485	476	514	518	515
varav privata	98	103	98	103	100	96	102	104	102	105	98	94

Tabellen visar på antalet brukare med beslut om hemtjänst i ordinarie boende, exklusive brukare med enbart larm, insatser enligt HSL (Hälsö- och sjukvårdslagen) och/eller matdistribution. Rullande 12 månader.

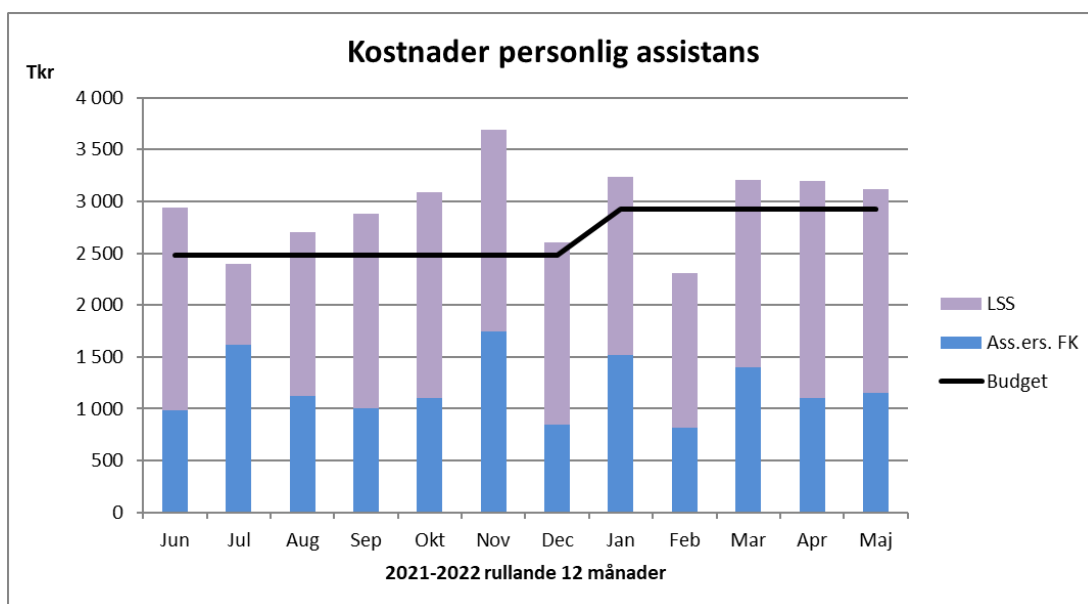
	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj
Utförda tim/dag	741	726	738	755	772	734	664	650	646	646	615	582
varav egen regi	562	560	569	582	586	544	480	478	457	480	457	455
varav privata	179	166	169	173	186	190	184	172	189	167	158	127

Rullande 12 månader

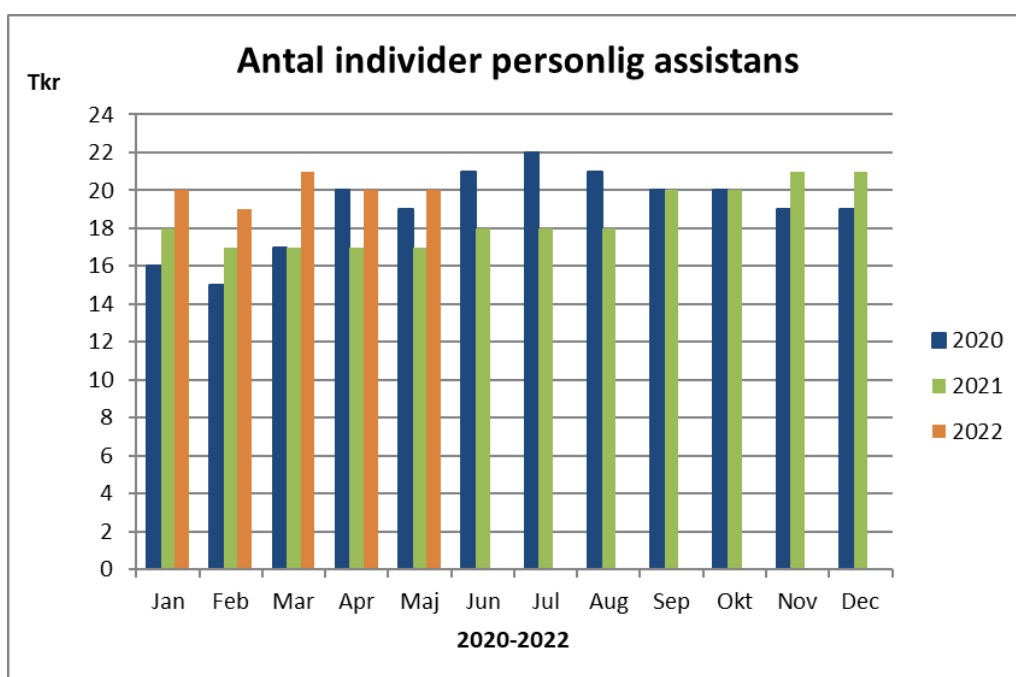
Mnkr	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Ack. resultat	-0,1	0,5	-0,5	0,0	0,9							

I resultatet ingår intäkter för omsorgsavgifter, momskompensation samt intäkter och kostnader för matdistribution.

Personlig assistans

Diagrammet visar kostnader till Försäkringskassan (FK) där kommunen betalar för de 20 första timmarna i veckan som utförs (Ass.ers. FK) samt till assistansanordnare där kommunen står för hela kostnaden (LSS, Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade). Beslut från Försäkringskassan som gäller retroaktivt påverkar periodiseringen av enskilda månader.

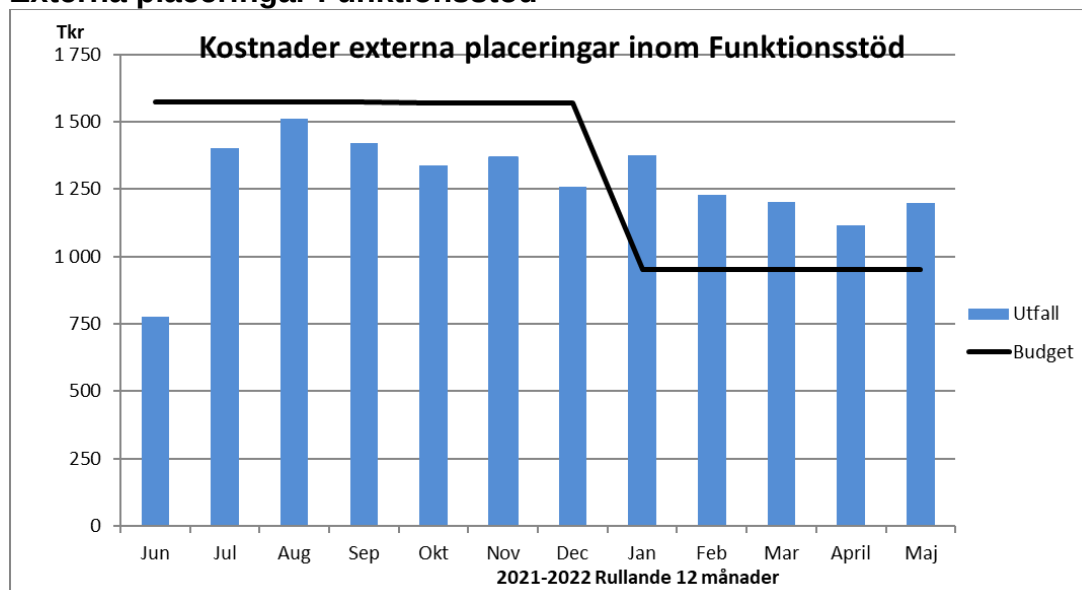

	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj
Antal brukare LSS		18	18	18	20	20	21	21	20	19	21	20

Mnkr	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Resultat/månad		0,3	0,1	-0,1	-0,7	-0,5						
Ack. resultat		0,3	0,4	0,3	-0,3	-0,8						

I resultatet ingår bidragsintäkter från Migrationsverket.

Externa placeringar Funktionsstöd

Diagrammet visar kostnader för externa placeringar inom Funktionsstöd. Periodiseringsavvikelser mellan enskilda månader förekommer.

Ej verkställda beslut	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	April	Maj
Antal brukare	4	4	5	5	5	4	6	6	7	6	7	7

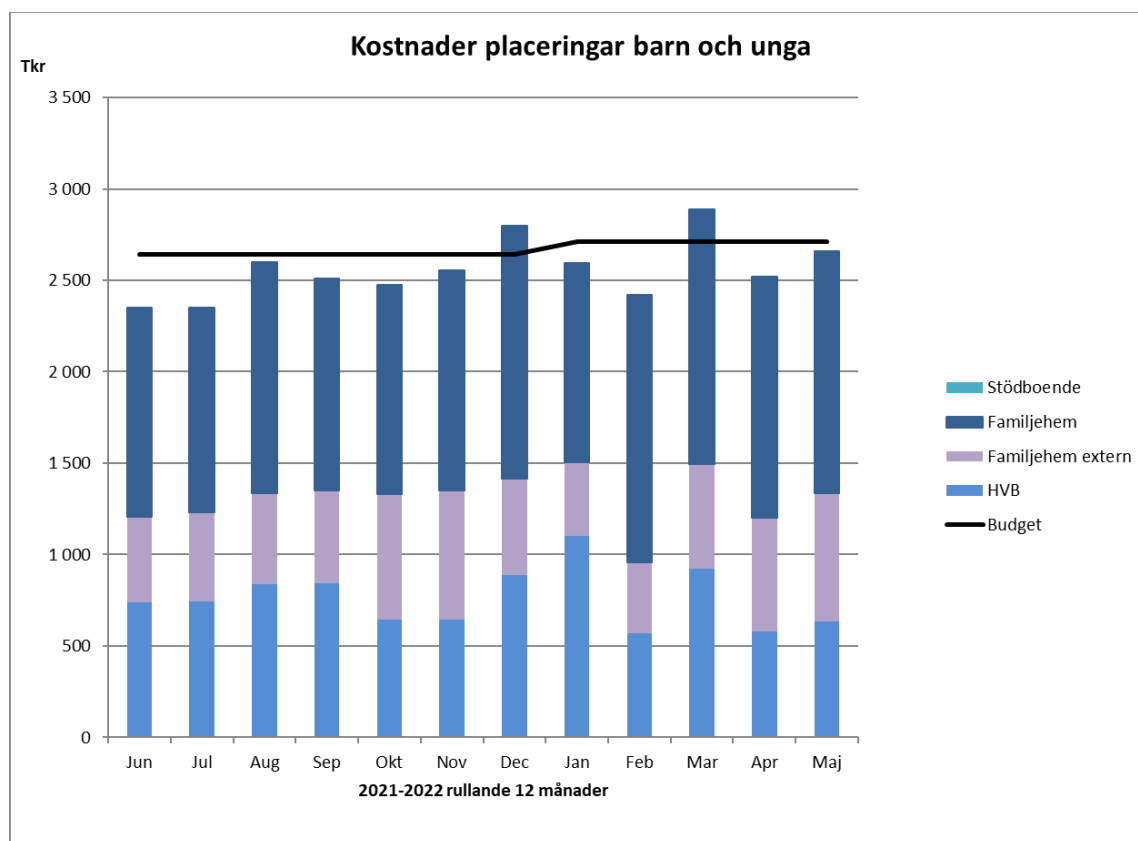
Rullande 12 månader. Boendebeslut som överstiger tre månader

Externt placerade	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	April	Maj
Antal brukare	20	19	18	18	17	17	17	17	16	16	15	15

Mnkr	Jan	Feb	Mar	April	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Resultat/månad	-0,4	-0,3	-0,2	-1,1	-0,2							
Ack. resultat	-0,4	-0,6	-0,8	-2,0	-2,2							

I resultatet ingår intäkter för avgifter, stadsbidrag och momskompensation.

Placeringar IFO Barn- och familjeenheten

Diagrammet visar kostnader för externa placeringar inom Barn- och familjeenheten. Periodiseringsavvikelser mellan enskilda månader förekommer. Familjehem extern avser konsulentstödda familjehem. HVB betyder hem för vård eller boende.

	Jun	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj
Antal brukare	80	58	61	63	61	59	58	62	64	62	67	63	67
varav Fam.	50	43	45	43	41	39	39	40	40	39	43	43	43
varav Fam. ext	12	7	7	8	8	8	8	8	9	8	9	8	8
varav HVB	15	8	9	12	12	12	11	14	15	15	15	12	16
varav Stödboende	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Rullande 12 månader

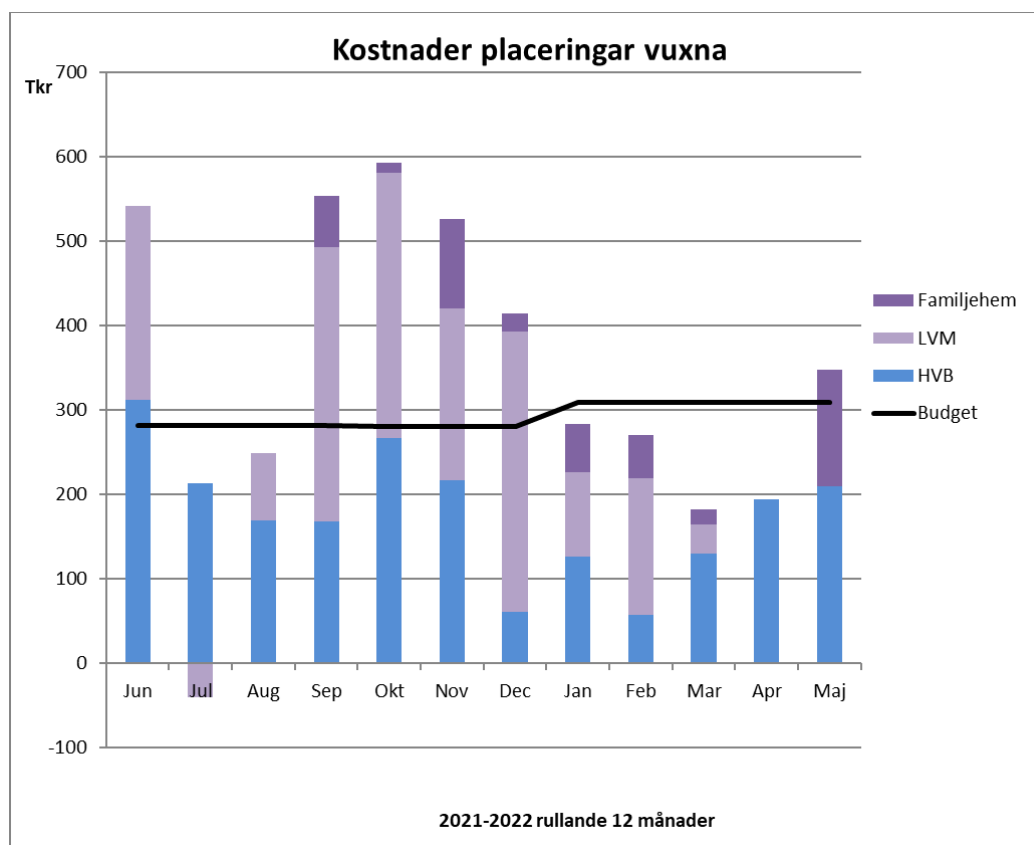
		Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	
Antal dygn		2 088	1 640	1 809	1 811	1 830	1 799	1 736	1 862	1 880	1 706	1 925	1 893	1 993
varav Fam.		1405	1 252	1 330	1 306	1 230	1 191	1 166	1 213	1 219	1 092	1 275	1 290	1 333
varav Fam. ext		315	210	217	233	240	248	240	248	217	207	277	270	248
varav HVB		286	178	262	272	360	360	330	401	444	407	373	333	412
varav Stödboende		82	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Rullande 12 månader

Mnkr	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Resultat/månad	0,1	0,3	-0,2	0,3	0,0							
Ack. resultat	0,1	0,4	0,2	0,5	0,5							

I resultatet ingår bidragsintäkter från Migrationsverket och momskompensation.

Placeringar IFO Vuxnenheten

Diagrammet visar kostnader för externa placeringar inom Vuxnenheten. Periodiseringsavvikelser mellan enskilda månader förekommer. HVB betyder hem för vård eller boende och LVM betyder lagen om vård av missbrukare.

	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj
Antal brukare	7	6	5	6	7	9	6	6	4	4	3	4
varav HVB	6	5	3	3	4	4	3	2	1	3	3	4
varav LVM	1	1	2	2	2	2	2	2	1	0	0	0
Varav familjehem				1	1	3	1	2	2	1	0	0

Rullande 12 månader

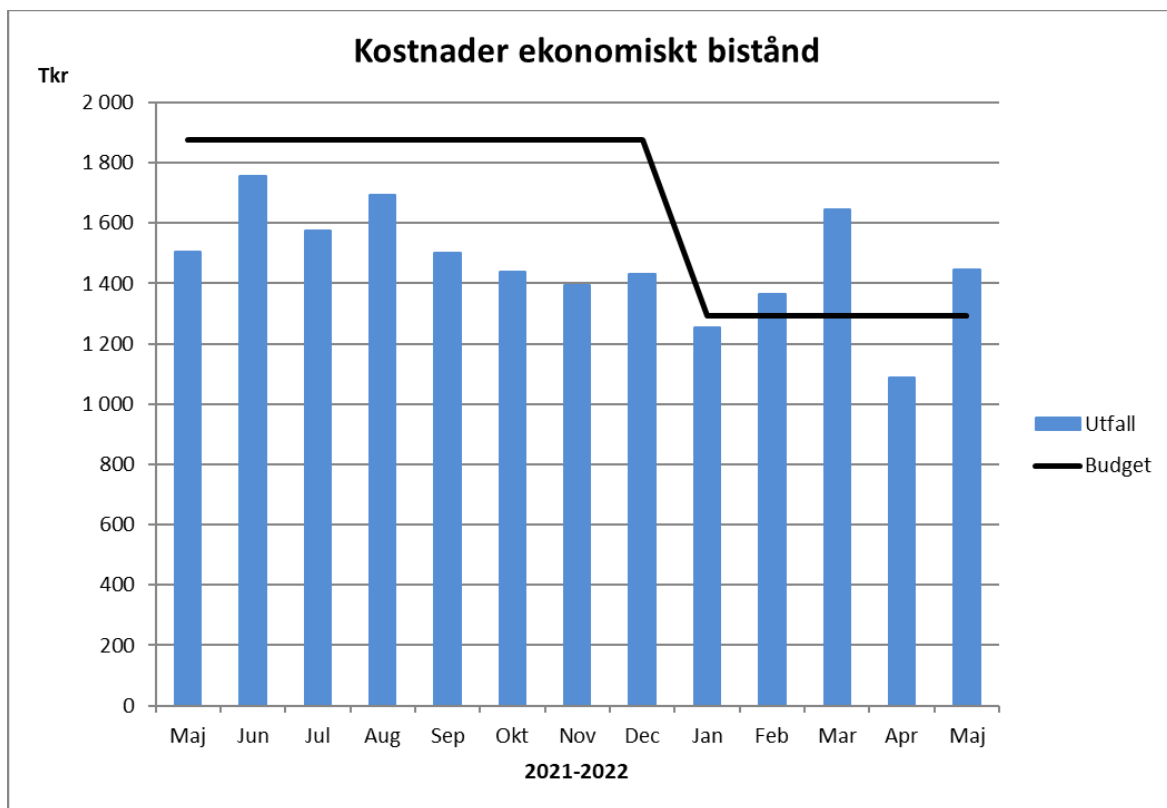
	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj
Antal dygn	188	131	118	120	161	184	144	135	92	62	65	102
varav HVB	158	100	64	59	94	58	51	62	28	52	65	102
varav LVM	30	31	54	60	62	60	62	42	18	0	0	0
Varav familjehem				1	5	66	31	31	46	10	0	0

Rullande 12 månader

Mnkr	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Resultat/månad	0,0	0,0	0,1	0,1	-0,1							
Ack. resultat	0,0	0,1	0,2	0,3	0,2							

I resultatet ingår intäkter för momskompensation.

Försörjningsstöd

Diagrammet visar kostnader för utbetalt ekonomiskt bistånd.

Stapeln för april är lägre än vad den borde vara. Detta p.g.a. att utbetalningen för ett antal hushåll försenats, och därmed har kostnaden hamnat på maj istället.

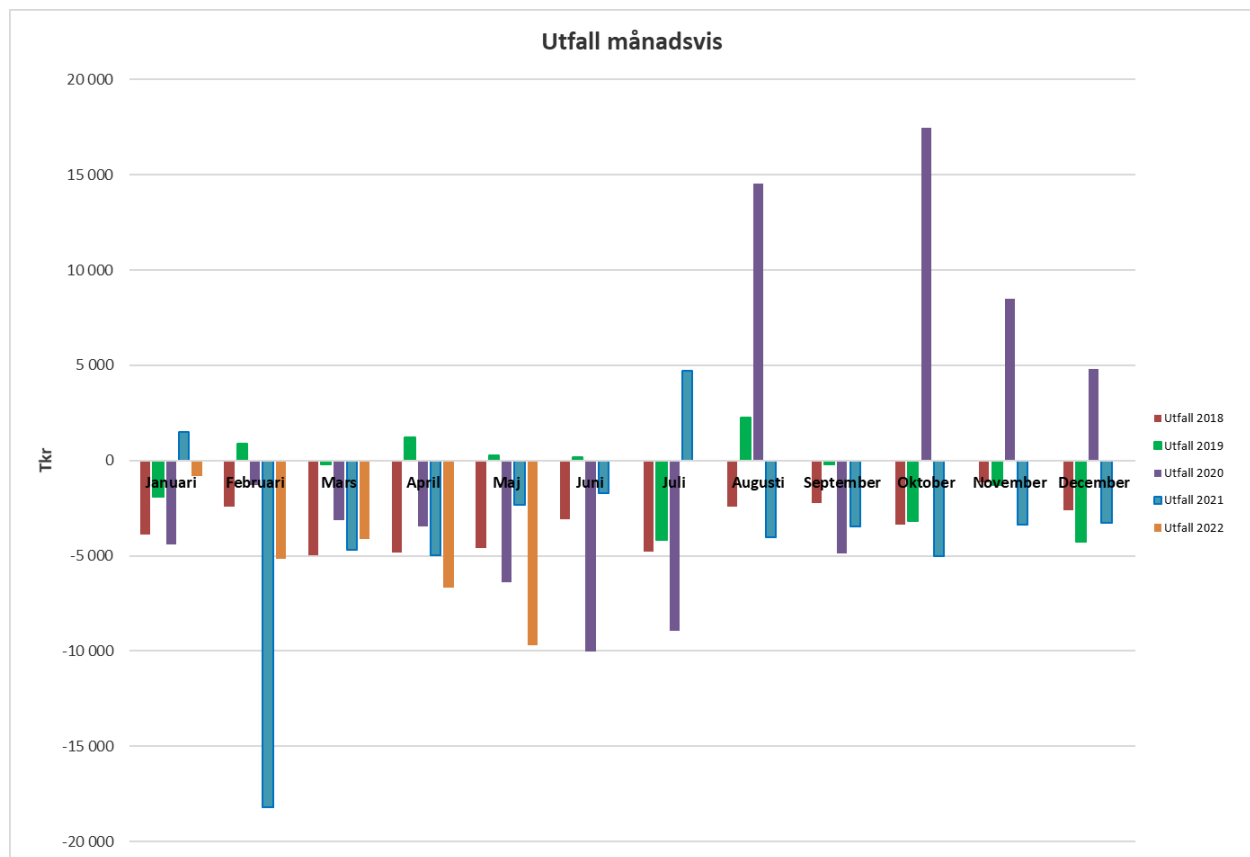
	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj
Antal hushåll	206	220	209	200	190	189	188	203	180	185	206	159	176

Ett hushåll kan innehålla varierande antal personer.

Mnkr	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Resultat/månad	0,0	0,0	-0,3	0,2	-0,1							
Ack resultat	0,0	0,1	-0,2	0,0	-0,1							

I resultatet ingår även intäkter från Migrationsverket och Försäkringskassan

Utfallet per måned

Socialförvaltningen

Akram Heidari, 0611-34 83 81
akram.heidari@harnosand.se

Socialnämnden

Organisationsbidrag 2023 - Härnösands Kvinnojour**Förslag till beslut**

Socialförvaltningen föreslår Socialnämnden förslå Kommunstyrelsen besluta

att bevilja Föreningen Kvinnogemenskap, Härnösands kvinno- och tjejjour 952 500 kr för verksamhetsåret 2023,

att bevilja Föreningen Kvinnogemenskap, Härnösands kvinno- och tjejjouren 100 000 kr för hyreskostnad Skyddat boende, samt

att överlämna ärendet till kommunstyrelsen för vidare beslut.

Beskrivning av ärendet

Kvinnou- och tjejjouren ansöker inför 2023 om 952 500 kr vilket motsvarar kostnaderna för:

- 100 % tjänst Kvinnojour 515 000 kr
- 50 % tjänst på tjejjouren 257 500 kr
- Verksamhetsbidrag Kvinnojouren 30 000 kr
- Verksamhetsbidrag Tjejjouren 50 000 kr

samt utöver ovanstående på 952 500 kr

- Hyreskostnad Skyddat boende 100 000 kr

Kvinnojourens verksamhet omfattar 1,75 % personal och två lägenheter varav en används som kontor (besökslägenhet) och en som boendelägenhet ("skyddat boende"). Ytterligare ca 15 kvinnor ingår i det ideella jourarbetet som utförs utanför kontorstiden, kvällar, nätter och på helger. Den Ideella kvinnojourens aktiva arbetsinsats, förutom beredskapstiden, uppgick under 2021 till 217 timmar, vilket motsvarar ca 27 arbetsdagar.

Härnösands tjejjour startades upp igen under 2020, som en del i föreningen. Deras verksamhet sker enbart på ideell basis idag. Tjejjouren riktar sin verksamhet mot de unga tjejerna och flickorna som är deras främsta målgrupp. En grupp som kvinnojouren inte når på samma sätt i deras verksamhet. I led med kommunens nollvision om våld i nära relation kommer tjejjourens verksamhet vara en viktig pusselbit för att nå ut med information, stöd och hjälp till unga tjejer.

Kvinnojourens och tjejjourens verksamhet är mycket angelägen och utgör ett viktigt stöd för kvinnor i utsatta situationer. Kvinnojourens verksamhet är särskilt viktig för de kvinnor som av olika anledningar inte vill söka kontakt med socialtjänsten. Kvinnojouren har därför en mycket viktig funktion att skydda och stödja kvinnor och det är av största vikt att kommunen har en fungerande kvinnojourensverksamhet.

Socialförvaltningens inställning är att Föreningen Kvinnogemenskap, Härnösands kvinno- och tjejjour ska beviljas ett årligt organisationsbidrag som ger föreningen möjligheter att bedriva en verksamhet med kvalitet och hög tillgänglighet för utsatta kvinnor i Härnösands kommun.

Individ- och familjeomsorgen (IFO) Härnösands kommun har haft placeringar på Härnösands kvinnojour under det senaste året.

Bedömning

Socialförvaltningens förslag är att bevilja Föreningen Kvinnogemenskap, Härnösands kvinno- och tjejjouren 952 500 kr och i organisationsbidrag för verksamhetsåret 2023.

Detta motsvarar kostnaderna för:

- 100 % tjänst Kvinnojour 515 000 kr
- 50 % tjänst på tjejjouren 257 500 kr
- Verksamhetsbidrag Kvinnojouren 30 000 kr
- Verksamhetsbidrag Tjejjouren 50 000 kr

samt utöver ovanstående på 952 500 kr.

Socialförvaltningens förslag är att bevilja Föreningen Kvinnogemenskap, Härnösands kvinno- och tjejjouren 100 000 kr för hyreskostnad Skyddat boende.

Socialt perspektiv

Utifrån ett barnperspektiv är det viktigt att verksamheter som kvinnojouren och tjejjouren finns för att vid behov av skydd omgående tillgodose det till barnen och deras mamma. Tjejjourens verksamhet är viktigt vid behov av stöd i vissa frågor.

Ekologiskt perspektiv

Inget ekologiskt perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Inget ekonomiskt och juridiskt perspektiv.

Mats Collin
Förvaltningschef

Akram Heidari
Verksamhetschef

Bilagor

Kvinnojourens ansökan, med tillhörande bilagor.

Balansrapport

IB 210101

Förändring

UB 211231

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

1220 Inventarier	130 680,43	0,00	130 680,43
1229 Ack avskrivn inventarier	-130 680,43	0,00	-130 680,43
Summa anläggningstillgångar	0,00	0,00	0,00

Omsättningstillgångar

1610 Fordringar anställda	300,00	-300,00	0,00
1630 Avräkning skatter & avgifter	602,00	22,00	624,00
1680 Övr. kortfr fordr för utlägg	975,00	-975,00	0,00
1689 Övriga kortfristiga fordringar	0,00	5 800,00	5 800,00
1790 Interimsfordringar	300,00	11 655,00	11 955,00
1910 Kassa	4 095,00	4 214,00	8 309,00
1920 PlusGiro	185 195,80	-105 301,85	79 893,95
1950 Övriga bankkonton	1 500 569,79	808 000,00	2 308 569,79
Summa omsättningstillgångar	1 692 037,59	723 114,15	2 415 151,74

SUMMA TILLGÅNGAR

1 692 037,59 **723 114,15** **2 415 151,74**

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

2010 Eget kapital	-1 310 659,62	-319 242,97	-1 629 902,59
2019 Redovisat resultat	-319 242,97	319 242,97	0,00
2099 Årets resultat	0,00	-108 428,15	-108 428,15
Summa eget kapital	-1 629 902,59	-108 428,15	-1 738 330,74

Kortfristiga skulder

2440 Leverantörsskulder	0,00	-12 804,00	-12 804,00
2510 Skatteskulder	-12 949,00	-2 958,00	-15 907,00
2710 Personalens källskatt Frida	-8 158,00	-111,00	-8 269,00
2711 Personalens källskatt Viktoria	0,00	-5 546,00	-5 546,00
2712 personalens källskatt Maria	-5 452,00	5 452,00	0,00
2714 Personalens källskatt Sally	0,00	-2 900,00	-2 900,00
2715 Personalens källskatt Johanna	0,00	-1 470,00	-1 470,00
2730 Uppl soc avg	-16 520,00	-6 389,00	-22 909,00
2880 Skuld erhållna bidrag	0,00	-33 016,00	-33 016,00
2990 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	-19 056,00	-554 944,00	-574 000,00
Summa kortfristiga skulder	-62 135,00	-614 686,00	-676 821,00

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

-1 692 037,59 **-723 114,15** **-2 415 151,74**

Resultatrapport

210101
211231

200101
201231

RÖRELSENS INTÄKTER

Övriga rörelseintäkter

3810	Hysesintäkter	193 200,00		243 700,00	
3900	Medlemsavgifter	3 300,00		5 900,00	
3910	Erhållna statliga bidrag	400 000,00		400 000,00	
3920	Erhållna kommunala bidrag	534 000,00		477 500,00	
3985	Brottsofferfonden	53 245,00		25 964,00	
3989	Erhållna \	146 104,65		191 914,68	
3990	Övr ersättn och intäkter	288 060,00		84 000,00	
3991	Övr ers och intäkt TJ	52 236,00		0,00	
3998	Erhållna \	4 166,00		67 500,00	
Summa övriga rörelseintäkter		1 674 311,65	100,00	1 496 478,68	100,00

SUMMA RÖRELSENS INTÄKTER

1 674 311,65 100,00 **1 496 478,68** 100,00

RÖRELSENS KOSTNADER

BRUTTOVINST

1 674 311,65 100,00 **1 496 478,68** 100,00

Övriga kostnader

5010	Lokalhyra	-79 131,00		-81 436,00	
5410	Förbrukningsinventarier	-50 042,54		-79 905,36	
5411	Förbrukningsinventarier TJ	-681,00		0,00	
5460	Förbrukningsmaterial	-12 827,65		-10 416,50	
5800	Resekostnader	-3 817,50		-6 018,00	
5910	Annonsering	-54 207,78		-12 251,00	
5930	Reklamtrycksaker	-35 149,00		0,00	
5931	Reklamtrycksaker TJ	-28 452,63		0,00	
6110	Kontorsmaterial	-6 370,85		-8 205,64	
6111	Kontorsmaterial TJ	-564,50		0,00	
6150	Trycksaker	-5 861,12		-29 369,00	
6151	Tryckmaterial TJ	-4 506,38		0,00	
6211	Fast telefoni	-16 972,00		-16 403,00	
6250	Porto	-495,00		-2 476,00	
6251	Porto TJ	-240,00		0,00	
6310	Företagsförsäkringar	-6 368,00		-5 981,00	
6530	Redovisningstjänster	-13 137,00		-12 963,00	
6540	ADB-tjänster	-9 138,00		-3 212,00	
6570	Bankkostnader	-1 903,80		-1 100,00	
6981	Föreningsavgifter avdragsgilla	-2 975,00		-1 419,00	
6982	Föreningsavgifter ej avdragsgilla	-1 595,00		-2 250,00	
6990	Övr främmande tjänster	-85 385,00		-10 045,00	
6994	Utbetalda \	-54 945,45		-57 435,26	
Summa övriga kostnader		-474 766,20	-28,36	-340 885,76	-22,78

Arbetskraftskostnader

7010	Lön Viktoria	-111 060,00		0,00	
7012	Lön Maria	-148 130,00		-260 132,00	
7014	Lön Sally	-69 429,40		0,00	

Resultatrapport

210101
211231

200101
201231

7015	Lön Johanna	-29 725,70		0,00	
7210	Lön Frida	-363 922,00		-323 547,00	
7310	Företagsförsäkringar-Personal	-1 459,00		-4 348,00	
7330	Bilersättning	-1 681,88		-732,22	
7510	Arbetsgivaravgifter Frida	-114 340,00		-118 409,00	
7511	Arbetsgivaravgifter Viktoria	-34 894,00		0,00	
7512	Arbetsgivaravgifter Maria	-46 541,00		-63 349,00	
7514	Arbetsgivaravgifter Sally	-21 815,00		0,00	
7515	Arbetsgivaravgifter Johanna	-9 341,00		0,00	
7533	Särskild löneskatt pensionsk	-9 801,00		-6 106,00	
7570	AMF enligt avtal	-48 176,00		-43 842,00	
7610	Utbildning	-43 319,00		-650,00	
7611	Utbildning-Tjejjouren	-1 406,00		-2 504,73	
7670	Tidningar facklitteratur	-12 716,93		-438,00	
7671	Tidningar/facklitteratur TJ	-6 144,00		0,00	
7681	Föreningsavg avdr gill	-750,00		-750,00	
7690	Övriga personalkostnader	-16 395,39		-11 464,00	
Summa arbetskraftskostnader		-1 091 047,30	-65,16	-836 271,95	-55,88
SUMMA RÖRELSENS KOSTNADER		-1 565 813,50	-93,52	-1 177 157,71	-78,66
RESULTAT FÖRE AVSKRIVNINGAR		108 498,15	6,48	319 320,97	21,34
RESULTAT EFTER AVSKRIVNINGAR		108 498,15	6,48	319 320,97	21,34
Finansiella intäkter och kostnader					
8423	Ränta skattekontot	-70,00		-78,00	
Summa finansiella intäkter och kostnader		-70,00	-0,00	-78,00	-0,01
RESULTAT EFTER FINANSIELLA POSTER		108 428,15	6,48	319 242,97	21,33
8999	Redovisat resultat	108 428,15	-6,48	319 242,97	-21,33

Från: harnosand@roks.se
Skickat: den 24 maj 2022 08:06
Till: centraldiariet@harnosand.se
Ämne: Ansökan om verksamhetsbidrag för 2023
Bifogade filer: Härnösands kommun för 2023.docx; Verksamhetsberättelse 2021.pdf; Balans och resultatrapport 2021.pdf

Uppföljningsflagga: Följ upp
Flagga: Har meddelandeflagga

Hej
Här kommer föreningen kvinnogemenskap i Härnösand, Härnösands kvinno- och tjejjour, ansökan om verksamhetsbidrag för 2023. Denna ska till Kommunstyrelsen efter handläggning.

Med vänlig hälsning
Frida Persbo

Härnösands kvinnojour
0611-244 55

Föreningen Kvinnogemenskap, Härnösands Kvinno- och tjejjours ansökan om verksamhetsbidrag för år 2023

Kvinnojouren har två anställda personer (1,75), en öppen besökslägenhet, som även fungerar som kontor samt ett skyddad boende i en separat lägenhet.

Ytterligare ca 15 kvinnor ingår i det ideella jourarbetet som utförs utanför kontorstiden, kvällar, nätter och på helger. Den ideella kvinnojourens aktiva arbetsinsats, förutom beredskapstiden, uppgick under 2021 till 217 timmar, vilket motsvarar ca 27 arbetsdagar. I den aktiva insatsen ingår även den tid de ideella deltagit i utbildningar.

För en 100 % tjänst, det skyddade boendet, och verksamhetskostnader söks det årligen kommunala medel. (Det skyddade boendet består av en 4-rumslägenhet där två kvinnor med barn kan bo samtidigt. De bor kollektivt men har ett eget sovrum.)

Sedan 2017 har vi även sökt kommunala medel för vår besökslägenhet, vilket beviljats för alla år utom 2020-2022.

För en 75 % tjänst och vissa verksamhetskostnader har vi historiskt sett årligen sökt statliga medel via Socialstyrelsen.

Statliga bidrag från Socialstyrelsen kan ej sökas för verksamhet och personal i skyddat boende.

- Kvinnojourens utgifter för grundverksamheten är lönekostnad för två tjänster (1,75), hyreskostnader, utbildning och fortbildning av jourkvinnor, telefonkostnader, kontorsmaterial, försäkringar, hemsidor mm. Fortlöpande drift, komplettering och ersättning av inventarier i lägenheterna såsom möbler, tvättmaskin, och tv etc.

Besökslägenheten är oerhört viktig för att ta emot stödsökande kvinnor, för samtal i en lugn och trygg miljö. Utan den försvinner en stor del av kvinnojourens möjligheter att ge kvinnor och barn det stöd de behöver i svåra och utsatta situationer.

I vår nuvarande besökslägenhet kan polis hålla förhör, advokater ha genomgångar och socialtjänsten ha samtal med boende kvinnor och barn i en lugn miljö, även då det bor andra familjer i boendelägenheten.

Kvinnojouren tar emot många samtalsbesök här av stödsökande kvinnor, varje år.

I besökslägenheten håller vi även utbildning av nya jourkvinnor, tar emot studiebesök av grupper där vi ger information om vår verksamhet och har styrelsemöten.

Besökslägenheten är numera även en lokal för Härnösands tjejjour och dess verksamhet. Här har de sitt kontor, där deras chatt utförs, men är även utgångspunkt för annan verksamhet som en tjejjour jobbar med samt en mötesplats för de ideella jourtjejerna och verksamhetsledarna.

Om vi pga minskade ekonomiska bidrag måste avveckla besökslägenheten blir konsekvenserna förödande för vår verksamhet. Kontoret kommer iså fall inhysas (kontor och besöksrum) i det skyddade boendets lektrum för boende barn. Det är direkt olämpligt att vi

ska driva den övriga verksamheten i en familjs tillfälliga hem och även ur arbetsmiljösynpunkt för personalen.

Kvinnojouren

Vi ser att 2021 fick vi en ordentlig ökning i antalet kontakter till vår kvinnojour. Kvinnor som tog sin första kontakt med oss fördubblades jämfört med året innan. Vilket såklart delvis beror på lättade restriktioner och en öppning av samhället trots pandemin. Antalet samtalsbesök minskade något men andelen stödåtgärder jämfört med 2020 fördubblades. En förklaring till denna stora ökning av stödåtgärder är dels pga de kvinnor och barn som bott under året har varit i stort behov av stöd och hjälp. Dels så ser vi en ökning i kontakter där kvinnor behöver stöd/råd i möten med olika myndigheter och framför allt i vårdnadsärenden. Boendet har ju varit fullbelagt under större delen av 2021. Pga pandemin så var boendet ena plats stängt under merparten av året och öppnades upp först under hösten.

Antalet hänvisningar till andra boenden har fått göras i nästan samma stora omfattning under 2021 som föregående år.

Statistik för Kvinnojouren samt dagsläget för året kan ses i bilaga 1.

Tjejjouren

Deras verksamhet har under 2021 utvecklats och stödchatten har kunnat utökas till att vara varje lördag, 19-21, från varannan lördag som det var inledningsvis. Vid varje pass är det två jourtjejer som möter de stödsökande. Chatten är mycket välbesökt, vid varje chattillfälle är 5-10 chattar igång samtidigt, men ändå är det flera i kön som de ideella inte hinner prata med. De stödsökande är alltid anonyma och jourtejjerna har alla avlagt ett tystnadslöfte. De vanligaste ämnena de möter är om någon form av ohälsa som tex nedstämdhet, ångest och ensamhet. Sedan är det flera samtal om våld och självskada, sexuellt våld, sex mot ersättning, men även andra typer av våld. Det förekommer även mer allmänna samtal om tex kroppen, att vara kär samt om familjen. Åldern på de som söker stöd är mellan 8–30 år, men de allra flesta ligger i åldersspannet 13-18 år.

Tjejjouren har under 2021 börjat besöka Härnösands fritidsgård på måndagar då åk 6 är där, vilket har varit mycket uppskattat av ungdomarna. Målsättningen är att bygga vidare på denna verksamhet framöver men det krävs att vi utbildar fler ideella, då det i dagsläget är få ideella som har möjlighet att delta i denna aktivitet.

Statliga medel för 2023

Föreningen ansökte redan 2021 om medel från Socialstyrelsen för 2022/2023 för en tjänst på såväl kvinnojouren som tjejjouren, samt viss administration och revisorskostnader.

Ansökan beviljades med 400 000 kr. Dessa medel kommer täcka en 75% tjänst på kvinnojouren samt viss administration i form av våra telefonkostnader och revision.

De statliga medlen kommer alltså inte täcka våra grundkostnader eller en tjänst på tjejjouren som önskemålet var.

Framtida behov och utmaningar

Den största utmaningen vi ser inom närmsta tiden är den reform som regeringen tänker genomföra genom SOUn "ett fönster av möjligheter". Med denna behöver vi som kvinnojour med skyddat boende ha tillstånd för att få driva den typen av verksamhet där vi utför socialtjänst, alltså när vi tar emot placeringar från kommuner. Exakt vad det innebär för vår del, när detta ska ske osv är ännu inte klart. Inte heller är det klart med exakt vilka typer av förändringar vi kommer göra i vår verksamhet och vad dessa förändringar innebär rent kostnadsmässigt.

Skulle vi inte uppnå kraven för tillståndsplikt, innebär det troligen att vi inte kommer att kunna ta emot placeringar från socialtjänster. Det innebär att vi inte längre kommer kunna ha kvar vårt kontor om vi inte använder våra sparade medel för detta samt för de verksamhetskostnader som vi hitintills finansierat med våra hyresintäkter. Våra sparade medel räcker dock inte hur länge som helst så det är ingen långsiktig lösning. Detta skulle medföra att vår önskan om låg tröskel för stödsökande att få hjälp, råd och stöd kommer försvåras avsevärt eller i värsta fall inte finnas tillgängligt alls.

Samarbete med kommunen har påbörjats med samtal om hur kvinnojouren och tjejjouren kan bidra till att nollvisionen, om våld i nära relation, ska nås. Ett arbete som vi ser fram emot. Vi hoppas att vi ska kunna göra flera olika insatser i samarbete med kommunen för att nå flera olika målgrupper, både kvinnor, män och ickebinära, nyanlända, mfl.

Tjejjouren

Härnösands tjejjour startades upp igen under 2020, som en del i föreningen. Deras verksamhet sker enbart på ideell basis idag.

Tjejjouren riktar sin verksamhet mot de unga tjejerna och flickorna som är deras främsta målgrupp. En grupp som kvinnojouren inte når på samma sätt i deras verksamhet. I led med kommunens nollvision om våld i nära relation kommer tjejjourens verksamhet vara en viktig pusselbit för att nå ut med information, stöd och hjälp till unga tjejer.

Inför 2023 ska arbetet inom Tjejjouren fortsatt byggas upp och då behövs medel som ska täcka vidareutbildning av nuvarande tjejjour, utbildning av nya jourtjejer, inköp av utbildningsmaterial, tryck av eget material samt administrativa kostnader. Då detta är ett mer omfattande arbete är behovet av en personal om 50% för tjejjouren av stor vikt för att kunna skapa en hållbar verksamhet. En anställd personal är därför önskvärt för att kunna vidareutveckla tjejjourens viktiga arbete.

Under tjejjourens uppstart 2020 togs det mycket stöd av andra tjejjourer för att tex utbilda nya jourtjejer. Ambitionen under 2023 är att internutbildningar ska göras i egen regi. Behovet av fler ideella jourtjejer är stort för att den mycket välbesökta chatten kan fortsätta utvecklas såväl som övriga verksamheten.

Tjejjouren vill även fortsätta arbetet med att bygga upp bra nätverk med tex skolor, fritidsgårdar, fältassistenter, polis. Detta blir svårt utan en personal som kan göra detta dagtid eftersom i dagsläget har alla ideella jobb/skola. Med en anställd personal på tjejjouren kommer den utåtriktade verksamheten i ex skolor att underlättas men det gäller även möjligheten att föreläsa och sprida kunskap samt delta vid olika framtida evenemang.

Mer utförlig lista på Tjejjourens planerade verksamhetskostnader för 2023 finns i bilaga 2.

Planer för tidigare års överskott

Vår arbetsplan är att eventuellt överskott från våra hyresintäkter ska täcka följande års lokalhyra för vår besökslägenhet, samt vissa verksamhetskostnader. Hyresintäkterna kommer när vi tar emot placeringar från andra kommuners socialtjänster.

Nu vet vi att denna intäkt kan variera väldigt mycket från år till år. 2021 års hyresintäkt täcker ganska precis omkostnaderna för vår kontorslokal samt verksamhetens grundkostnader för 2022. Övrigt överskott från 2021 utgörs av våra så kallade guldpengar som ska gå till våra stödsökande på olika sätt.

Som det ser ut idag kommer 2022 års hyresintäkt inte att täcka upp för kontorslokal samt största delen av verksamhetens grundkostnader för 2023.

Utöver detta så har vi flera planerade projekt där vi behöver använda egna medel om inte andra finansieringsvägar kan hittas. Föreningens verksamhet bygger ju på de medel som vi beviljas från såväl kommun som i statliga medel, vilket medför en stor osäkerhet i hur vi ska planera verksamheten och vad kommer våra beviljade medel att räcka till. Minskas våra beviljade medel får vi ju använda sparade medel för att täcka upp. Detta gör att vi får mindre och mindre möjlighet att finansiera egna aktiviteter för stödsökande kvinnor och barn som vår verksamhet kommer i kontakt med.

- **Offentlig föreläsning**

Under 2023 planerar vi att erbjuda allmänheten en föreläsning med inbjuden föreläsare i ett aktuellt ämne.

Budget 40 000 kr.

- **Träffpunkt för kvinnor**

En mötesplats för kvinnor som vill lära känna andra, knyta kontakter och samtidigt lära sig mer om sina rättigheter. En plats att få prova på och lära sig nya färdigheter, fika och möta andra kvinnor.

- **Avvecklingskostnader**

Eftersom beviljade medel från kommun och stat kan variera väldigt mycket år från år, är avvecklingskostnader något som vi alltid behöver ha i åtanke. Fortsätter trenden med att vi inte får medel från stat och kommun i den omfattning som krävs för vår grundfinansiering är avveckling av verksamheten ett alternativ som vi måste vara förberedda på. Då är det bla lönekostnader och hyreskostnader som behöver betalas, men även städning och flytt av inventarier.

Preliminär kostnad: 290 000 kr

- **Nya lokaler - flyttkostnader**

Behovet av nya lokaler kvarstår i allra högsta grad eftersom de nuvarande lokalerna, efter mer än 30 år på samma adress, är kända och kan medföra en säkerhetsrisk för boende. En flytt till nya lokaler kommer att vara mycket kostsam. Detta eftersom två lägenheter, en fyra och en trea, ska packas, tömmas och städas i flytten. En flytt till nya lokaler kommer med stor sannolikhet även innebära höjda hyreskostnader.

Preliminära kostnader: 63 000 kr

- **Guldpengar**

En mycket stor del av våra sparade medel är uppbyggda av de gåvor och donationer som skänkts till oss och är öronmärkta för de kvinnor och barn vi kommer i kontakt med. Gåvorna är oftast skänkta med förbehållningen att de ska gå till kvinnor och barn så vi kan inte använda dem till ordinarie verksamhet.

Dessa pengar kommer vi självklart använda till våra stödsökande kvinnor och barn på olika sätt. Det kan handla om att betala en skilsmässa, en flyttfirma som kan hämta hennes saker, från den våldsutövande mannens hem, på ett säkert sätt.

Guldpengarna ska hjälpa till och sätta guldkant på våra stödsökandes tillvaro genom att bidra till att de kan få delta på olika aktiviteter som annars inte är möjligt. Det kan handla om att få åka på badhus, djurpark, köpa nya ytterkläder, inköp av resväskor så de inte behöver lämna vårt boende med sina kläder i påsar. Vi köper även in väskor till alla barn som bor i vårt boende under året. En väska som fylls med för barnet åldersanpassat innehåll, tex nalle, tandborste/tandkräm, ritblock/skrivblock, pennor mm.

Vi bidrar efter de stödsökandes behov och vår förmåga från år till år.

För 2023 ansöker föreningen Kvinnogemenskap/ Härnösands Kvinnojour och Tjejjour om sammanlagt 952 500 kr för vår grundverksamhet samt för hyreskostnad för vårt skyddade boende.

Grundverksamhet vi söker medel för består av:

- 100 % tjänst på kvinnojouren **515 000 kr**
- 50% tjänst på tjejjouren **257 500 kr**
- Ett verksamhetsbidrag för kvinnojouren **30 000 kr**
- Ett verksamhetsbidrag för tjejjouren **50 000 kr**

Samt hyreskostnad för skyddade boendet (ca 100 000 kr)

Med stort tack för tidigare bidrag ser vi fram emot en generös behandling av denna ansökan.

Härnösand 23 maj 2022

Styrelsen för Föreningen Kvinnogemenskap, Härnösands Kvinno- och tjejjour

Norra Kyrkogatan 29 B
871 34 Härnösand
0611-244 55

harnosand@roks.se

PG 496 16 90-7

Bilaga 1

Statistik 2019

- Vi hade kontakt med 106 olika kvinnor, varav 74 har varit helt nya kontakter för året. Totalt tog vi emot 277 kvinnobesök i vår lägenhet för bla stödsamtal, vid 46 av de tillfällena följde det med barn. Under året genomförde vi 773 st stödåtgärder, 711 för kvinnor och 62 för barn
- Under 2019 har 26 personer bott i kvinnojourens skyddade boende, 14 kvinnor och 12 barn i sammanlagt 513 dygn, fördelat på 348 kvinnodygn och 165 barndygn.
- Under 2019 hänvisade vi 8 st kvinnor och många barn till andra alternativ på grund av platsbrist

Statistik 2020

- Vi hade kontakt med 65 olika kvinnor, varav 49 har varit helt nya kontakter för året. Totalt tog vi emot 212 kvinnobesök i vår lägenhet för bla stödsamtal, vid 96 av de tillfällena följde det med barn. Under året genomförde vi 601 st stödåtgärder, 493 för kvinnor och 108 för barn
- Under 2020 har 16 personer bott i kvinnojourens skyddade boende, 8 kvinnor och 8 barn i sammanlagt 604 dygn, fördelat på 315 kvinnodygn och 289 barndygn.
- Under 2020 hänvisade vi 12 st kvinnor och många barn till andra alternativ på grund av platsbrist

Statistik 2021

- Vi hade kontakt med 116 olika kvinnor, varav 99 har varit helt nya kontakter för året. Totalt tog vi emot 172 kvinnobesök i vår lägenhet för bla stödsamtal, vid majoriteten av de tillfällena följde det med barn. Under året genomförde vi 1269 st stödåtgärder, 1129 för kvinnor och 173 för barn
- Under 2021 har 14 personer bott i kvinnojourens skyddade boende, 6 kvinnor och 8 barn i sammanlagt 540 dygn, fördelat på 239 kvinnodygn och 301 barndygn.
- Under 2021 hänvisade vi 17st kvinnor och många barn till andra alternativ på grund av platsbrist

Statistik 2022 januari – 19 maj

- Vi har hitintills i år haft kontakt med 47 olika kvinnor, varav 33 är helt nya kontakter för året. Vi har haft samtalsbesök med kvinnor vid 86 olika tillfällen och vid flertalet av dessa har barn varit med.
- 10 personer har det hitintills bott i jourens skyddade boende, 5 kvinnor och 5 barn under totalt 102 boendedygn, varav 219 barndygn.

Bilaga 2

Ansökan om medel för Tjejjouren Härnösand från Härnösands kommun 2023

Anställning 50%:

- Lön inkl sociala avgifter 257 500 kr

Administrativa kostnader:

- kontorsmaterial
- kostnader för teknik (internet, teamslicens, datorprogram)
- inköp av broschyrer och böcker

Totalt = ca 11 000 kr.

Utbildningar:

- Utbildningar för nya jourtjejer - Hyra för lokal, mat och dryck samt utbildningsmaterial. Ca 3 000kr/utbildning.
 - Vidareutbildning för verksamhetsledare och jourtjejer, exempelvis Motiverande samtal, utbildningar via Roks osv. Anmälningavgifter och resekostnader ingår även i totalsumman
- Totalt = 18 500 kr

Reklam/marknadsföring:

- Marknadsföring på sociala medier
- Annonser i lokaltidning
- Tryckmaterial med info

Totalt = 11 000 kr

Event:

- Delta på Härnösands stadsfest samt andra enskilda och/eller gemensamma event. Ca 4 000 kr.

Engagemang för Nollvisionen:

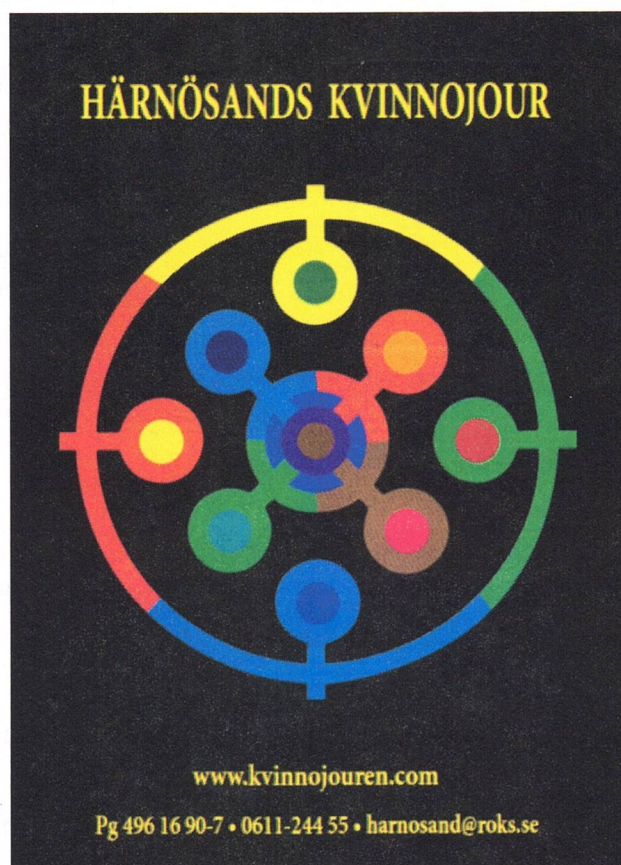
- till exempel hyra badhuset en kväll (800 kr/timmen för stora bassängen, för alla bassänger 1 200 kr/timmen), kurs i självförsvar (ca 500 kr) föreläsningar, HBTQ-kväll/porr-kväll/trygghetskväll, trygghetspromenad för att se över tryggheten i Härnösand, quiz, tipspromenad.

Totalt = ca 5000 kr

Aktivitet för våra jourtjejer:

- Sommarmiddag/picknick. Ca 1 000 kr

Kvinnogemenskap

Härnösands Kvinnojours Verksamhetsberättelse för 2021

1. INLEDNING

Härnösands Kvinnojour - föreningen Kvinnogemenskap - bildades 1985 av politiskt aktiva kvinnor i Härnösand.

Kvinnogemenskap i Härnösand är en partipolitiskt, religiöst obunden samt separatistisk ideell kvinno förening där feminism, kvinnosolidaritet och kvinnogemenskap är grundläggande för föreningens arbete.

Härnösands Kvinnojour är medlem i Roks, Riksorganisationen för kvinnojourer och tjejjourer i Sverige.

Målet med verksamheten är

- Att med en feministisk grundsyn verka för kvinnors och flickors ökade rättigheter i samhället och mot mäns och pojkars våld och förtryck mot kvinnor, flickor och barn.
- Att hjälpa och stödja flickor, kvinnor och barn som blivit utsatta för psykiskt och/eller fysiskt våld, sexuella övergrepp eller som på annat sätt blivit hotade, kränkta eller förnedrade.

I verksamheten ingår

- Att ge individuellt stöd till utsatta flickor, kvinnor och barn.
- Att ge skyddat boende till kvinnor med eller utan barn i akuta situationer.
- Att bedriva jourverksamhet.
- Att genom opinionsbildande verksamhet förändra samhällets attityder till kvinnoförtryck.
- Att påverka myndigheter och politiska instanser till ett ökat ansvarstagande då det gäller att hjälpa flickor, kvinnor och barn samt förebygga våld och förnedring av flickor och kvinnor.

Kvinnogemenskaps styrelse, personal samt den ideella jouren har ett gemensamt ansvar för föreningens verksamhet.

2. ORGANISATION

Styrelse

**Ordförande samt
personalansvarig:**

Christina Lindberg

Kassör:

Frida Persbo

Övriga ledamöter:

Helen Böhn, Britt-Marie Scander
Frida Persbo, Lisbet Åberg

Revisorer:

Astrid Westerlund, Camilla Lundin

Suppleant:

Birgitta Hult

Firmatecknare:

Christina Lindberg, Frida Persbo

Valberedning:

Maria Kringstad, Margareta Viklund

Föreningen har under året haft nio öppna protokollförda styrelsemöten:

14/1, 18/2, 11/3 (digitalt årsmöte), 14/4, 11/5, 17/6 (Sommarmiddag), 24/8, 30/9, 27/10, 18/11, 8/12 (Julmiddag)

Sommar och julmiddagen är inte protokollförd.

Möten för endast styrelsen:

16/3, 18/11, 8/12

Alla styrelsemöten har under våren skett via teams, men från och med augusti har övriga varit fysiska möten.

Sommarmiddag åts på Britt-Maries uteplats på Hovsgatan 17 juni.

Årets julmiddag intogs på Engströms Mat och Deli den 8/12

Kvinnojourens årsmöte samt konstituerande möte hölls den 11 Mars i gamla Brandstationens lokaler på Hovsgatan.

Roks årsmöte hölls även detta år i digital form, 8-9 maj 2021. Maria Olsson deltog som observatör och Britt-Marie som ombud. Från tjejjouren deltog Sally som observatör.

Medlemmar

Kvinnogemenskap i Härnösand har under året sammanlagt 59 varav 33 medlemmar som stödjer föreningen via medlemsavgift, 100 kronor per år.

Ideella jouren

Sammanlagt har 16 kvinnor varit aktivt engagerade i det ideella jourarbetet under året. **Den Ideella jourens arbetsinsats har sammanlagt uppgått till ca 217 timmar, vilket motsvarar ca 27 hela arbetsdagar.** Insatsen har bland annat bestått av att prata med stödsökande kvinnor i telefon på tider utanför kontorstiden, stödåtgärder som tex installation av nya boende i jourlägenheten eller kvälls och helgbesök i skyddade boendet. Den aktiva tiden har rapporterats som 99 timmar förutom beredskapstiden.

Under 2021 gavs också många möjligheter till vidareutbildning för ideella jouren vilket också tydligt avspeglas i statistiken som rapporterad tid.

Alla ideella jourkvinnor har genomgått Kvinnojourens egen utbildning och många har även fått vidareutbildning som arrangerats av bland annat Roks och Länsstyrelsen.

Inom den Ideella jouren finns stor kompetens, erfarenhet och variation. Många har lång yrkeserfarenhet med vidareutbildningar inom sina yrkesområden. Några är politiskt verksamma.

Handbok delas ut till alla aktiva jourkvinnor.

Personal

Under året har föreningen haft följande anställda:

- Frida Persbo tillsvidareanställd, 100% tjänst
- Maria Olsson, tillsvidareanställd 75% tjänst till och med 16/7.
- Viktoria Olsson, provanställd 6 månader på 75% tjänst från 210802.
- Johanna Heinamo visstidsanställning 20% på tjejjouren 210901-211231
- Sally Bystedt visstidsanställning 30% på tjejjouren 210901-211231

Lokaler

Föreningen Kvinnogemenskap förfogar över två lägenheter.

- En fyrrumslägenhet, ett skyddat boende, för kvinnor och barn. Boendelägenheten har två sovrum, med sammanlagt åtta sängplatser, ett lekrum för barn samt ett gemensamt kök och vardagsrum.
- En trerumslägenhet som är en öppen mötesplats. Den fungerar som besökslägenhet för våldsutsatta kvinnor som vill ha rådgivning/stödsamtal, polis och socialtjänst kan träffa kvinnorna här för samtal och förhör. Den används även för bland annat administration, utbildning, nätverksträffar, samverkan och andra möten. Tjejjouren har under året använt sitt kontorsrum här i större utsträckning.

Arbete

Personalen har under året arbetat med att uppdatera kvalitetsledningssystemet samt gjort en kvalitetssäkring av alla GDPR uppgifter med en sammanställning med ansvarig och uppföljningsdatum.

För Kvinnojouren har Covid -19 inneburit att under större delen av året så var skyddade boendet ena plats fortsatt stängd. Först i slutet av september fattade styrelsen beslut om att båda platserna skulle vara tillgängliga.

Under året, närmare bestämt i februari, flyttades chatten till Roks nya portal vilket innebar att vi inte längre behövde betala för tjänsten.

Under året översattes vårt visitkort för stödsökande till fyra andra språk, engelska, franska, tigrinja och arabiska.

Personal och ideella jourkvinnor, gör under året en stor städning i boendet och Härnösandshus renoverar bla två rum som målas om. Flertalet möbler som slitits ut kastas och nya köps in bla nya sänggramar och sängbottnar med sänglådor för förvaring. Lekrummet byter plats med ett sovrum.

Två nya officiella loggor tas fram under året med hjälp av Stripe. Profilkläder köps sedan in till kvinnojourens personal och ideella med den ena av våra nya loggor på.

21 nov arrangerade föreningen en informationsdag på teatern i Härnösand för allmänheten. Simon Häggström föreläste, utifrån sitt författarskap och erfarenheter som polis, om sugerdejting och dess påverkan på ungdomar idag. Det blev en välbesökt dag med 140 deltagare.

Före och efter föreläsningen informerade såväl tjejjouren som kvinnojouren, i foajen, om sitt arbete. Information om en "vecka fri från våld" delades ut till deltagarna då den veckan började dagen efter vårt arrangemang.

Information om Lotta Brännströms photovoicestudie " *alltså det finns ju ingen respekt!* " - *tjejers perspektiv på (o)trygghet och genusrelaterat våld i vardagen*, satt uppe på vikskärmar som deltagarna kunde titta på i pauser och före/efter föreläsningen.

Inför denna dag skapades och beställdes informationsmaterial bla rollups, beachflaggor och broschyrer med våra nya loggor.

Tack vare extra medel kunde vi under de sista fyra månaderna detta år, anställa 2 av tjejjourens verksamhetsledare på sammanlagt 50 %. Vilket medfört att de kunnat utveckla sin verksamhet i stor utsträckning.

Personalen har under året jobbat mycket på att göra om hemsidan. Inledningsvis skulle detta finansieras med egna medel men nya medel att söka från Roks medförde att Tinkit har fått uppdraget att implementera de önskade ändringarna. Lansering av nya hemsidan kommer ske under 2022.

Under året beslutar styrelsen att ett förenings-swish ska skaffas vilket personalen genomför. Ett för kvinnojouren och ett för tjejjouren. I samband med detta beställs nya visitkort för kvinnojouren för dem som vill bidra med en gåva.

Personal och ideella har under året erbjudits handledningsträffar med traumautbildad personal från Vårsta diakoni.

3. JOURVERKSAMHETEN

Kvinnojouren har även under detta år kunnat bedriva jourverksamhet dygnet runt via mobiltelefon. Det innebär att då ingen befinner sig på jourkontoret vidarekopplas alla samtal till en mobiltelefon där en ideell jourkvinna svarar. Vi har sett det som betydelsefullt att de som ringer har möjlighet att direkt få prata med en person och ska i möjligaste mån slippa mötas av en telefonsvarare.

Förfrågningar och kontakter

Under 2021 tog vi emot 1185 samtal, chattar och mailkonversationer. 611 av dessa kontakter var med kvinnor och resterande 574 kontakter har varit med olika myndigheter, anhöriga, vänner, andra jourer mfl.

Under 2021 har Kvinnojouren varit i kontakt med 116 olika kvinnor varav 99 st varit kvinnor som kontaktat oss för första gången. Övriga 17 har haft kontakt med Kvinnojouren även föregående år.

Många av de kvinnor som kontaktat Kvinnojouren har haft ett ursprungsland utanför Sverige. Detta har många gånger inneburit språksvårigheter och vi har tvingats att köpa tolktjänster.

Flera av dessa kvinnor har haft olika former av hedersrelaterade problem. De allra flesta som sökt Kvinnojouren har varit utsatta för hot om död eller hot om våld, misshandel eller olika typer av trakasserier och förföljelser. Andra kontakthanledningar har varit vårdnadsproblematik och sexuella övergrepp.

Besök

Trots att 2021 var ett pandemiår så har vi tagit emot 172 besök av kvinnor för samtal, stöd eller praktisk hjälp. Dessutom har vi haft 183 barn på besök i samband med att familjer bott i vårt skyddade boende.

Behovet av samtalsbesök är stort och många kvinnor har gjort flera besök. Personalen försöker alltid att vara tillgängliga så snabbt som möjligt när samtalsbesök efterfrågas.

Stödåtgärder

Kvinnojouren har under 2021 genomfört 1269 stödåtgärder, varav 1129 varit riktade för kvinnor medan 173 varit för barn.

En stödåtgärd kan vara att följa hjälpsökande kvinnor till advokater, rättegångar, sjukvård, BVC, MVC, BB, sociala myndigheter, polis mm. Det kan också vara

att hjälpa till med att ansöka om skyddade personuppgifter, svenskt medborgarskap, bostadsbidrag och liknande. En stödåtgärd kan också vara att bistå med att handla åt boende familjer, titta på lägenheter, hjälpa till med flytt, följa med barn till skolan och dagis eller att hjälpa till vid överlämning av barn till annan vårdnadshavare. Andra stödåtgärder kan vara att ta kontakt med bostadsföretag, bank, försäkringskassa, skolor, daghem och olika andra myndigheter som Skatteverket, migrationsverket, ambassader etc för stödsökande och boende familjer.

Det skyddade boendet

Under 2021 har det i det skyddade boendet bott sammanlagt 14 personer, 6 kvinnor och 8 barn. Dessa bodde sammanlagt 540 dygn fördelat på 239 kvinnodygn och 301 barndygn. Hur lång vistelsetiden har behövt vara varierade från 1 till 130 dygn.

På grund av pandemin och platsbrist i boendet har vi behövt hänvisa vid 17 olika tillfällen.

Två av de boende kvinnorna flyttade till eget nytt boende och en av boende kvinnorna flyttade tillbaka hem till sin man. Två kvinnor flyttade med hjälp av socialtjänsten till annat skyddat boende då hotbilden var för nära geografiskt och skyddsbehovet bedömdes vara stort. En kvinna flyttade till annat skyddat boende som hade möjlighet att ta emot utan kommunplacering och där bedömningen var att skyddsbehovet var stort, då hotbilden var kraftigt hedersrelaterad.

De boende kvinnorna under detta år kom från 5 olika ursprungsländer, Sverige, Syrien, Iran, Afghanistan och Eritrea.

Hälften av de boende kvinnorna kom via socialtjänst, från andra kommuner, de andra tog själva kontakt med Kvinnojouren.

Åldern på de boende kvinnorna har varierat från 24 år till 38 år och åldern på de medföljande barnen har varierat från 2 år till 8 år.

Anledningarna till boendebehovet har varit våld mot kvinnor och mot barn, sexuellt våld, hot om våld, hot om död, kontroll och trakasserier.

I några fall har det funnits olika typer av hedersrelaterad problematik.

Förövarna har varit äkta män, fd äkta män, sambor, pojkvänner fd pojkvänner

I majoriteten av fallen har förövaren varit av utländsk härkomst, bara i två av fallen, var förövaren svensk.

Föreningen kan se att behovet av hjälp av Kvinnojouren, via telefon, mail, besök, samtal samt boende på jouren kvarstår år från år.

Behovet av vår typ av verksamhet är konstant. Vi befarade en mycket stor minskning i kontakter från stödsökande kvinnor när pandemin slog till. Vi kan

efter 2021 se att andelen kontakter från stödsökande kvinnor ökat igen och ligger på ungefär samma nivåer som innan pandemin. Vi ser särskilt att många kvinnor från andra delar av landet hör av sig.

Kvinnor som kommer till det skyddade boendet kommer få en lånetelefon om de inte redan fått en ny av socialtjänsten när de placerar. Kvinnor som kommer själva får en lånetelefon under sin boendetid om de inte redan skaffat en ny.

4. UTÅTRIKTAD VERKSAMHET

UTBILDNING OCH KONFERENSER

Jourkvinnor och personal har under året deltagit i:

- 9/1 Våldets olika ansikten
- 22/1 Hedersrelaterat våld och förtryck, Brottsoffermyndigheten
- 11/2 Roks webinarium. Slagen dam
- Brottsofferveckan, digitala webinarium
- 18/2 Lokal representant för brottsofferjouren föreläste i samband med öppet jourmöte.
- Terrafem och Roks digitala grundutbildning, föreläsning om MI-motiverande samtal. Våldtäkt
- 17/3 Webinarium brottsoffermyndigheten om hedersvåld.
- 18/3 Kvinnor i Sverige arrangerat av Kvinnolobbyn
- 18/3 Ulrika Rogland föreläser om juridik i samband med öppet jourmöte
- 19/3 Djur i våld- nätverk med länsstyrelsen.
- 22-23/2 Roks och Unizon föreläser om mäns våld mot kvinnor på Brottsofferdagarna
- 25/3 Roks webinarium om tjejjourens Ronjas rapport om Tiktok, onlyfans och suger dejting.
- 25/3 Uppsala kvinnojour föreläser digitalt om ekonomiskt våld
- 15/5 Digital nätverksträff – våld mot djur. Länsstyrelsen
- 19/5 Barn och ungas utsatthet för våld, Brottsoffermyndigheten.
- 26/5 Digitala bordeller, Arr 1st Västernorrland, 1st Västerbotten, Roks, Unizon, Cild10 mfl
- 2/6 Barnkonventionen som lag. Köpt av Piku utbildning
- 8/6 Roks våld och vårdnad
- 23/6 Vårsta diakoni, informationsträff ang. deras metoder samt ev samarbete
- 28/9-1/10 Samtalsmetod för gruppsamtal med våldsutsatta, digital utb arr av alla kvinnors hus i Stockholm
- 7/10 Personal får handledning av Vårsta diakoni
- 1/11 Vårsta diakoni handledning för personal, samt verktyg för svåra samtal
- 23-24/10 Roks pepp och ideologihelg Stockholm
- 10/11 Brottsofferkonferensen i Sundsvall
- 23 och 26/11 Utbildning av alla kvinnor hus i Stockholm i deras samtalsmetod med våldsutsatta.

- 30/11 Uppföljande digitala konferensen om den digitala människohandeln. Arr av Child10, lst Västerbotten, Västernorrland, Unizon och Roks.

Kvinnojourens personal har medverkat, informerat, föreläst och utbildat:

- 8/4 intervju med studenter från Örebro universitet ang mäns våld mot kvinnor
- 26/4 Intervju med studenter från Malmö Universitet ang ” våldet och Covid”
- 27/4 Intervju med Linköpings universitet.
- 12/11 Hushållningssällskapets vintermiddag för stipendiemottagare. VI närvarar tillsammans med TJ och ger kort info om verksamheterna.
- 21/11 öppen föreläsning med Simon Häggström på teatern i Härnösand om prostitution och suger dejting
Båda jourerna informerade om sina verksamheter i pauserna.
- 25/11 Personal skulle leda en digital tjejmiddag i samarbete med Härnösands bibliotek och studieförbundet Bilda. Tema våld i nära relationer. Ställdes in pga sjukdom. Planer finns att göra om det under 2022. Istället delades information på sociala medier bla om en vecka fri från våld.
- 25/11 Fackeldemonstration i samarbete med Härnösandshus och Lst Västernorrland

STUDIEBESÖK

- 5/2 Yippie
- 12/10 Besök av tre gymnasieelever och deras UF-företag
- 21/10 Besök av tre gymnasieelever och deras UF-företag
- 12/11 Studiecirkeldeltagare på kontoret för information
- 2/12 Härnösands folkhögskola med svenskelevers
- 3/12 Annonser från TÅ

MEDIA

19/4 Intervju P4 Västernorrland om läget i jouren pga covid

2/8 Radio Västernorrland

14/9 tidningen Ångermanland

27/9 Radio Västernorrland

6/12 Intervju med Yippie för ett reportage i decembernumret.

JOURUTBILDNING

Kvinnojurens studiecirkel för vårterminen startade med 8 deltagande kvinnor och för höstterminen som startade 13/9 med 7 kvinnor anmälda (9 träffar) 9:e gången är för kvinnor som valt att bli jourkvinnor. För att kunna hålla avstånd på grund av Covid-pandemin höll studiecirkeln till i en konferenslokal på Härnösands teater. Sista träffen för höstutbildningen hölls på Kvinnojurens kontor den 15/11.

Efter båda utbildningarna så fick vi sammanlagt 6 nya jourkvinnor.

SOCIALA MEDIER

- Kvinnojurens hemsida www.kvinnojuren.com.
- Facebook
- Instagram
- Chatten via Roks plattform har fortsatt under 2021 och hade sammanlagt 11 samtal. De har handlat om utsatthet för våld, hot, eftervård. Personalen har gjort inlägg på FB och instagram om öppettider.

NÄTVERK/SAMARBETE

Vi har under året bland annat nätverkat med

- 18/5 Länsstyrelsens möte med länets jourer ang regionala handlingsplanen för våld
- 7/10 Samverkansträff för länets kvinnojourer hos Sundsvalls kvinnojour
- 8/10 Samverkansträff med Lotta Brännström, kommunförbundet
- 14/10 Digitalt samverkansmöte med Lotta Brännström och Sundsvalls KJ/TJ ang en vecka fri från våld
- 15/10 Informationsmöte med Härnösands socialtjänst, våldsteamet
- 9/12 Länsstyrelsen digitala samverkan med länets kvinnojourer ang kommuners möjlighet att erbjuda stadigvarande boende för våldsutsatta.

Härnösands kommun, Socialförvaltning

Andra socialtjänster i länet och i landet

Polismyndigheten

Länsstyrelsen Västernorrland

Kommunförbundet Västernorrland

Västernorrlands Kvinnojourer och andra Kvinnojourer i landet

Roks, Riksorganisationen för tjejjourer och Kvinnojourer i Sverige.

5. Ekonomi

Utöver medel som söks från kommunen och Socialstyrelsen har föreningen sökt andra medel under året för såväl kvinnojouren som tjejjouren.

Nedan listas de andra ansökningar som gjorts för året där vi beviljats eller inte beviljats medel.

Beviljade ansökningar

- Ansökan om medel från Brottsofferfonden till studiecirkel (brottsofferfonden.) sökte 61 240 kr; beviljades 60 000 kr. Utav dessa återbetalades 18 752 kr.
- 210427 Ansökan Roks Aurorafonden för våldsutsatta kvinnor och barn, Sökt och beviljats 12 000kr.
- 211201 Ansökan Roks Aurorafonden, för våldsutsatta kvinnor och barn. Sökt och beviljats 15 000kr.
- Roks Covidmedel sökte sammanlagt 321 600 kr vilket beviljades. 14 254 kr användes inte och återbetalades under början av 2022.

Ej beviljade ansökningar

- Ansökan om statsbidrag (utvecklingsmedel för 2021) avslag april -21. Motivering att de satsningar vi sökt för som hemsida och utbildning för personalen ska rymmas inom statsbidraget som är sökt för 2021.

Kommunens organisationsbidrag

Vi ansökte om ett organisationsbidrag på 752 000 kr från Härnösands kommun. Bidraget skulle täcka Kvinnojourens grundverksamhet för 2021 samt tjejjourens verksamhet.

I den summan räknar vi in:

- En 100 % tjänst med sociala avgifter – 499 000 kr
- Ett verksamhetsbidrag för kvinnojouren – 125 000 kr
- Ett verksamhetsbidrag för tjejjouren – 45 000 kr
- Skyddade boendet 97 000 kr
- Kontorslokalen 83 000 kr

Härnösands kommuns socialnämnd biföll den 25 juni 2020 vår ansökan med 626 000 kr, avseende kostnaden för skyddade boendet och personalkostnaden på kvinnojouren samt 30 000 kr i verksamhetsbidrag för tjejjouren.

Medlen för det skyddade boendet (97 000) betalas aldrig ut, då den hyresfakturan går direkt till kommunen.

Nämnden beviljade inte några medel för verksamhetskostnader eller för kontorslägheten med hänvisning till föreningens sparade kapital.

Statliga medel

Socialstyrelsen beviljar sedan 2006 medel till arbete för att utveckla och förstärka kvinnojoursverksamhet.

Sedan 2012 ansöker Kvinnojouren medel direkt från Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen beviljar inte medel till något som rör det skyddade boendet och Kvinnojurens verksamhet där, förutom vissa säkerhetshöjande åtgärder. I övrigt anser Socialstyrelsen att kommunerna har det fulla ekonomiska ansvaret för det skyddade boendet.

Medel sökta hos Socialstyrelsen för verksamhetsåret 2021

- **Statsbidrag:** ansöktes om 681 000 kronor, till 75 % tjänst med sociala avgifter, annonsering, trycksaker, utrustning, revisorsgranskning, handledning och administration och vi **beviljades 400 000 kronor.**

Med hjälp av medel från Socialstyrelsen har vi täckt en 75 % tjänst under 2021, som vi ansökte till. Utöver det så har vi finansierat en stor del av kvinnojurens administrativa utgifter i form av telefonkostnader samt revisorsgranskningen.

Hyresintäkter/egna medel

De hyresintäkter som kommit in under året har bidragit till att vi kunnat behålla den öppna kontorsverksamheten. Här har vi fortsatt kunnat ta emot stödsökande för samtal såväl i telefon som på plats. Här förvaras de kläder som vi kan dela ut till stödsökande vid behov. I normala fall har vi även vår studiecirkel samt styrelsemöten här men pga pandemin har det inte skett detta år i samma utsträckning.

Utöver kontorslokalen har det även finansierat det förbrukningsmaterial vi behöver såsom toapapper, glödlampor, tvättmedel, städmaterial och hygienartiklar men också basvaror i kyl/frys och i skafferier, samt blöjor och välling.

Administrativa kostnader som internet, försäkringar, kontorsmaterial, samt inköp av referenslitteratur har också finansierats av våra hyresintäkter.

I samband med arrangerandet av vår föreläsningsdag den 21 november beslutades det att med våra egna medel stå för det fika som skulle erbjudas deltagarna. Det beslutades även att köpa in profilkläder i form av såväl t-shirts som västar för personal och ideella jourkvinnor.

Brottsofferfonden

De medel som brottsofferfonden beviljat oss har dels sett till att vi kunnat erbjuda två bra utbildningar under året, för att utbilda nya jourkvinnor.

Det har även inneburit att det planerade informationsprojektet som vi fick medel för redan 2020 flyttades fram till 2021. I kombination med Roks covidmedel användes de pengarna till att arrangera informationsdagen 21 november med Simon Häggström på teatern i Härnösand.

Roks covidmedel

I samband med pandemin utlyste Socialstyrelsen om extra medel för vårt verksamhetsområde. Dessa kunde större riksorganisationer söka och deras medlemmar kunde därefter ansöka från sin respektive riksorganisation.

Vi ansökte i tre omgångar för aktiviteter som skulle arrangeras av såväl kvinnojouren som tjejjouren. Samtliga beviljades.

För tjejjouren innebar det medel för en 50% tjänst under några månader under 2021, inköp av informationsmaterial för ungdomar vid studiebesök samt för stödsökande, utbildningsmaterial för de ideella jourtjejerna och annan administrativ kostnad.

För kvinnojourens del köptes det in en utbildning för personalen i gruppsamtal, en uppdatering av hemsidan, annonsplats i lokal tidning, föreläsningsarvode för föreläsare till 21 november samt kostnader för lokal och tekniker samma dag.

Handledning köptes in för personalen och samt ett utbildningspaket för såväl personal samt ideella jourkvinnor/tjejer. Kvinnojourens visitkort översattes till andra språk och nya kort trycktes upp

Sammanfattning beviljade medel

De beviljade kommunala och statliga medlen har tillsammans bidragit till att vi kunnat behålla våra två anställda samt det skyddade boendet. Det statliga bidraget har även täckt en del av våra administrativa kostnader för våra telefoner samt revisorskostnaderna för bokslut.

Vi har också kunnat behålla vår ideella telefonjour som tillsammans med personal möjliggjort en tillgänglighet dygnet runt och ett skyddat boende för utsatta kvinnor/barn där vi under året sammantaget gett skydd åt 14 personer i 540 boendedygn.

De beviljade medlen från Socialstyrelsen, kommunen, brottsofferfonden, Roks covidmedel och hyresintäkter har inneburit att vi har haft lika stor tillgänglighet som vanligt, genom ideella jouren, två anställda och därigenom kunna säkerställa verksamhetens kvalité med att

- ha jourverksamhet dygnet runt
- kunna installera behövande i skyddat boende, dygnet runt
- avsätta tid för boende kvinnor och barn

- tillgodose boende barns behov
- ta emot besökande kvinnor för rådgivning och stödsamtal
- ta emot anhöriga på samtalsbesök
- ta emot studiebesök
- delta i nätverk
- ha en utåtriktad verksamhet,
- informera och utbilda internt och externt
- knyta nya kontakter med utsatta kvinnor
- delta i vidareutbildningar

Gåvor

Gåvor till föreningen under året från såväl företag som privatpersoner går nästan uteslutande till att hjälpa kvinnor och barn som vi är i kontakt med. Detta eftersom dessa pengar oftast är villkorad på så vis. Pengarna kallar vi guldpengar.

6. Tjejjourens verksamhetsberättelse 2020

Tjejjouren Härnösand startades i början av 2020 och har sen dess till större delen drivits helt ideellt. Syftet med jouren har varit och är att arbeta förebyggande mot mäns våld mot tjejer och kvinnor samt att stötta, stärka och lyssna på unga tjejer och icke-binära.

Vi har en anonym stödchatt som för närvarande är öppen varje lördag kl. 19-21 och vi har även under året kommit igång med en del utåtriktad verksamhet. Exempelvis besök på skolor, närvaro på fritidsgården i Härnösand samt vandrat med Vuxna på stan.

Verksamheten

Vår ambition under året 2021 var att fortsätta arbetet med att bygga upp jouren, etablera kontakt med kommun och andra organisationer, värva och utbilda nya jourtjejer, kunna ha vår stödchatt öppen varje lördag istället för varannan, sprida information på skolor samt att delta på Härnösands stadsfest och anordna/delta på andra evenemang. Vi hade en förhoppning om att kunna ha en deltidsanställning på jouren samt att få möjlighet att köpa in informationsmaterial och trycksaker för att sprida information om att vi finns och vad vi gör. På grund av det fortsatta pandemi-läget har det varit svårt att genomföra detta och mycket har fått ställas in. Dock under året har vi lyckats ha stöd-chatten öppen varje lördag, spridit information om oss med hjälp av informations-broschyrer vi köpt in, köpt in utbildningsmaterial och litteratur, anordnat en föreläsning tillsammans med Kvinnojouren och haft en 50% tjänst på jouren september - december. Utöver det har vi under våren ordnat en tipspromenad utomhus där allmänheten kunnat delta och vi kunnat sprida viktig kunskap. Vi har likt tidigare år fortsatt vårt samarbete och nära kontakt med Tjejjouren Skogsrå i Sundsvall som under året hjälpt oss till möjligheten att utbilda nya jourtjejer. Vår hemsida på roks.se finns kvar och vi har under året även lagt mer tid och engagemang på våra sociala medier (Facebook och Instagram). Trots att mycket har legat på is till följd av pandemin har vi fortsatt ha kontakt med bland annat Härnösands kommun, Länsstyrelsen, Soroptimisterna Härnösand, fritidsgården, fältgruppen och ungdomsmottagningen.

Statistik

Under året har vi haft 241 chattar sammanlagt där de vanligaste samtalsämnena har handlat om familj, nedstämdhet och ångest, ensamhet samt sexuellt våld.

Medlemmar

Vid årets början hade föreningen 13 medlemmar (varav 3 st verksamhetsledare) och vid årets slut sammanlagt 8 medlemmar. Under året värvades 4 nya medlemmar. Av 8 medlemmar är 6 stycken aktiva jourtjejer.

Möten och kommunikation

Verksamhetsansvariga har träffats/pratat regelbundet. I början av året ca 1-2 gånger i månaden medan vi i slutet av året haft kontakt flera gånger i veckan. Vi har under året haft medlemsmöten ungefär 1 gång i månaden (med uppehåll juni-augusti) och vi har också kommunicerat med medlemmarna genom vår Facebook-grupp, chatt och Teams. Utåt sett har vi främst kommunicerat genom sociala medier - Facebook och Instagram, men vi har även tryckt upp informationsblad som delat ut på bland annat fritidsgården, skolor och ett evenemang på teatern. Vi har även kommunicerat utåt genom publiceringar i lokaltidningen och köpta annonser på våra sociala medier.

Utbildningar

Under året har alla jourtjejer haft möjlighet att delta i de utbildningar och seminarier som anordnats av Roks samt de inbjudningar vi fått från Länsstyrelsen, Brottsoffermyndigheten och andra jourer. Detta har skett både fysiskt och digitalt.

Slutord

Vi är nöjda med året och upplever att vi har drivit jouren framåt på ett bra sätt trots en del begränsningar på grund av bland annat corona vilket gjort att mycket fått ställas in och skjutas upp. Trots en förlust av aktiva jourtjejer och få antal nya har vi lyckats hålla igång vår chatt som planerat större delen av året och även utvecklat vår verksamhet. Vi har fått stöd utifrån, både ekonomiskt och på andra sätt, vilket vi uppskattar och har kunnat ta hjälp av. Vår förhoppning är att vi under 2022 kan driva en mer utåtriktad verksamhet, delta på evenemang och anordna någon form av workshop/utbildning utan restriktioner eller begränsningar. Vi hoppas även på att etablera fler samarbeten med andra organisationer. Arbetet med jouren känns roligt och vi ser fram emot nästa år med nya utmaningar för vår verksamhet!

Verksamhetsledare Sally, Johanna och Emelie
Tjejjouren Härnösand

Härnösand, 13 mars 2022

7. SLUTORD

Kvinnojoursrörelsen, i form av föreningen Kvinnogemenskap, har funnits på plats i Härnösands kommun sedan hösten 1985. En kunskapsbank om mäns våld mot kvinnor har byggts upp under dessa trettiofem års samlade erfarenheter. Kvinnojouren har blivit en aktör som andra instanser och myndigheter i samhället ofta använder sig av.

Behovet av vår verksamhet kvarstår år från år.

Antalet telefonsamtal från kvinnor, boendenätter i skyddat boende och av jouren utförda stödåtgärder för kvinnor och barn samt samtalsbesök på jouren är relativt konstant, även detta år trots en pandemi. Antalet kvinnor som varit kontakt med kvinnojouren har ökat kraftigt från 2020.

Svårigheterna att hitta en ny bostad medför en längre boendetid på jouren och att vi inte har kunnat ta emot andra stödsökande kvinnor som haft behov av boende. Då vi under merparten av året, bara har haft en plats öppen för boende pga pandemin, har även detta bidragit till att vi inte kunnat erbjuda plats för alla stödsökande kvinnor i behov av plats.

Vår Kvinnojour erbjuder stor tillgänglighet genom att förutom personal på kontorstid även ha en ideell jour som tar emot de hjälpförfrågningar som kommer under kvällar, nätter och helger.

Många kvinnor som tar kontakt med jouren har uppskattat möjligheten att få vara anonyma vid samtal och besök.

Vi vet att vår verksamhet är viktig för så många.

Vi har känt stort stöd från Härnösands kommun för våra insatser och har fått gehör för vår verksamhet både bland lokala politiker och bland tjänstemän.

Kommunens årliga finansiering av Kvinnojourens grundverksamhet är en förutsättning för föreningens arbete. Vi ser dock med oro på att inte bli beviljade medel för vår verksamhetskostnad samt för vår kontorslokal där mycket av vårt arbete sker. De senaste åren har våra hyresintäkter finansierat verksamhetens omkostnader. Vi vet dock att betalande placeringar kan svänga mycket från år till år. Vilket innebär att med få eller inga betalande placeringar kommer vi att behöva använda stora delar av vårt sparade medel för att täcka upp när de statliga och kommunala medel inte beviljas för verksamheten i den omfattning som behövs. Det kan innebära att vi på sikt kommer behöva göra kraftiga nedskärningar i vår verksamhet.

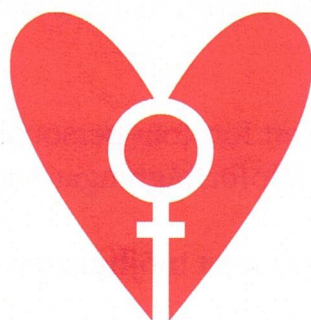
De statliga medlen har också haft en stor betydelse för verksamheten. De har möjliggjort att vi kan ha två personer anställda vilket är nödvändigt för att kunna bedriva verksamhet med både telefonrådgivning, samtalsbesök, kvinnor och barn i skyddat boende och samtidigt ha en utåtriktad verksamhet.

I nuläget vet vi inte om och hur nya och framtida medel från Socialstyrelsen kommer att vara tillgängliga för Kvinnojourerna. Nya riktlinjer kan komma att påverka hela den nuvarande och framtida verksamheten.

Organisationer och företag som på olika sätt stöttat vår förening under året är Ladies Circle, Odd fellow, Roks Aurorafond, Frimurarna, Yippie, Kastellskolan, Gånsviks choklad, Soroptimisterna samt många privatpersoner genom gåvor och i swish-kampanjer på Facebook och Instagram.

Dessa medel har gjort det möjligt för oss att på olika sätt och mer direkt kunnat bidra med en guldkant på utsatta familjers vardag.

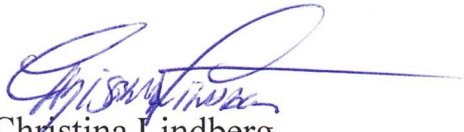
Styrelsen vill framföra sitt varma tack till var och en som på ett eller annat vis, gjort en insats eller visat Kvinnojouren och Tjejjouren sitt stöd.

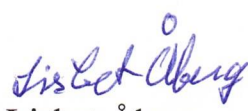
**Härnösands
kvinnojour**

Tjejjouren
HÄRNÖSAND

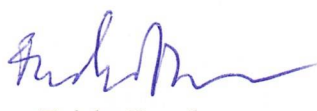
Styrelsen

Christina Lindberg

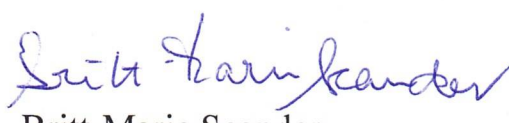
Lisbet Åberg

Frida Persbo

Helen Böhn

Britt-Marie Scander

Socialförvaltningen

Maria Hellström, 0611-34 83 89

Maria.hellstrom@harnosand.se

Socialnämnden

Information elevhem och elevunderlag, bostad med särskild service för barn och unga 9 § 8 punkten LSS**Förslag till beslut**

Socialförvaltningen föreslår Socialnämnden besluta

att lägga informationen gällande elevhem och elevunderlag inför terminsstart 2022 till handlingarna.**Beskrivning av ärendet**

Härnösands kommun har sedan mitten av 90-talet tillhandahållit elevhem för ungdomar från annan kommun än Härnösand som har sin skolgång vid gymnasiesärskolan i Härnösand. Dessa elevhem bedrivs enligt LSS 9 § 8 pkt, bostad med särskild service för barn och unga. I dagsläget har socialförvaltningen ett elevhem med totalt fyra platser. Att nämna är att bostad med särskild service för barn och unga 9 § 8 pkt kan även verkställas inom familjehem.

Information om nuläge

Socialförvaltningen har ej några skattemedel i sin budget för att driva denna verksamhet. Elevhemmet finansieras genom det som faktureras respektive elevhemsplats. Förvaltningen kan konstatera att med de intäkter som elevhemmen inbringar, är elevhemmen ej kostnadsbärande för resterande del av verksamhetsåret 2022. Detta underskott är i dagsläget i nivå med att hälften av platserna saknar täckning. Ett scenario är att ytterligare täckning för plats saknas i höst och då endast en plats av fyra är tillsatt.

I dialog 2022-06-07 med ansvarig rektor inom gymnasiesärskolan meddelas att det i nuläget ej finns fler ansökningar att vänta inför terminsstart 2022/2023.

Det finns flera orsaker till att det inte är samma behov av platser som tidigare. Elevhem har öppnats på närliggande skola i annan kommun och gymnasiesärutbildningar erbjuds inom fler kommuner. Därtill kan det vara ovisst för ungdom som söker till Härnösand om denne blir berättigad bostad med särskild service och om det finns plats att erbjuda.

Elevhemmen har en mycket hög kvalité och gedigen erfarenhet hos medarbetare. Förvaltningen ser en risk att tappa värdefull kompetens om

trenden fortsätter med avveckling av elevhem, bostad med särskild service LSS 9 § 8 pkt. I förvaltningens prognosarbete om framtida behov ser vi att det finns behov av att planera för att driva en skattefinansierad bostad med särskild service, barn och unga LSS 9 § 8 pkt. Detta utifrån att förvaltningen idag har svårt, utifrån platsbrist, att möta upp behov hos barn och unga som har behov av bostad med särskild service.

Mats Collin
Förvaltningschef

Maria Hellström
Verksamhetschef

Mats Collin, 0611-34 83 40
mats.kollin@harnosand.se

Socialnämnden

Utökad grundbemanning

Förslag till beslut

Socialförvaltningen föreslår Socialnämnden föreslår Kommunstyrelsen besluta

att tillstyrka en höjning av grundbemanningen med 50 årsarbetare,

att uppdra till Socialförvaltningen att i motsvarande grad minska användandet av intermittenta anställningar (timvikarier), samt

att i vilket takt ökad grundbemanning kan införas delegeras till Socialförvaltningen.

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige fattade beslut 6 oktober 2020 om en omstart av införandet av heltidsanställningar för alla medarbetare i Härnösands kommun genom att organisatoriskt och kulturellt ändra verksamheten från en deltidsorganisation till en heltidsorganisation

I detta arbete har Socialförvaltningen identifierat att vi bedriver verksamheten med väldigt många intermittenta anställningar (s.k. timvikarier). Förvaltningen arbetar i heltidsinförandet med implementering av nytt arbetssätt där korttidsfrånvaro och planerad frånvaro täcks upp av tillsvidareanställd personal. Förvaltningen hade i slutet på 2021 några enheter som fick testa att arbeta med ökad grundbemanning. Detta test föll väl ut. En ökad grundbemanning ger möjlighet att påtagligt kunna minska behovet av vikarier, vilket får en positiv effekt för brukaren med större kontinuitet av personal som hjälper dem, mindre behov av tid för inskolning av ovana medarbetare och tryggare anställningsförhållanden för förvaltningens medarbetare utan att kostnaderna ökar då nyttjandet av vikarier växlas mot tillsvidareanställningar. Det bör också innebära märkbart bättre förutsättningar att rekrytera utbildad arbetskraft.

En ökad grundbemanning förutsätter att behovet av vikarier minimeras kraftigt. Verksamheten behöver påtagligt ställa om arbetet att planera och fördela tillgänglig arbetstid. En form av "kulturresa" i andra sätt att organisera arbetet. Det är en förändringsprocess som pågår, då denna omställning även behövs för att effektivt kunna ta tillvara på den ökade

Datum
2022-06-14Dnr
SOC/2022-000009

bemannning som blir en följd av erbjudandet till heltidsanställning för de som så önskar.

I det nya lagförslaget LAS kan identifieras flera ändringar där lagstiftarnas ambition är att minska otrygga anställningar på svenska arbetsmarknaden. Det medför bland annat att medarbetare med tidsbegränsade anställningar konverteras in snabbare till tillsvidareanställningar. För Socialförvaltningen kan det medföra att en stor mängd personer med intermittenta anställningar inom det kommande året har rätt till en tillsvidareanställning om inte omställningsarbetet till det nya arbetssättet skyndas på.

I januari tog nämnden ett motsvarande beslut om att öka grundbemanningen med 40 årsarbetare. Med ovan angivet som bakgrund föreslår Socialförvaltningen att växla intermittenta anställningar till ytterligare 50 tillsvidareanställda. Ett införande av höjd grundbemannning i verksamheterna kommer sedan att ske succesivt i takt med att respektive verksamhet har planerat och förberett hur uppdraget kan lösas med ett minimum av vikarier.

Socialt perspektiv

Socialförvaltningen är en kvinnodominerad verksamhet. Med trygga anställningar kommer våra medarbetare ha en ekonomisk självständighet och utifrån ett jämställdhetsperspektiv minskar vi på gapet gentemot en mansdominerad verksamhet. Förslaget beräknas innebära påtagligt förbättrad personalkontinuitet hos brukarna. Även en stabilare arbetsmiljö för personalen, då flertalet medarbetare kommer att vara tillsvidareanställda och en ökad andel med adekvat vård och omsorgsutbildning.

Ekologiskt perspektiv

Bedöms inte ha någon ekologisk effekt.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Behovet och kostnaderna för intermittenta anställningar redovisas i bilaga personal. Budget har avsatts till sjuk- och semesterfrånvaro på ca 2,7 mkr/ per månad. På grund utav för låg grundbemannning använder sig verksamheten av intermittenta anställningar för att täcka bland annat arbetsanhopningar, oro och introduktion.

Nya LAS regler kommer att börja gälla fr.o.m. den 1 oktober 2022 med övergångsregler som börjar räknas fr.o.m. den 1 mars 2022. Om anpassning inte påbörjas redan nu kommer det innebära ett stort inflöde av inkonverterade medarbetare i mars 2023 som enligt lag har en tillsvidareanställning.

Mats Collin
Förvaltningschef

Bilagor

Bilaga 1 Statistik intermittenta anställningar

Rapport från PersonecP 220602

Budget: Sjuk- och semestervik 2 677 578 kr/ månad

Intermittent anställning	Arbetade timmar	Årsarbetskrafter	Kostnader	Antal medarbetare
Oktober	32647,42	198	4 441 431,36	373
November	33161,11	201	4 533 232,61	372
December	27864,66	169	3 792 813.48	358
Januari	24120,46	146	3 330 404,24	326
Februari	22811,77	138	3 155 839,15	281
Mars	17302,82	105	2 413 197,19	294
April	23190.80	144	3 213 780.7	304
Maj	21576,66	130	2 954 346,61	319

Mats Collin
mats.kollin@harnosand.se

Socialnämnden

Remissvar - Motion - Språkkrav inom Socialförvaltningen

Förslag till beslut

Socialförvaltningen föreslår Socialnämnden besluta
att anta yttrandet som sitt eget.

Beskrivning av ärendet

Anette Åström m.fl. (SD) har i april 2022 inlämnat en motion till kommunfullmäktige med förslaget att kommunfullmäktige ska besluta om följande krav för anställda och anställning inom socialförvaltningen

- Goda kunskaper i svenska språket skall vara krav i tal och skrift för alla anställda.
- Införa obligatoriska språktester vid nyanställning.
- Förvaltningen tar fram en plan för att genomföra språklift för befintlig personal där behov finns.
- Förvaltningen tar fram relevanta språktester med språkkrav, enligt socialstyrelsens rekommendationer, vid nyanställning.
- Att rekryterande personal får relevant utbildning för att tolka och bedöma den sökandes resultat på språktesterna.

Socialförvaltningen har i sina rekryteringsannonser efter medarbetare numera som standard att sökande måste ha tillräckliga kunskaper i svenska språket i tal och skrift. Orsaken till detta är att de som jobbar inom förvaltningsverksamheter dels måste kunna kommunicera med brukare/klienter, medborgare, dels med arbetskamrater samt kunna korrekt förstå skrivna instruktioner och göra nödvändig dokumentation.

Förvaltningen ser utöver detta över på vilket sätt nuvarande personal kan stärkas, i de fall kunskaperna i svenska språket anses behöva förbättras. En del i den satsning är utbildning av språkombud. Utöver beskrivet arbetssätt inklusive nuvarande praxis ser förvaltningen i nuläget inget behov av ytterligare åtgärder.

Socialt perspektiv

Kunskap i svenska språket är ett grundläggande behov för att korrekt och förståeligt kunna kommunicera med brukare/klienter och medarbetare.

Ekologiskt perspektiv

Frågan har ingen koppling till det ekologiska perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kunskap i svenska språket är nödvändigt för att kunna förstå muntliga och skrivna instruktioner, samt kunna göra behövlig dokumentation.

Beslutsunderlag

Motion - språkrav inom socialförvaltningen.

Mats Collin
Förvaltningschef

Motion till Härnösands kommunfullmäktige

2022-04-25

Språkrav inom Socialförvaltningen

Att kommunen uteslutande skall erbjuda säker och trygg vård och omsorg måste vara en självklarhet. För att det skall vara möjligt måste det finnas krav på att alla anställda behärskar det svenska språket väl i både i tal och skrift, tyvärr är det inte så idag. Missförstånd mellan brukare och anställda inom till exempel hemtjänsten relaterat till otillräcklig svenska hos den anställde uppstår regelbundet.

Även felaktiga tolkningar mellan personalen på grund av språkförbistring är allt för vanligt. Det skapar en otrygghetsfaktor för både brukare och anställda, till exempel kan det leda till brister i dokumentation, missförstånd gällande arbetsuppgifter eller svårigheter att läsa innehållsförteckningen på livsmedel och mediciner samt att sekretessen riskerar att brytas. I värsta fall kan otillräckliga kunskaper i det svenska språket leda till allvarliga och potentiellt livshotande situationer.

Vård och omsorgsyrken inom Härnösands kommun skall inte ses som instegsjobb eller användas som en plattform för integration.

Vi menar att kravet på kunskapsnivån i svenska måste höjas väsentligt från den nivå den ligger på idag. Brukare, kunder och andra som köper tjänster av Socialförvaltningen i Härnösand samt anställda skall aldrig behöva känna otrygghet, rädsla, stress eller utanförskap på grund av svårigheter med det svenska språket.

Sverigedemokraterna Härnösand anser därför att goda kunskaper i det svenska språket ska vara ett krav för att arbeta inom vård och omsorg i Härnösands kommun och att nödvändiga åtgärder bör vidtagas skyndsamt.

Med anledning av detta yrkar Sverigedemokraterna Härnösand:

- Att: Goda kunskaper i svenska språket skall vara krav i tal och skrift för alla anställda inom Härnösands kommuns Socialförvaltning.
- Att: Införa obligatoriska språktester vid nyanställning inom Härnösands Kommuns Socialförvaltning.
- Att: Uppdra till Härnösands Kommuns Socialförvaltning att ta fram en plan för att genomföra språklift för befintlig personal där behov finns.
- Att: Uppdra till Härnösands Kommuns Socialförvaltning att ta fram relevanta språktester med språkrav, enligt Socialstyrelsens rekommendationer, vid nyanställning inom Härnösands Kommuns Socialförvaltning.
- Att: Rekryterande personal inom Härnösands Kommuns Socialförvaltning får relevant utbildning för att tolka och bedöma den sökandes resultat på kommunens språktester.

För Sverigedemokraterna Härnösand 2022-04-25

Anette Åström
Glenn Selin

Kenneth Lunnebo
Ulrika Jonsson

Mats Collin, 0611-34 83 40
mats.kollin@harnosand.se

Socialnämnden

E-förslag – Bidrag till skor för personal inom Härnösand kommuns vård och omsorg, Ärende 112

Förslag till beslut

Socialförvaltningen föreslår socialnämnden besluta

att inte införa fria arbetsskor eller skobidrag för personal inom vård och omsorg.

Beskrivning av ärendet

Taha Abosaeid, har i december 2021 skrivit ett e-förslag till Socialnämnden att införa skobidrag till personal inom vård och omsorg.

Förslaget till att ge skobidrag lyfts utifrån att man upplever slitage av skor, i dessa yrken.

Nuläge

Det finns ingen lagstiftning som gör gällande att arbetsgivaren ska tillhandahålla skor till personal inom vård och omsorg.

Krav på arbetskläder finns sedan 2016 i Socialstyrelsens föreskrifter om basala hygienregler. I dessa krav ingår inte arbetsskor.

Utgångspunkt

Inom äldreomsorg och annan omvårdnad betraktas inte skor som skyddsutrustning. Därför är det mycket ovanligt att anställda har rätt till skor. Skobidrag kan bedömas som beskattningsbar förmån av Skatteverket.

Alla typer av kläder och skor som kan användas även privat är förmånspliktiga även om avtal skrivs om att de ej får användas privat.

Omvärldsbevakning

Få av Sveriges kommuner har infört fria arbetsskor eller skobidrag till personal inom vård och omsorg. Några har dock gjort detta som tex. Borgholms kommun som har ett mindre skobidrag samt Falkenberg och Bergs kommun som infört fria arbetsskor. I de flesta fall skobidrag ges så handlar det om ca 800 till 1000 kr per år och anställd.

Förvaltningsledningens bedömning

Utifrån att arbetsskor inte ingår i de krav som finns i Socialstyrelsens föreskrifter om basala hygienregler och utifrån att arbetsskor/skobidrag kan

Datum
2022-06-09Dnr
SOC/2022-000041

ses som beskattningsbar förmån, bedömer förvaltningsledningen att fria arbetsskor eller skobidrag inte bör införas.

Således föreslås Socialnämnden att svaret på förslaget om skobidrag, bör vara att inte införa fria arbetsskor eller skobidrag.

Beslutsunderlag

E-förslag - "Skopeng" till anställda inom Härnösand kommun omsorgsförvaltning.

Mats Collin
Förvaltningschef

Pär Hägglund
Enhetschef

Ärendeskrift

Ärende 112

Skapat 2021-12-10 av Taha Abosaeid (Mina Sidor).

Avslutat: Nej.

Förslaget gäller

Stöd och omsorg

Rubrik

"Skopeng" till anställda inom Härnösand kommun omsorgsförva

Förslaget

"Skopeng" till anställda inom Härnösand kommun.

De som arbetar inom omsorgen i och äldreomsorg i Härnösand kommun behöver att få ett skobidrag av arbetsgivaren.

Slutdatum

2022-02-16

Personuppgifter

Härmed godkänner jag att mina uppgifter behandlas enligt rådande datalagstiftning.

Förslagslämnare

Taha Abosaeid

Status

Inväntar beslut från KF, KS eller nämnd

Förslaget lämnas för beslut till

Socialnämnden

Instruktioner för publicering

Mats Collin
mats.kollin@harnosand.se

Socialnämnden

SocialReko - Ny samverkansmodell i Västernorrland - Kommunerna och regionen

Förslag till beslut

Socialförvaltningen föreslår Socialnämnden

att anta den nya politiska samverkansmodellen Hälsam,

att det nya samverkansorganet, Hälsam börjar gälla från och med 2023-01-01,

att nuvarande samverkansorgan, Socialreko upphör att gälla från och med 2022-12-31,

att ordförande för (skolan/socialtjänsten/regionen) utses att representera nämnden i Hälsam under mandatperioden, samt

att ett presidium för Hälsam väljs utifrån ovanstående beskrivning.

Beskrivning av ärendet

SocialReKo tog 2021 initiativet till en översyn av nuvarande samverkansorganisationen mellan hälso-och sjukvård och socialtjänst. Samverkansorganisationen behövde reformeras för att bättre möta de nya utmaningarna och skapa förutsättningar för bredare samverkan i enlighet ambitionerna i utveckling av God och nära vård.

Den 4 februari 2022 rekommenderade SocialReKo tillsammans med skolans representanter att berörda nämnder i kommuner och Region antar ett förslag till ett fortsatt utvecklingsarbete i enlighet med förslagen:

- att inriktning för fortsatt arbete med samverkansmodellen är ett gemensamt politiskt övergripande samverkans forum med representation från regionen, socialtjänsten och skolan samt tre strategigrupper med utgångspunkt i barn och unga, vuxna samt äldre,

- att ge i beredningsgruppen i uppdrag att i samarbete med skolcheferna utarbetar ett förslag på samverkansmodell utifrån ovanstående resonemang (endast till socialtjänster och Region),

- att ge i skolcheferna i uppdrag att i samarbete med beredningsgruppen utarbetar ett förslag på samverkansmodell utifrån ovanstående resonemang (endast till kommunernas skolförvaltningar),

Datum
2022-06-10Dnr
SOC/2022-000033

- att återkomma med en deluppföljning till ett gemensamt möte mellan region, skola och socialtjänst den 8 april,
 - att återkomma med ett välförankrat tjänstepersonsförslag till politisk struktur senast 1 maj, som vidare ska fattas beslut om på ett gemensamt möte (skola, socialtjänst och region) den 3 juni,
 - att återkomma med en deluppföljning på fortsatt framtagande av tillhörande tjänstepersonsstruktur till ett gemensamt möte (socialtjänst, skola och region) till den 23 september,
 - att återkomma med ett slutgiltigt och välförankrat tjänstepersonsförslag till tjänstepersonsstruktur senast 30 oktober som vidare ska fattas beslut om på ett gemensamt möte (skola, socialtjänst och region) den 9 december 2022,
- Dessa sammanfattande punkter om hur det fortsatta utvecklingsarbetet med den nya samverkansstrukturen ska bedrivas, har under våren beslutats av berörda nämnder hos huvudmännen.

Nuläge

En arbetsgrupp har levererat ett förslag för den politiska samverkansstrukturen till SocialReKos möte 3 juni. På mötet deltog även skolans representanter. Förslaget innebär en beskrivning för den länsövergripande, politiska samverkansstrukturen HälSam som inkluderar skolans representanter. Förslaget innehåller en beskrivning på uppdraget för den politiska strukturen, representationen och hur kopplingen till huvudmännen ska se ut.

Socialt perspektiv

Avsikten med den samverkansmodell som bearbetas och föreslås är att länets kommuner och regionen tillsammans skall öka sin förmåga att ge god och nära vård inklusive förebyggande och hälsofrämjande insatser för länets invånare.

Ekologiskt perspektiv

Inga direkta kopplingar till ekologiska perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Skall bidra dels till att kommunerna i samverkan med regionen samarbetar och samverkar enligt de lagar och förordningar som styr området, dels att det gemensamma arbetet resulterar till att den skattfinansierade verksamheten har största möjliga effektivitet av de gemensamma resurserna.

Mats Collin
Förvaltningschef

Bilagor

Bilaga 1 Ny samverkans struktur – Förslag på politisk nivå 2022-06-03

Förslag på politisk nivå

Ny samverkansmodell region – socialtjänst – skola

I Västernorrland

220603

Bakgrund

SocialReKo tillsammans med skolans representanter beslutade 2022/2024 att rekommendera att kommunerna och regionen att ställa sig bakom förslagen:

- ” - att inriktning för fortsatt arbete med samverkansmodellen är ett gemensamt politiskt övergripande samverkansforum med representation från regionen, socialtjänsten och skolan samt tre strategigrupper med utgångspunkt i barn och unga, vuxna samt äldre;*
- att ge beredningsgruppen i uppdrag att i samarbete med skolcheferna utarbeta ett förslag på samverkansmodell utifrån ovanstående resonemang;*
- att återkomma med en deluppföljning till ett gemensamt möte (region, skola och socialtjänst) 8/4 kl. 09.00;*
- att återkomma med ett välförankrat tjänstepersonsförslag till politisk struktur senast 1/5 som vidare ska fattas beslut om på ett gemensamt möte (skola, socialtjänst och region) 3/6 kl. 09.00;*
- att återkomma med en deluppföljning på fortsatt framtagande av tillhörande tjänstepersonsstruktur till ett gemensamt möte (socialtjänst, skola och region) 23/9 kl. 09.00,*
- att återkomma med ett slutgiltigt och välförankrat tjänstepersonsförslag till tjänstepersonsstruktur senast 31/10 som vidare ska fattas beslut om på ett gemensamt möte (skola, socialtjänst och region) 9/12 kl. 09.00”*

Bakgrund forts.

Arbetsgruppen:

Ewa Klingefors, Samordningsdirektör, RVN

Anna-Lena Lundberg, Områdesdirektör, RVN

Mats Collin, Socialchef Härnösand

Denise Wallén, Socialchef, Sundsvall

Örjan Abrahamsson, Skolchef, Sollefteå

Kent Ylvesson, Skolchef, Ånge

Sirpa Virtanen, Kommunförbundet Västernorrland

Hälsosam Samverkan – “HälSam”

Nytt namn på en ny
samverkansstruktur

Utgångspunkter för samverkansstrukturen

- Gemensam värdegrund och gemensamt mål
Samverkan ska ske med utgångspunkt i de gemensamma mål för samverkan som skapats, efter att samverkansstrukturen är konstituerad
- Samverkan ska bygga på innevånarnas behov och vara en stödprocess till sammanhållna insatser kring innevånaren i verksamheterna
- Strukturen för samverkan ska byggas upp utifrån verksamhetens behov av stöd för samarbetet
- Strukturen är ett system för samråd och samtal, beslut kan endast fattas hos huvudmännen
- Rollerna, uppdrag, arbetssätt och syftet med strukturen är att helhet och delar ska vara tydligt och lättbegripligt beskriven
- Samtliga huvudmän ska vara representerade i samverkan
- Alla deltagande parter är fullvärdiga medlemmar i samverkan
- Samverkanstrukturen ska stödjas av administrativa funktioner och kommunikationsstöd

Parter – syfte - mål

- Parterna i denna samverkan är Region Västernorrland och länets sju kommuner, Sundsvall, Ånge, Timrå, Härnösand, Kramfors, Sollefteå och Örnsköldsvik.
- Syftet är en hållbar, levande samverkan utifrån invånarnas behov
- Målet är att samverkan aktivt ska bidra till utvecklingen av tidiga, tillgängliga, sammanhållna, och personcentrerade insatser för barn och unga, vuxna och äldre.

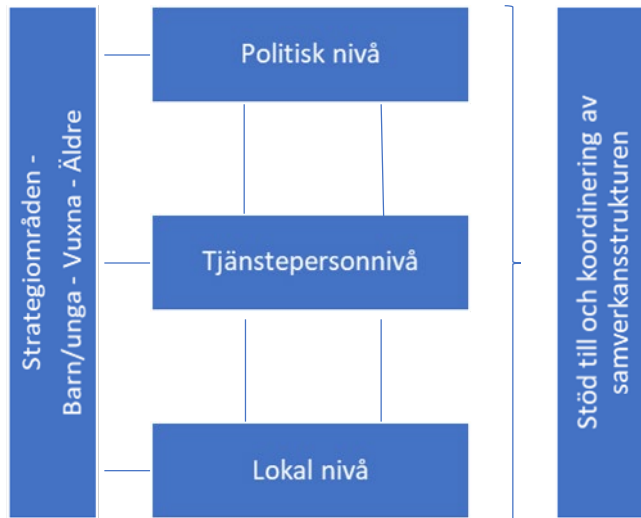
Uppdrag

- Syftet är att stödja och skapa förutsättningar för gemensamma insatser för innevånarens hälsa.
- Den politiska samverkan inom HälSam är ett forum för dialog och beredning på politisk nivå inför huvudmännens beslut i frågor som kräver samråd och samsyn. Detta kan vara inför större avtal, överenskommelser och gemensamma projekt mellan huvudmännen.
Formella beslut fattas därefter av respektive huvudman.
- Den politiska samverkan inom HälSam samråder och skapar förutsättningar för samverkan inom tre strategiska områden: Barn och Unga, Vuxna och Äldre.

Forts... Uppdrag

- HälSam följer upp och stödjer tjänstemäns samverkan inom strategiska områden genom årliga temamöten inom varje strategiskt område. Utöver tema-möten för uppföljning, har man varje år ett gemensamt möte för alla områden i övergripande/överskridande samverkansfrågor.
- HälSam har utifrån beskrivningen ovan minst 4 möten / år.
- HälSams presidier ansvarar för de tre strategiområden med årliga temamöten och utgör kontakten mellan den politiska nivån, Länsledningen för HälSam och tjänstemännens arbete inom strategiområden.

Övergripande organisation – politisk nivå

- Kommunal representation: Ordföranden för länets kommuners skolnämnder (eller motsvarande) och socialnämnder (eller motsvarande)
- Region Västernorrlands representation: Ordföranden för Hälso-och sjukvårdsnämnden (HSN), Regional utvecklingsnämnd (RUN) samt Vårdvalsutskottet (VVU)

Roller

- Den politiska samverkan har ett presidium bestående av tre ordförande (en sammankallande).
- Dessa tre har ansvar för ett respektive strategiskt område: barn/unga, vuxna och äldre.
Posterna väljs mandatperioden ut och bereder tillsammans inför mötena. Respektive ordförande ansvarar för de möten som berör deras strategiska område. Den sammankallande utses av presidiet när detta är på plats.

Forts... Roller

- Från kommunerna utses någon till presidiet utifrån följande grund: Respektive socialpresidium och skolpresidium på länsnivå väljer sin representant bland ordförandena. En rekommendation är att dessa väljs från olika kommuner för en bredare spridning och att valet sker så snart som möjligt in på den nya mandatperioden.
- Från regionen utses någon till presidiet utifrån de tre representanterna: ordförande i HSN, RUN samt VVU.

Forts... Roller

- Respektive nämnd ansvarar för att delta i arbetet och mötena i de strategiska områden som berör deras verksamheter.
Det innebär att varje organisation har ansvar för att inför och efter beredande beslut i Hälsam förankra med sin majoritet och opposition.

Förslag till beslut

SocialReKo tillsammans med skolans representanter vid mötet 2022-06-03 ställer sig bakom förslaget till en politisk samverkansstruktur och rekommenderar kommunerna och regionen besluta:

- *Att anta den nya politiska samverkansstrukturen Hälsam*
- *Att den nya samverkansstrukturen "Hälsam" börjar gälla från och med 2023-01-01*
- *Att nuvarande samverkansstruktur, SocialReko upphör att gälla efter 2022-12-31*
- *Att ordförande för (skola/socialtjänst/region) utses att representera nämnd/motsvarande i Hälsam under mandatperioden 2023-2026*
- *Att ett presidium för Hälsam väljs utifrån ovanstående beskrivning*

Linda Ångman
linda.angman@harnosand.se

Socialnämnden

Ändringar i Delegationsordning Socialnämnden 2022

Förslag till beslut

Socialförvaltningen föreslår socialnämnden besluta

att anta den 2022-06-16 reviderade versionen av Delegationsordning för Socialnämnden.

Beskrivning av ärendet

Socialnämnden fattade beslut om en ny delegationsordning i juni 2019, och dokumentet Delegationsordning för Socialnämnden började gälla den 1 juli 2019. Delegationsordningen reviderades senast efter beslut av socialnämnden den 31 maj 2022.

Det har nu uppkommit ett behov av revidering i delegationsordningen gällande ändring av delegat och förkortningar.

Verksamhetsledare – Samordnare

Verksamhetsledare inom barn- och familjeenheten har bytt namn till Samordnare. Därför behöver ändring av delegat göras i hela delegationsordningen där det tidigare har stått Verksamhetsledare.

Ändringar som gjorts vid revidering

Följande ändringar har gjorts i den nu reviderade upplagan av Delegationsordning för Socialnämnden:

- Under avsnitt 3, 5.2, 5.5, 5.6, 7.2, 9.2 och 10, har delegat ändrats från Verksamhetsledare till *Samordnare*.
- Under avsnitt Förkortningar har följande tillägg tillkommit:
IHF – Intensiv hemmabaserad familjebehandling,
JO – Justitieombudsmannen, LMA – Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl, PSL - Patientsäkerhetslag (2010:659) och SOSFS – Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.
- Under avsnitt Förkortningar har förkortningen *OOF – Omsorg om funktionshindrade* tagits bort.

Socialt perspektiv

För att skydda den personliga integriteten för de personer som socialnämndens beslut berör är det viktigt att besluten fattas i rätt tid och på rätt nivå i organisationen.

Ekologiskt perspektiv

Finns inget ekologiskt perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Ärenden som beslutas av utskott eller nämnd kräver omfattande handläggning och beredning. Om socialnämnden delegerar beslutanderätten till tjänsteman i de ärenden där det är möjligt innebär det en besparing i arbetstid för både tjänstemän och politiker. Detta får förstås inte ske på bekostnad av rättssäkerhet.

Felaktiga beslut kan inom socialnämndens områden få allvarliga konsekvenser. För att säkerställa rättssäkerhet och en god kvalitet på beslut är det viktigt att delegationsordningen är riktig och att beslut fattas på rätt nivå.

Mats Collin
Förvaltningschef

Linda Ångman
Nämndsekreterare

Bilagor

- Bilaga 1 Delegationsordning för Socialnämnden med spårbara
ändringar vid revidering 202206.

Delegationsordning för Socialnämnden

Dokumentnamn	Delegationsordning för Socialnämnden		Dokumenttyp Styrande	
Fastställd/upprättad av	Socialnämnden/Socialförvaltningen		Datum 2019-06-19	Diarienummer SOC2019-000173
Dokumentansvarig/processägare	Socialnämnden	Version	Senast reviderad 2022-06-16	Giltig t o m
Dokumentinformation	Delegationsordning för Socialnämnden i Härnösands kommun			
Dokumentet gäller för	Socialnämnden och Socialförvaltningen i Härnösands kommun			
Annan information	Socialnämnden 2019-06-19 § 132			

Innehållsförteckning

Inledning	3
Förkortningar	6
Delegationsordning.....	7
1. Gemensamt.....	7
1.1. Brådskande ärenden.....	7
1.2. Utlämnande av handlingar och uppgifter.....	7
1.3. Behandling av personuppgifter.....	8
1.4. Ekonomiska och administrativa ärenden	8
2. Överklagan, yttrande och föra talan vid domstol	9
3. Avgifter, ersättningar och återkrav	11
4. Patientsäkerhet, Lex Sarah och Lex Maria	14
5. Socialtjänstlagen	15
5.1. Ärenden som enligt 10 kap. 4 § SoL kan delegeras till utskott men inte till tjänsteman.....	15
5.2. Utredning, överflyttning av ärende	15
5.3. Stöd till äldre och personer med funktionsnedsättning	16
5.4. Försörjning, ekonomiskt bistånd	17
5.5. Placeringar, individ- och familjeomsorg	17
5.6. Övriga bistånd	18
5.7. Övrigt.....	19
6. Stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS.....	19
7. LVU	22
7.1. Ärenden som enligt 10 kap. 4 § SoL kan delegeras till utskott men inte till tjänsteman.....	22
7.2. Ärenden som inte omfattas av delegationsförbud	23
8. LVM	25
8.1. Ärenden som enligt 10 kap. 4 § SoL kan delegeras till utskott men inte till tjänstemän.....	25
8.2. Ärenden som inte omfattas av delegationsförbud	25
9. Föräldrar och barn.....	26
9.1. Adoption.....	26
9.2. Föräldrabalk.....	26
10. Övrigt.....	28

Inledning

Socialnämndens delegationsordning är giltig från och med den 1 juli 2019 och ersätter tidigare *Delegationsordning och verkställighetsföreskrifter för socialnämnden 2015-2018*.

Socialnämnden förkortas härnäst som *nämnden* i dokumentet. Med *utskott* menas Socialnämndens utskott. Med *ordförande* menas Socialnämndens ordförande.

Vad är delegation

Att delegera innebär att formellt överlåta en befogenhet till någon annan, vanligen från ett högre organ till ett lägre. Den som får befogenhet kallas för delegat och denne får fatta både bifalls- och avslagsbeslut.

Beslut som fattas enligt denna delegationsordning är juridiskt sett nämndens och kan inte återkallas av vare sig nämnd eller överordnad. Däremot kan en delegat (eller vid behov nämnden) rätta eller ändra beslutet (36-39 §§ FL).

Lagstöd kring delegation

En nämnd får uppdra åt presidiet, ett utskott, ordföranden, en ledamot eller ersättare, eller en anställd inom kommunen att fatta beslut på nämndens vägnar (6 kap. 37 och 39 §§ KL, och 7 kap. 5 § KL).

Om nämnden uppdrar åt en förvaltningschef inom nämndens verksamhetsområde att fatta beslut, får nämnden överlåta åt förvaltningschefen att i sin tur uppdra åt en annan anställd inom kommunen att fatta beslutet (7 kap. 6 § KL).

Nämnden ska besluta om i vilken utsträckning besluten som fattas enligt delegation ska anmälas till den. Besluten som inte anmäls ska protokollföras särskilt, om det är beslut som får överklagas. (6 kap. 40 § KL och 7 kap. 8 § KL.)

Socialnämndens möjligheter att delegera beslutanderätt begränsas av delegationsförbud i 10 kap. 4 och 5 §§ SoL och 6 kap. 38 § KL. Där har lagstiftaren av rättssäkerhetsskäl undantagit vissa beslut från delegationsrätten, vilket innebär att hela nämnden måste besluta i sådana frågor.

Vem får besluta

Kolumnen "Delegat" i delegationsordningen ska läsas så att det i första hand är den delegat som står överst som ska fatta beslutet.

När den översta delegaten är frånvarande och beslut inte kan avvaktas så övertar delegat nummer två i listan beslutanderätten (och så vidare).

Om det inte finns någon delegat på plats så övertar närmaste chef beslutanderätten.

Om en delegat anser att ett ärende är svårbedömt kan han eller hon rådgöra med närmaste chef.

Där ordförande är delegat gäller att ersättare i första hand är 1:e vice ordförande och i andra hand 2:e vice ordförande.

Förvaltningschef får vidaredelegera beslutanderätten till annan anställd inom kommunen. Om hon eller han har valt att göra det framgår det i dokumentet *Delegation inom socialförvaltningen enligt kommunstyrelsens reglemente förvaltningschefens vidaredelegation i förekommande fall*.

Om ett beslut inte kan fattas av delegat av någon anledning så återgår beslutanderätten till nämnden, eller till utskott om det avser beslut kring ett individärende som är delegat till tjänsteman.

För samtliga delegat gäller att:

- Delegat får endast fatta beslut inom hans eller hennes verksamhetsområde.
- En ersättare, vikarie eller tillfälligt förordnad person likställs med ordinarie delegat.
- Nyanställda personer som får beslutanderätt enligt delegationsordningen ska under en upplärningsperiod samråda med närmaste chef innan beslut fattas. Upplärningsperiodens längd fastställs av respektive chef.
- Ärenden som innehåller principiella ställningstaganden, som går emot tidigare praxis eller där praxis saknas ska beslutas av nämnden. Delegationsordningen gäller inte sådana ärenden.
- Rätten att fatta beslut på delegation innebär inte att delegaten är skyldig att fatta beslut.

Vad är verkställighet

Verkställighet är all form av förberedande eller verkställande uppgifter som en anställd utför, där ställningstagandet baseras på tidigare nämndbeslut, lagar, riktlinjer, avtal eller andra dokument. Han eller hon gör alltså ingen egen självständig bedömning, utan verkställer sådant som redan är beslutat.

Exempel på verkställighet är avgiftsdebitering enligt en fastställd taxa eller rutinmässiga beslut i ärenden där det bara finns ett beslutsalternativ eller bara en valmöjlighet, och som kan hänföras till något tidigare fattat beslut. Verkställighet grundas inte på delegering, utan kommer i stället av den arbetsfördelning mellan de förtroendevalda och de anställda som måste finnas för att den kommunala verksamheten ska kunna fungera. Beslut som är ren verkställighet ska inte anmälas till nämnd och de kan inte överklagas. De finns inte heller med i delegationsordningen.

Undertecknande av handlingar

Beslut som fattats av nämnd som innebär att avtal, skrivelser och andra handlingar upprättas ska signeras av förvaltningschef (om inte annat framgår av beslutet).

Skrivelser, avtal och handlingar som upprättats med anledning av ett delegationsbeslut ska signeras av den som fattat beslutet. Nämnden kan i delegationsordningen besluta om undantag kring det.

Vid verkställighetsärenden där handlingar behöver signeras avgör lag, budgetansvar och/eller om det bedöms ingå i den anställdes uppdrag vem som får underteckna sådana handlingar.

Jäv

Beslutanderätten får inte utövas om det föreligger jäv. En person är jävig om

- han eller hon eller någon närstående är part i ärendet eller annars kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning,
- han eller hon eller någon närstående är eller har varit ställföreträdare eller ombud för en part i ärendet eller för någon annan som kan antas bli påverkad av beslutet i en inte oväsentlig utsträckning,
- han eller hon har medverkat i den slutliga handläggningen av ett ärende hos en annan myndighet och till följd av detta redan har tagit ställning till frågor som myndigheten ska pröva i egenskap av överordnad instans, eller
- det finns någon annan särskild omständighet som gör att hans eller hennes opartiskhet i ärendet kan ifrågasättas.

Reglerna kring jäv står i 16 § FL.

Anmäla besluten till nämnden

Beslut som fattas med stöd av delegation ska anmälas månadsvis till nämnden. Syftet med anmälningsskyldigheten är dels att tillgodose nämndens informations- och kontrollbehov, dels kan det i vissa fall ha betydelse för beslutets lagakraftvinnande.

Anmälan ska ske skriftligt genom en inrapportering av de enskilda besluten eller en sammanställning över fattade beslut i form av delegationslistor. De lämnas innan stopptid till nämndsekreterare.

I de fall där förvaltningschef har vidaredelegerat beslutanderätten ska besluten först anmälas till förvaltningschefen som sedan anmäler dem till nämnden enligt ovan.

Den skriftliga anmälan ska innehålla uppgift om:

- Antal beslut
- Vilken typ av beslut som fattats
- Om det är avslags- eller bifallsbeslut

Revidering av delegationsordningen

Förvaltningschef ansvarar för att hela delegationsordningen går igenom minst en gång per år för att kontrollera om den behöver uppdateras eller revideras. En reviderad upplaga ska sedan redovisas till nämndens sammanträde i maj. Finns inget behov av revidering ska det istället rapporteras i en skrivelse till sammanträdet.

Om det löpande under året uppkommer behov av ändringar i delegationsordningen ska det rapporteras till förvaltningschef. Vid mindre ändringar som inte påverkar syftet med delegationen eller nivå på delegat görs revidering omgående och rapporteras i en skrivelse till nämnden. Vid större ändringar ska förslag till revidering lyftas till nämndens nästa sammanträde.

Efter revidering ska delegationsordningen diarieföras och publiceras på Härnösands kommuns webbplats.

Förkortningar

pbb	Prisbasbelopp
BrB	Brottsbalk (1962:700)
FB	Föräldrabalk (1949:381)
FL	Förvaltningslag (2017:900)
FPL	Förvaltningsprocesslag (1971:291)
GDPR	Dataskyddsförordningen (The General Data Protection Regulation), Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2019 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).
HVB	Hem för vård eller boende
IFO	Individ- och familjeomsorg
IHF	Intensiv hemmabaserad familjebehandling
IVO	Inspektionen för vård och omsorg
JO	Justitieombudsmannen
KL	Kommunallag (2017:725)
LMA	Lag (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl.
LOU	Lag (2016:1145) om offentlig upphandling
LSS	Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade
LUL	Lag (1964:167) med särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare
LVM	Lag (1988:870) om vård av missbrukare i vissa fall
LVU	Lag (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga
OOF	Omsorg om funktionshindrade
OSL	Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)
PSL	Patientsäkerhetslag (2010:659)
SFB	Socialförsäkringsbalk (2010:110)
SKR	Sveriges Kommuner och Regioner
SSF	Studiestödsförordning (2000:655)
SoF	Socialtjänstförordning (2001:937)
SoL	Socialtjänstlag (2001:453)
SOSFS	Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd
TF	Tryckfrihetsförordning (1949:105)
ÄB	Ärvdabalk (1958:637)
ÄktB	Äktenskapsbalk (1987:230)

Delegationsordning

1. Gemensamt

1.1. Brådskande ärenden

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
1.1.1	Beslut i ärenden som är så brådskande att nämndens beslut inte kan avvaktas.	6 kap. 39 § KL	Ordförande	

1.2. Utlämnande av handlingar och uppgifter

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
1.2.1.	Pröva en fråga om utlämnande av en allmän handling.	2 kap. 17 § TF 6 kap. 2-3 § OSL	Enhetschef Verksamhetschef	I första hand görs prövningen av en anställd som har handlingen i sin vård (6 kap. 3 § OSL).
1.2.2.	Beslut att inte lämna ut allmän handling eller uppgift ur sådan till enskild eller annan myndighet.	2 kap. 14-15 §§ TF 6 kap. 3-5 och 7 §§ OSL	Förvaltningschef	
1.2.3.	Beslut att lämna ut en handling med förbehåll som inskränker den enskildes rätt att lämna uppgiften vidare eller utnyttja den.	10 kap. 14 § OSL 12 kap. 2 § OSL	Förvaltningschef	
1.2.4.	Beslut att lämna ut uppgifter ur personregister till statliga myndigheter i forskningssyfte.	12 kap. 6 § SoL	Enhetschef Verksamhetschef	
1.2.5.	Beslut att inte lämna ut uppgifter ur personregister till statliga myndigheter i forskningssyfte om det kan medföra risk för att den enskilde eller någon honom eller henne närstående lider men.	12 kap. 6 § SoL	Förvaltningschef	

1.3. Behandling av personuppgifter

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
1.3.1.	Avslag på begäran om rättelse, radering, begränsning och överföring av personuppgifter.	GDPR artikel 18 och 20	Förvaltningschef Verksamhetschef	Efter samråd med informations-säkerhets-samordnare.
1.3.2.	Ingå i/teckna personuppgiftsbiträdesavtal.	GDPR artikel 28, p. 3	Förvaltningschef	
1.3.3.	Fastställande av konsekvensbedömning.	GDPR artikel 35	Förvaltningschef	
1.3.4.	Beslut att utse dataskyddsombud för nämnden.	GDPR artikel 37	Utskott	

1.4. Ekonomiska och administrativa ärenden

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
1.4.1.	Fastställande av besluts- och attestantförteckning vid tillfälliga förändringar.		Förvaltningschef	
1.4.2.	Beslut om mindre justeringar inom tilldelad budget		Förvaltningschef	
1.4.3.	Tecknande av hyresavtal med en löptid på upp till tre (3) år eller en årlig hyra på maximalt tio (10) prisbasbelopp.		Förvaltningschef	Efter beslut i lokalgruppen. För tilläggsavtal till befintligt hyresavtal som inte påverkar hyresavtalets löptid gäller en tilläggskostnad på maximalt fem (5) prisbasbelopp.
1.4.4.	Övriga avtal som inte regleras på annat sätt med en löptid upp till tre (3) år eller en årlig kostnad på maximalt tio (10) prisbasbelopp.		Förvaltningschef	För tilläggsavtal till befintligt avtal som inte påverkar avtalets löptid gäller en tilläggskostnad på maximalt fem (5) prisbasbelopp.

2. Överklagan, yttrande och föra talan vid domstol

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
2.3.	Begära personlig medverkan av en part i ett ärende som har anlitat ombud.	14 § 1 st. FL	Enhetschef	
2.4.	Avvisande av ombud.	14 § 2 st. FL	Enhetschef	
2.5.	Rättelse eller ändring av ett beslut.	36-39 §§ FL	Delegat som har rätt att fatta ursprungsbeslutet	
2.6.	Överklagande när förvaltningsrätt eller kammarrätt ändrat beslut som tidigare fattats av delegat.	40-43 § FL 33 § FPL	Delegat som har rätt att fatta ursprungsbeslutet	
2.7.	Överklaga ärenden där beslut går socialnämnden emot.	40-43 § FL	Verksamhetschef eller Enhetschef	
2.8.	Avge yttrande till allmänna domstolar och förvaltningsdomstolar vid ärenden där socialnämnden är part.		Utskott	T.ex. när annan kommun överklagar beslut från IVO.
2.9.	Pröva om ett överklagande kommit in i rätt tid och besluta att inte ta upp överklagandet till prövning om det kommit in för sent.	45 § FL	Delegat som har rätt att fatta ursprungsbeslutet	
2.10.	Överlämna överklagande som inkommit i rätt tid, tillsammans med övriga handlingar, till överinstans.	46 § FL	Delegat som har rätt att fatta ursprungsbeslutet	
2.11.	Yttrande med anledning av överklagande av delegats beslut till allmän förvaltningsdomstol.	46 § FL	Delegat som har rätt att fatta ursprungsbeslutet	
2.12.	Ansöka om förordnande av offentligt biträde.	3 § lag (1996:1620) om offentligt biträde	Socialsekreterare eller Biståndshandläggare	
2.13.	Beslut om att föra talan i förvaltningsrätt om återkrav enligt 9 kapitlet 1 § SoL.	9 kap. 3 § SoL	Utskott	Får enligt 10 kap. 4 § SoL inte delegeras till tjänsteman.
2.14.	Beslut om att föra kommunens talan i mål och ärenden som enligt SoL eller annan författning ankommer på nämnden.	10 kap. 2 § SoL	Enhetschef Verksamhetschef Förvaltningschef	
2.15.	Utse ombud att föra kommunens talan i nämndens ställe.	10 kap. 2 § SoL	Enhetschef Verksamhetschef Förvaltningschef	

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
2.16.	Beslut att överklaga IVO:s beslut om överflyttning av ärende till annan kommun.	16 kap. 4 § SoL	Utskott	
2.17.	Yttrande till IVO.	SoL	Utskott	
2.18.	Yttrande till allmän domstol när den som begått brottslig gärning kan bli föremål för LVM-vård.	31 kap. 2 § 1 st. BrB	Socialsekreterare Enhetschef	
2.19.	Yttrande till åklagare vid åtalsprövning.	46 § LVM	Socialsekreterare Enhetschef	
2.20.	Framställan till domstol om behov av målsägandebiträde för underårig.	5 kap. 2 § SoF	Socialsekreterare	
2.21.	Yttrande till åklagarmyndigheten när en person misstänks för att ha begått brott innan han eller hon fyllt 18 år.	11 § LUL	Socialsekreterare	
2.22.	Begära att en utredning om brott ska inledas avseende någon som inte fyllt 15 år.	31 § 2 st. LUL	Socialsekreterare	
2.23.	Informera vårdnadshavare eller annan om en person som inte fyllt 15 år misstänks för brott och om en utredning om brott har inletts.	33 § LUL	Socialsekreterare	
2.24.	Framställa till åklagare att begära prövning hos domstol om en person som före 15 års ålder misstänks ha begått ett brott (bevistalan).	38 § LUL	Socialsekreterare	
2.25.	Yttrande till tingsrätt om namnbyte eller tvist om efternamn för barn.	44 och 45 §§ lag (2016:1013) om personnamn	Socialsekreterare	

3. Avgifter, ersättningar och återkrav

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
3.3.	Beslut om ersättning till familjehem (arvode och omkostnadsersättning) enligt SKR:s rekommendationer. 1. Grundnivå inom SKR:s rekommendation. 2. Förhöjd nivå inom SKR:s rekommendation. 3. Utöver SKR:s rekommendation. 4. Förlorad arbetsinkomst upp till 4 månader. 5. Förlorad arbetsinkomst över fyra månader.	4 kap. 1 § SoL 6 kap. 1 § SoL	1. Socialsekreterare eller Biståndshandläggare 2. Verksamhetsledare , Samordnare eller Enhetschef 3. Utskott 4. Verksamhetsledare Samordnare 5. Utskott	
3.4.	Beslut om arvode och omkostnadsersättning till kontaktperson/-familj. 1. Grundnivå enligt SKR:s rekommendationer. 2. Förhöjd nivå enligt SKR:s rekommendationer.	4 kap. 1 § SoL 6 kap. 1 § SoL	1. Socialsekreterare eller Biståndshandläggare 2. Verksamhetsledare , Samordnare eller Enhetschef	
3.5.	Beslut om ersättning till särskilt förordnad vårdnadshavare som tidigare varit familjehemsförälder. 1. Grundnivå inom SKR:s rekommendation. 2. Förhöjd nivå inom SKR:s rekommendation. 3. Utöver SKR:s rekommendation.	6 kap. 11 § SoL	1. Socialsekreterare 2. Verksamhetsledare Samordnare 3. Utskott	
3.6.	Beslut om avgift för uppehälle av en vuxen som på grund av missbruksproblematik får vård och behandling.	8 kap. 1 § 1 st. SoL 6 kap. 1 § SoF	Socialsekreterare Enhetschef	
3.7.	Beslut om avgift från föräldrar vars barn är under 18 år och får vård i ett annat hem än det egna.	8 kap. 1 § 2 st. SoL 6 kap. 2 § SoF	Socialsekreterare	

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
3.8.	Beslut om avgift inom område Omsorg om äldre och funktionshindrade.	8 kap. 2 och 4-8 §§ SoL	Avgiftshandläggare, Administratör eller Ekonomiassistent	
3.9.	Beslut om jämkning av avgift för hemtjänst, service och omvårdnad samt boende (dubbel boendekostnad under högst 3 månader vid inflyttning till särskild boendeform).	8 kap. 2 och 4-8 §§ SoL	Avgiftshandläggare, Administratör eller Ekonomiassistent	
3.10.	Beslut om nedskrivning av eller befrielse från skuld avseende debiterad avgift för hemtjänst, service och omvårdnad samt boende.	8 kap. 2 och 9 §§ SoL	Verksamhetschef Förvaltningschef	
3.11.	Beslut om eftergift av ersättningsskyldighet enligt 9 kap. 1 § SoL.	9 kap. 4 § SoL	Verksamhetsledare Samordnare	
3.12.	Beslut om eftergift av ersättningsskyldighet enligt 8 kap. 1 § SoL och 9 kap. 2 § SoL.	9 kap. 4 § SoL	Utskott	
3.13.	Begäran till Försäkringskassan att betala ut barnbidrag till familjehemsförälder.	106 kap. 6 § 1 st. SFB	Socialsekreterare	
3.14.	Begäran till Försäkringskassan att betala ut barnbidrag till det kommunala organ som svarar för vårdkostnad när ett barn vistas vid stödboende eller hem för vård eller boende.	106 kap. 7 § SFB	Socialsekreterare	
3.15.	Beslut att underrätta försäkringskassan om att nämnden ska uppbära del av sjukpenning för den som bereds vård i sådant hem för vård eller boende eller familjehem enligt SoL som ger vård och behandling åt missbrukare av alkohol eller narkotika.	106 kap. 13, 38 och 39 §§ SFB 8 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	
3.16.	Beslut om att underrätta försäkringskassa om att nämnden ska uppbära ersättning enligt SFB som ersättning för ekonomiskt bistånd som utgivits som förskott på förmån.	107 kap. 5 § SFB	Socialsekreterare	

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
3.17.	Beslut att underrätta Försäkringskassan om att barn med underhållsstöd placerats i familjehem eller HVB-hem respektive återflyttat till boföräldern.	2 § förordning (1996:1036) om underhållsstöd 106 kap. 8 § SFB	Socialsekreterare	
3.18.	Begäran till CSN om att studiemedel för ungdom som är placerad ska betalas ut till annan än vårdnadshavaren.	2 kap. 33 § 2 st. SSF	Socialsekreterare	

4. Patientsäkerhet, Lex Sarah och Lex Maria

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
4.1.	Beslut om att anmäla till IVO enligt Lex Maria.	3 kap. 5 § PSL	Medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS)	
4.2.	Lex Sarah 1. Ansvar att dokumentera och utreda rapporter enligt Lex Sarah. 2. Ansvar för information till personal. 3. Beslut om åtgärd efter utredning enligt Lex Sarah. 4. Ansvar för att bedöma behov av omedelbara åtgärder vid anmälan.	14 kap. 6 § SoL 24 e § LSS	1. Verksamhetsstrateg Verksamhetsutvecklare 2. Enhetschef 3. Verksamhetschef 4. Verksamhetschef	
4.3.	Beslut om att anmäla till IVO om allvarligt missförhållande eller en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande (Lex Sarah).	14 kap. 7 § SoL 24 f § LSS	Verksamhetsstrateg Verksamhetsutvecklare Utskott	

5. Socialtjänstlagen

5.1. Ärenden som enligt 10 kap. 4 § SoL kan delegeras till utskott men inte till tjänsteman

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
5.1.1.	Medgivande om att barn tas emot för stadigvarande vård och fostran i ett enskilt hem som inte tillhör någon av föräldrarna eller någon annan som har vårdnaden om honom eller henne.	6 kap. 6 § SoL	Utskott	
5.1.2.	Överväga om vård i annat hem än det egna fortfarande behövs, eller att särskilt överväga om det finns skäl att ansöka om överflyttning av vården.	6 kap. 8 § SoL	Utskott	
5.1.3.	Medgivande att ta emot ett barn för adoption.	6 kap. 6 och 12 §§ SoL	Utskott	
5.1.4.	Kontrollera om omständigheterna kring medgivande för internationell adoption har ändrats.	6 kap. 13 § 1 st. SoL	Utskott	
5.1.5.	Återkalla medgivande att ta emot barn för internationell adoption.	6 kap. 13 § 2 st. SoL	Utskott	
5.1.6.	Vägran att samtycka till att adoptionsförfarandet får fortsätta.	6 kap. 14 § SoL	Utskott	Ang. att lämna samtycke, se delegation 9.1.2 nedan.

5.2. Utredning, överflyttning av ärende

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
5.2.1.	Beslut om begäran om överflyttning av ärende till annan kommun.	2 a kap. 10 § SoL	Utskott	
5.2.2.	Beslut att ta emot ett ärende från annan kommun.	2 a kap. 10 § SoL	Utskott	
5.2.3.	Beslut att inte ta emot ett ärende från annan kommun.	2 a kap. 10 § SoL	Utskott	
5.2.4.	Beslut att ansöka hos IVO om överflyttning av ärende till annan kommun.	2 a kap. 11 § SoL	Utskott	
5.2.5.	Beslut om att: 1. Inleda utredning. 2. Inte inleda utredning. 3. Utredning inte ska föranleda åtgärd.	11 kap. 1 § SoL	1. Socialsekreterare 2. Verksamhetsledare eller Samordnare 3. Verksamhetsledare eller Samordnare	

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
5.2.6.	Förlängning av utredningstid i ärenden som rör barn.	11 kap. 2 § 2 st. SoL	Utskott	
5.2.7.	Beslut om uppföljning efter avslutad utredning utan beslut om insats.	11 kap. 4 a § SoL	Utskott	
5.2.8.	Beslut om uppföljning efter avslutad placering.	11 kap. 4 b § SoL	Utskott	

5.3. Stöd till äldre och personer med funktionsnedsättning

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
5.3.1.	Beslut om bistånd i form av: 1. Hemtjänst. 2. Särskild boendeform eller bostad med särskild service. a) I kommunens egna boenden eller där kommunen har ramavtal. b) I boenden som drivs av annan aktör, där ramavtal saknas. 3. Sysselsättning för personer med funktionsnedsättning. 4. Individstöd för personer med funktionsnedsättning 5. Korttidsvistelse. 6. Kontaktperson, dagligverksamhet, ledsagare, trygghetslarm, matdistributioner och lantbrevbärarservice. 7. Anhöriganställning/ersättning.	4 kap. 1 § SoL	1. Biståndshandläggare 2. a) Biståndshandläggare i samråd med Enhetschef b) Utskott 3. Biståndshandläggare 4. Biståndshandläggare 5. Biståndshandläggare i samråd med Enhetschef 6. Biståndshandläggare 7. Biståndshandläggare	
5.3.2.	Beslut om att inleda eller att inte inleda utredning.	11 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare	

5.4. Försörjning, ekonomiskt bistånd

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
5.4.1.	Beslut om övrigt bistånd (tandvård m.m.) 1. Upp till 20 % av pbb. 2. Upp till 50 % av pbb, eller upp till 70 % vid bistånd till hyra (dock max 4 månader). 3. Över 50 % av pbb.	4 kap. 1 § SoL	1. Socialsekreterare 2. Enhetschef eller Samordnare 3. Utskott	Se <i>Vägledning vid beslut om bistånd</i> .
5.4.2.	Beslut om ekonomiskt bistånd utöver skyldigheten enligt 4 kap. 1 § SoL. 1. Upp till 50 % av pbb. 2. Över 50 % av pbb.	4 kap. 2 § SoL	1. Enhetschef Samordnare 2. Utskott	
5.4.3.	Beslut om försörjningsstöd enligt riksnorm/reducerad norm samt försörjningsstöd för skäliga kostnader.	4 kap. 1 och 3 §§ SoL	Socialsekreterare, Samordnare eller Enhetschef	
5.4.4.	Beslut om rådrum (tid för att utföra något som är ett villkor för att få bistånd).	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare, Samordnare eller Enhetschef	
5.4.5.	Begäran att den som får försörjningsstöd ska delta i anvisad praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet.	4 kap. 4 § SoL	Socialsekreterare, Samordnare eller Enhetschef	
5.4.6.	Beslut om att vägra eller nedsätta försörjningsstöd om den som får stödet inte deltar i anvisad praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet.	4 kap. 5 § SoL	Socialsekreterare, Samordnare eller Enhetschef	
5.4.7.	Beslut om att återkräva ekonomiskt bistånd enligt 4 kap. 1 § SoL. 1. Med max 5 000 kronor. 2. Därutöver.	9 kap. 1 § SoL	1. Enhetschef 2. Utskott	

5.5. Placeringar, individ- och familjeomsorg

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
5.5.1.	Beslut om bistånd i form av akut placering i skyddat boende i max två månader.	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef	

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
5.5.2.	Beslut om bistånd åt vuxna i form av vård (placering/omplacering) i HVB-hem, med vilka kommunen har ramavtal, eller i familjehem. 1. Upp till 30 vårddygn. 2. Därutöver och/eller med HVB som kommunen inte har ramavtal med.	4 kap. 1 § SoL 6 kap. 1 § SoL	1. Samordnare 2. Utskott	
5.5.3.	Beslut om bistånd åt barn och ungdom i form av vård (placering/omplacering) i HVB-hem eller Stödboende, med vilka kommunen har ramavtal, eller i familjehem. 1. Tillfällig vistelse i högst 4 månader. 2. Därutöver och/eller med boenden som kommunen inte har ramavtal med.	4 kap. 1 § SoL 6 kap. 1 § SoL	1. Verksamhetsledare Samordnare 2. Utskott	
5.5.4.	Beslut om upphörande av vård i HVB-hem eller familjehem.	4 kap. 1 § SoL 6 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	
5.5.5.	Beslut om ekonomiskt bistånd, upp till 50 % av pbb, till barn och ungdom i samband med placering, omplacering eller flyttning från familjehem eller HVB-hem.	4 kap. 1 § SoL	Verksamhetsledare Samordnare	
5.5.6.	Beslut att utse socialsekreterare som ansvarar för kontakten med ett placerat barn eller ungdom.	6 kap. 7 c § SoL	Verksamhetsledare Samordnare	

5.6. Övriga bistånd

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
5.6.1.	Beslut om bistånd till öppenvårdsinsatser i egen kommunal regi.	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	
5.6.2.	Beslut om bistånd i form av kontaktperson/-familj.	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	
5.6.3.	Beslut om upphörande av kontaktperson/-familj.	4 kap. 1 § SoL	Socialsekreterare	

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
5.6.4.	Beslut om bistånd i form av intensiv hemmabaserad familjebehandling.	4 kap. 1 § SoL	Enhetschef Verksamhetsledare Samordnare	IHF

5.7. Övrigt

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
5.7.1.	Beslut att anmäla till överförmyndaren om att god man eller förvaltare bör förordnas för någon, att någon inte längre bör ha förvaltare eller att förhållandena talar för att en förälder inte kommer att förvalta sitt barns egendom på ett betryggande sätt.	5 kap. 3 § SoF	Biståndshandläggare, Socialsekreterare eller Enhetschef	

6. Stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
6.1.	Beslut om personkretstillhörighet.	1 och 7 §§ LSS	Biståndshandläggare	
6.2.	Beslut om biträde av personlig assistent eller ekonomiskt stöd till sådan assistans till personer i ordinärt boende. Beslut om ekonomiskt stöd för att bekosta personlig assistent vid tillfälligt utökade behov.	7 och 9 §§ 2 p. LSS	Biståndshandläggare	
6.3.	Beslut om ledsagarservice.	7 och 9 §§ 3 p. LSS	Biståndshandläggare	
6.4.	Beslut om biträde av kontaktperson.	7 och 9 §§ 4 p. LSS	Biståndshandläggare	
6.5.	Beslut om avlösarservice i hemmet.	7 och 9 §§ 5 p. LSS	Biståndshandläggare	
6.6.	Beslut om korttidsvistelse utanför det egna hemmet.	7 och 9 §§ 6 p. LSS	Biståndshandläggare	
6.7.	Beslut om korttidstillsyn för skolgång över 12 år utanför det egna hemmet.	7 och 9 §§ 7 p. LSS	Biståndshandläggare	
6.8.	Beslut om boende i familjehem för barn och ungdomar.	7 och 9 §§ 8 p. LSS	Utskott	

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
6.9.	Beslut om boende i bostad med särskild service för barn eller ungdomar som behöver bo utanför föräldrahemmet. 1. I kommunens egna boenden eller där kommunen har ramavtal. 2. Boenden som drivs av annan aktör, där ramavtal saknas.	7 och 9 §§ 8 p. LSS	1. Bistånds- handläggare i samråd med Enhetschef 2. Utskott	
6.10.	Beslut om bostad med särskild service eller annan särskilt anpassad bostad, för vuxna. 1. I kommunens egna boenden eller där kommunen har ramavtal. 2. Boenden som drivs av annan aktör, där ramavtal saknas.	7 och 9 §§ 9 p. LSS	1. Bistånds- handläggare i samråd med Enhetschef 2. Utskott	
6.11.	Beslut om daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig. 1. I kommunens egen verksamhet. 2. Verksamhet som drivs av annan.	7 och 9 §§ 9 p. LSS	1. Bistånds- handläggare 2. Enhetschef	
6.12.	Beslut om att betala ut assistansersättning till annan person än den som är berättigad till insatsen.	11 § LSS	Enhetschef	
6.13.	Beslut om återbetalning av ekonomiskt stöd som kommunen beviljat.	12 § LSS	Enhetschef	
6.14.	Förhandsbesked om rätt till insats enligt LSS för person som tänker bosätta sig i kommunen.	16 § 2 st. LSS	Biståndshandläggare	
6.15.	Beslut om insatser enligt LSS i akuta situationer till person som tillfälligt vistas i kommunen.	16 § 4 st. LSS	Biståndshandläggare	
6.16.	Ansvar att upprätta individuell plan enligt LSS, samt att ompröva planen fortlöpande, minst en gång om året.	10 § LSS	Biståndshandläggare	

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
6.17.	Beslut att anmäla till överförmyndaren om det finns behov av förmyndare, förvaltare eller god man eller när förmyndarskap, förvaltarskap eller godmanskap bör kunna upphöra.	15 § 6 p. LSS	Biståndshandläggare	
6.18.	Beslut om att anmäla behov av assistansersättning till försäkringskassa.	15 § 8 p. LSS 51 kap. SFB	Biståndshandläggare	
6.19.	Placering av barn och ungdom.			Se 5.5. ovan
6.20.	Anmälan av allvarliga missförhållanden till IVO.			Se 4 ovan

7. LVU**7.1. Ärenden som enligt 10 kap. 4 § SoL kan delegeras till
utskott men inte till tjänsteman**

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
7.1.1.	Beslut om att ansöka hos förvaltningsrätt om vård enligt LVU.	4 § LVU	Utskott	
7.1.2.	Beslut om att återta ansökan om vård enligt LVU från förvaltningsrätt.	4 § LVU	Utskott	
7.1.3.	Beslut om omedelbart omhändertagande.	6 § 1 st. LVU	Utskott	Om beslut inte kan avvaktas får ordförande besluta i frågan (6 § 2 st. LVU).
7.1.4.	Beslut om hur vården ska ordnas och var den unge ska vistas under vårdtiden.	11 § 1-2 st. LVU	Utskott	Om beslut inte kan avvaktas får ordförande besluta i frågan (11 § 3 st. LVU).
7.1.5.	Övervägande om vård med stöd av 2 § LVU fortfarande behövs.	13 § 1 st. LVU	Utskott	
7.1.6.	Prövning av om vård med stöd av 3 § LVU ska upphöra.	13 § 2 st. LVU	Utskott	
7.1.7.	Särskilt övervägande om det finns skäl att ansöka om överflyttning av vårdnad.	13 § 3 st. LVU	Utskott	
7.1.8.	Övervägande om beslut om den unges umgänge med vårdnadshavare, eller beslut om att den unges vistelseort inte får röjas, fortfarande behövs.	14 § 3 st. LVU	Utskott	
7.1.9.	Beslut om huruvida vård enligt LVU ska upphöra.	21 § 1 st. LVU	Utskott	
7.1.10	Beslut om kontaktperson eller om deltagande i öppenvårdsbehandling.	22 § 1 st. LVU	Utskott	
7.1.11	Prövning av och beslut om huruvida regelbunden kontakt med särskilt utsedd kontaktperson eller deltagande i behandling ska upphöra att gälla.	22§ 3 st. LVU	Utskott	
7.1.12	Beslut om att ansöka hos förvaltningsrätt om flyttningsförbud.	24 § LVU	Utskott	
7.1.13	Övervägande om flyttningsförbud fortfarande behövs.	26 § 1 st. LVU	Utskott	

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
7.1.14	Beslut om att flyttningsförbud ska upphöra.	26 § 2 st. LVU	Utskott	
7.1.15	Beslut om tillfälligt flyttningsförbud.	27 § 1 st. LVU	Utskott	Om beslut inte kan avvaktas får ordförande besluta i frågan. (27 § 2 st. LVU)
7.1.16	Beslut om att ansöka hos förvaltningsrätt om utreseförbud.	31 b § LVU	Utskott	
7.1.17	Beslut om tillfälligt utreseförbud	31 d § LVU	Utskott	Om beslut inte kan avvaktas får ordförande besluta i frågan. (31 d § 2 st. LVU)
7.1.18	Beslut om tillfälligt undantag från beslutat utreseförbud	31 i § LVU	Utskott	
7.1.19	Beslut att begära hjälp från polismyndigheten för att bereda en läkare tillträde till den unges hem eller föra den unge till läkarundersökning.	43 § 1 st. 1 p. LVU	Utskott	Får även beslutas av ordförande (eller vid bortfall annan ledamot). Nämndens beslut 2019-02-28 § 39.
7.1.20	Beslut att begära hjälp från polismyndigheten för att genomföra ett beslut om vård eller omhändertagande med stöd av LVU.	43 § 1 st. 2 p. LVU	Utskott	Får även beslutas av ordförande (eller vid bortfall annan ledamot). Nämndens beslut 2019-02-28 § 39.

7.2. Ärenden som inte omfattas av delegationsförbud

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
7.2.1.	Begäran till förvaltningsrätt om förlängd tid för ansökan om vård.	8 § LVU	Verksamhetsledare Samordnare	
7.2.2.	Beslut om att omedelbart omhändertagande enligt 6 § LVU ska upphöra.	9 § 3 st. LVU	Ordförande	
7.2.3.	Beslut rörande den unges personliga förhållanden i den utsträckning det behövs för att genomföra vården.	11 § 4 st. LVU	Socialsekreterare	

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
7.2.4.	Beslut om att ett tillfälligt flyttningsförbud ska upphöra.	30 § 2 st. LVU	Utskott	
7.2.5.	Beslut om den unges umgänge med föräldrar eller vårdnadshavare, efter beslut om flyttningsförbud eller tillfälligt flyttningsförbud.	31 § LVU	Utskott	
7.2.6.	Beslut om omprövning och upphörande av utreseförbud	31 c § LVU	Utskott	
7.2.7.	Beslut om upphörande av tillfälligt utreseförbud	31 g § LVU	Utskott	
7.2.8.	Beslut om läkarundersökning, att utse läkare samt bestämma plats för läkarundersökningen.	32 § 1 st. LVU	Socialsekreterare	

8. LVM**8.1. Ärenden som enligt 10 kap. 4 § SoL kan delegeras till utskott men inte till tjänstemän**

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
8.1.1.	Beslut om att ansöka hos förvaltningsrätt om tvångsvård enligt LVM.	11 § LVM	Utskott	
8.1.2.	Beslut att återkalla ansökan om LVM hos förvaltningsrätt.	11 § LVM	Utskott	
8.1.3.	Beslut om omedelbart omhändertagande av missbrukare.	13 § 1 st. LVM	Utskott	Får även beslutas av ordförande (eller vid bortfall annan ledamot). Nämndens beslut 2019-02-28 § 39.

8.2. Ärenden som inte omfattas av delegationsförbud

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
8.2.1.	Beslut om att: - Inleda utredning om det finns skäl för tvångsvård. - Inledd utredning ska läggas ned.	7 § LVM	Samordnare Enhetschef	
8.2.2.	Beslut om läkarundersökning samt utse läkare för undersökningen.	9 § LVM	Socialsekreterare Samordnare	
8.2.3.	Beslut om upphörande av omedelbart omhändertagande.	18 b § LVM	Utskott eller Ordförande	
8.2.4.	Samråd och planering av vården.	26 och 28 §§ LVM	Samordnare	
8.2.5.	Beslut om att begära hjälp från Polismyndigheten för att föra en missbrukare till en beslutad läkarundersökning.	45 § 1 p. LVM	Enhetschef Samordnare	
8.2.6.	Beslut om att begära polishandräckning för inställelse vid LVM-hem eller sjukhus.	45 § 2 p. LVM	Enhetschef Samordnare	
	Överklagan och Yttrande			Se avsnitt 2.

9. Föräldrar och barn

9.1. Adoption

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
9.1.1.	Beslut att utse utredare att genomföra en adoptionsutredning	4 kap. 14 § FB	Enhetschef	
9.1.2.	Yttrande till domstol i adoptionsärende	4 kap. 14 § FB	Utskott	
9.1.3.	Prövning av samtycke till att adoptionsförfarandet får fortsätta, samt lämnande av samtycke.	6 kap. 14 § SoL	Socialsekreterare	Ang. att vägra att lämna samtycke, se 4.1 ovan.
	Övrigt.			Se 4.1. ovan.

9.2. Föräldrabalk

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
9.2.1.	Bekräftelse av faderskap, föräldraskap eller moderskap.	1 kap. 4, 9, 13 och 14 §§ FB	Faderskapshandläggare Socialsekreterare	
9.2.2.	Beslut om att inleda faderskapsutredning.	2 kap. 1 § FB	Verksamhetsledare Samordnare	
9.2.3.	Beslut om att inleda utredning om någon annan än den som är gift med barnets moder kan vara förälder till barnet.	2 kap. 9 § 1 st. FB	Verksamhetsledare Samordnare	
9.2.4.	Beslut att väcka och föra talan i mål om faderskap.	3 kap. 5 § 2 st. och 6 § 2 st. FB	Verksamhetsledare Samordnare	
9.2.5.	Beslut att godkänna eller att inte godkänna föräldrars avtal om vårdnad, boende och umgänge.	6 kap. 6 §, 14 a § 2 st, 15 a § 3 st. och 17 a § 2 st. FB	Socialsekreterare	
9.2.6.	Beslut om åtgärd för barn utan ena vårdnadshavarens samtycke.	6 kap 13 a § 1 st. FB	Utskott	
9.2.7.	Lämnande av upplysningar till tingsrätt i mål om vårdnad, boende eller umgänge.	6 kap. 19 § 2 st. FB	Socialsekreterare	
9.2.8.	Beslut att utse utredare i vårdnads-, boende- och umgängesärenden.	6 kap. 19 § 3 st. FB	Verksamhetsledare Samordnare	

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
9.2.9.	Lämnande av upplysningar inför interimistiskt beslut i tingsrätt beträffande vårdnad, boende eller umgänge.	6 kap. 20 § 2 st. FB	Socialsekreterare	
9.2.10	Godkänna avtal om att underhållsbidrag ska betalas för längre perioder än tre månader.	7 kap. 7 § 2 st. FB	Socialsekreterare	
9.2.11	Yttrande i ärende om förordnande av god man eller förvaltare för någon som har fyllt 16 år.	11 kap. 16 § 2 st. FB	Socialsekreterare	

10. Övrigt

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
10.1.	Beslut om bistånd till asylsökande – dagersättning.	9 och 17 §§ LMA	Socialsekreterare	
10.2.	Beslut om särskilt bistånd till asylsökande – särskilt bidrag.	18 § LMA	Samordnare	
10.3.	Vårda dödsboets egendom.	18 kap. 2 § 2 st. ÄB	Socialsekreterare Enhetschef	
10.4.	Göra dödsboanmälan.	20 kap. 8 a § ÄB	Socialsekreterare Enhetschef	Folkbokförings- myndighet skall underrättas om vem som är delegat.
10.5.	Beslut att ordna gravsättning om den avlidne inte efterlämnar någon som ordnar med det.	5 kap. 2 § begravningslag (1990:1144)	Enhetschef	
10.6.	Yttrande (och ev. utlämnande av upplysningar) till åklagare om äktenskap som har ingåtts av underårig, vid talan om äktenskapsskillnad.	5 kap. 5 § 3 st. ÄktB	Verksamhetsledare Samordnare	
10.7.	Yttrande till Länsstyrelsen om prövning av ansökan om tillstånd till äktenskap för halvsyskon.	15 kap. 1 § 2 st. ÄktB	Verksamhetsledare Samordnare	
10.8.	Yttrande till Transportstyrelsen i körkortsärende.	3 kap. 8 § körkorts- förordningen (1998:980) 5 kap. 2 § körkorts- förordningen	Socialsekreterare	
10.9.	Yttrande till passmyndighet vid utfärdande av pass utan vårdnadshavares medgivande.	3 § 2 st. pass- förordningen (1979:664)	Verksamhetschef Verksamhetsledare Samordnare	
10.10.	Upplysningar i vapenärenden.	JO 1983/84 s. 188 f	Enhetschef	
10.11.	Polisanmälan vid misstanke om brott mot barn eller unga, alternativt ställningstagande om att inte polisanmäla, enligt 3, 4 eller 6 kap. BrB eller lagen (1982:316) med förbud mot könsstympning av kvinnor.	SOSFS 2014:6	Förvaltningschef, Verksamhetschef, Enhetschef eller Verksamhetsledare Samordnare	Ang. sekretessregler - OSL 10 kap. 21 §

Nr.	Ärende	Lagrum	Delegat	Anmärkning
10.12.	Beslut att polisanmäla brott som hindrar nämndens verksamhet.	12 kap. 10 § SoL	Utskott Eller vid brådsökande ärende – Verksamhetschef	
10.13.	Polisanmälan vid misstanke om bidragsbrott gällande felaktigt utbetalt ekonomiskt bistånd. 1. Under 5 000 kronor. 2. Över 5 000 kr – upp till ett halvt pbb.	6 § bidragsbrottslag (2007:612)	1. Enhetschef 2. Utskott	
10.14.	Uppgiftslämnande till smittskyddsläkare vid utredning om enskilds situation och behov efter anmälan, samt utredning om vilka insatser som behövs för att förebygga smittspridning.	6 kap. 11 § smittskyddslag (2004:168)	Socialsekreterare	
10.15.	Anmälningsskyldighet enligt smittskyddslagen om att den smittade inte följer meddelade förhållningsregler.	6 kap. 12 § smittskyddslag (2004:168)	Verksamhetsledare Samordnare	
10.16.	Beslut om att ersätta enskild person för personskada, sakskada eller ren förmögenhetsskada, och skada på grund av att någon annan kränkts, som skett genom fel eller försummelse vid myndighetsutövning. Upp till ett belopp av 1000 kr.	3 kap. 2 § skadeståndslag (1972:207)	Enhetschef Verksamhetschef	
10.17.	Beslut om utdelning ur Johan Nybergs donationsstiftelse och Stiftelsen Syskonen Lindstedts minne.		Förvaltningschef	
10.18.	Beslut om utdelning ur Hilma Svedboms fond och Härnösands sociala samfond. 1. Upp till 50 % av pbb. 2. Över 50 % av pbb.		1. Förvaltningschef 2. Utskott	

Organisation	Beslut	Antal beslut
LSS Biståndsenheten		
	Avslag kontaktperson 9 § 4p LSS	1
	Avslag personlig assistent 9 § 2p LSS	1
	Bifall avlösarservice 9 § 5p LSS	4
	Bifall daglig verksamhet 9 § 10p LSS	6
	Bifall kontaktperson 9 § 4p LSS	2
	Bifall korttidstillsyn för skolungdom 9 § 7p LSS	2
	Bifall korttidsvistelse 9 § 6p LSS	4
	Bifall ledsagarservice 9 § 3p LSS	2
	Bifall personlig assistent 9 § 2p LSS	4
Summa beslut		26

Organisation	Beslut	Antal beslut
Socialförvaltningen		
	Bifall bostad med särskild service 4 kap 1 § SoL	1
Summa beslut		1

Organisation	Beslut	Antal beslut
SoL Biståndsenheten		
	Avslag hemtjänst enligt 4 kap 1 § SoL	1
	Avslag särskilt boende enligt 4 kap 1 § SoL	7
	Bifall avlösning i hemmet enligt 4 kap 1 § SoL	1
	Bifall bostad med särskild service 4 kap 1 § SoL	4
	Bifall dagverksamhet enligt 4 kap 1 § SoL	3
	Bifall hemtjänst enligt 4 kap 1 § SoL	778
	Bifall individstöd enligt 4 kap 1 § SoL	37
	Bifall kontaktperson enligt 4 kap 1 § SoL	3
	Bifall korttidsvistelse enligt 4 kap 1 § SoL	11
	Bifall ledsagning enligt 4 kap 1 § SoL	1
	Bifall matdistribution enligt 4 kap 1 § SoL	31
	Bifall medboende i särskilt boende 4 kap 1 § SoL	1
	Bifall service utanför hemmet enligt 4 kap 1 § SoL	138
	Bifall sysselsättning enligt 4 kap 1 § SoL	4
	Bifall särskilt boende enligt 4 kap 1 § SoL	11
	Bifall särskilt boende hjälp i hemmet 4 kap 1 § SoL	1
	Bifall trygg hemgång enligt 4 kap 1 § SoL	3
	Bifall trygghetslarm enligt 4 kap 1 § SoL - Dag	59
	Bifall trygghetslarm enligt 4 kap 1 § SoL - Natt	53
	Återkallelse av beslut enligt 37§ FL	1
Summa beslut		1148

Organisation	Beslut	Antal beslut
Barn och unga - Insatsgruppen		
	Beslut att jml 11 Kap 1 § Sol inleda utredning	2
	BoF Kontaktfamilj 4 kap 1 § SoL beviljas	1
	BoF Placering i HVB enligt SoL 6 kap 1§	1
	BoF Vård utanför eget hem enligt SoL 4 kap 1§ beviljas	1
	Kostnader i samband med insats	4
	LVU Omedelbart omhändertagande enligt 6 § (Beteende §3)	2
	LVU Omedelbart omhändertagande upphävs 9 § 3 st	1
	LVU Övervägande om vård med stöd av 2 § fortfarande behövs 13 § 1 o 2 st	1
	Medgivande lämnas för att ta emot privatplacering enl 6 kap 6 § SoL	1
	Utredning 11 Kap 1 § SoL, avslutas med åtgärd	2
	Utredning 11 Kap 1 § SoL, avslutas utan ändring av pågående insats	1
	Övervägande om fortsatt vård 6 Kap 8 § SoL	2
Summa beslut		19

Organisation	Beslut	Antal beslut
Ekonomi- och vuxenheten		
	Avge yttrande i körkortsärendet	1
	Beslut att avskriva ärendet 5 kap. 13 § SOSFS 2014:5	1
	Beslut att jml 11 Kap 1 § Sol ej inleda utredning	34
	Beslut att jml 11 Kap 1 § Sol inleda utredning	17
	Bistånd som avser boende 4 Kap 1 § SoL, avslutas	2
	Bistånd som avser boende 4 Kap 1 § SoL, bifall	3
	Bistånd som avser boende 4 Kap 1 § SoL, påbörjas	3
	Dödsboanmälan till skattemyndigheten	1
	Eftergift återbetalningsskyldighet 9 Kap 4 § SoL, bifall	3
	Ekonomiskt bistånd enligt 4 Kap 1 § SoL, avslag	133
	Ekonomiskt bistånd enligt 4 Kap 1 § SoL, beviljas	261
	Ekonomiskt bistånd enligt 4 Kap 2 § SoL, avslag	7
	Ekonomiskt bistånd enligt 4 Kap 2 § SoL, beviljas	9
	Ekonomiskt bistånd, begravningskostnad 4 Kap 1 § SoL, beviljas	2
	Ekonomiskt bistånd, livsföringen i övrigt 4 Kap 1 § SoL, avslag	30
	Ekonomiskt bistånd, livsföringen i övrigt 4 Kap 1 § SoL, bifall	4
	Ekonomiskt bistånd, Rådrum Bostad	1
	Hänskjuta till bouppteckning	2
	Individuellt behovsprövad öppenvård 4 Kap 1 § SoL, avslutas	2
	Individuellt behovsprövad öppenvård 4 Kap 1 § SoL, bifall	3
	Individuellt behovsprövad öppenvård 4 Kap 1 § SoL, påbörjas	4
	LMA dagersättning enl 17§ bifall	1
	LVM Utredning 7 § LVM inleds	3
	Placering på institution 4 Kap 1 § SoL, avslutas	1
	Placering på institution 4 Kap 1 § SoL, bifall	2
	Placering på institution 4 Kap 1 § SoL, påbörjas	2
	Stödkontakt med socialsekreterare 4 Kap 1 § SoL	1

Organisation	Beslut	Antal beslut
Ekonomi- och vuxenheten		
	Stödkontakt med socialsekreterare 4 Kap 1 § SoL avslutas	2
	Utredning 11 Kap 1 § SoL avslutas med insats	5
	Utredning 11 Kap 1 § SoL avslutas utan insats	1
	Utredning 11 Kap 1 § SoL avslutas utan ändring av pågående insats	1
	Utredning 11 Kap 1 § SoL läggs ned	4
Summa beslut		546

Organisation	Beslut	Antal beslut
Familjerätten		
	Att utse Socialsekreterare	1
	Faderskapsutredning läggs ned 2 Kap 7 § FB	1
	Godkännande av faderskapsbekräftelse	3
	Lämna upplysningar 6 Kap 19 § FB	1
	Lämna upplysningar 6 Kap 20 § FB	3
	Medgivande utländsk adoption 6 kap 12 § SoL beviljas	2
	Uppföljningsrapport	1
	Utredning 11 Kap 1 § SoL, avslutas utan åtgärd	1
Summa beslut		13

Organisation	Beslut	Antal beslut
Individ- och familjeomsorg		
	Utredning 11 Kap 1 § SoL, avslutas med åtgärd	1
Summa beslut		1

Organisation	Beslut	Antal beslut
Insatsgruppen		
	Beslut att jml 11 Kap 1 § SoL inleda utredning	2
	BoF Vård enligt SoL avslutas	1
	BoF Vård utanför eget hem enligt SoL 4 kap 1§ beviljas	1
	Kostnader i samband med insats	7
	Övervägande om fortsatt vård 6 Kap 8 § SoL	1
	Summa beslut	12

Organisation	Beslut	Antal beslut
Mottagningsgruppen		
	Beslut att jml 11 Kap 1 § Sol ej inleda utredning	24
	Beslut att jml 11 Kap 1 § Sol inleda utredning	1
	Summa beslut	25

Organisation	Beslut	Antal beslut
Utredningsgruppen		
	Avge yttrande till Polismyndigheten	1
	Beslut att jml 11 Kap 1 § SoL ej inleda utredning	3
	Beslut att jml 11 Kap 1 § SoL inleda utredning	34
	BoF Avge yttrande till allmän domstol	1
	BoF Kontaktperson/familj 4 Kap 1 § SoL, byte av	1
	BoF Vård utanför eget hem enligt SoL 4 kap 1§ beviljas	7
	Godkännande av faderskapsbekräftelse	1
	Kostnader i samband med insats	4
	Personligt stöd 4 Kap 1 § SoL, avslutas	8
	Personligt stöd 4 Kap 1 § SoL, beviljas	3
	Personligt stöd 4 Kap 1 § SoL, påbörjas	3
	Polisanmälan 12 Kap 10 § SoL	1
	Utredning 11 Kap 1 § SoL, avslutas med åtgärd	6
	Utredning 11 Kap 1 § SoL, avslutas utan åtgärd	5
	Utredning 11 Kap 1 § SoL, avslutas utan ändring av pågående insats	6
Summa beslut		84

Härnösands
kommun

Socialförvaltningen

ANMÄLAN AV DELEGATIONSBESLUT

- ☒ Ledning/stab
☐ Stöd och bistånd
☐ Omsorg om funktionshindrade
☐ Äldreomsorg
☐ Individ- och familjeomsorg

avseende juni 2022

Punkt nr i deleg. fört.	Namn	Beslut	Antal och summa
10.18	Mats Collin	Beslut om utdelning ur Hilma Svedboms fond.	1 st, totalt 9 300 kr
10.18	Mats Collin	Beslut om avslag ur Hilma Svedboms fond.	1 st
10.18	Mats Collin	Beslut om utdelning ur Härnösands sociala samfond.	5 st, totalt 34 000 kr
10.17	Mats Collin	Beslut om utdelning ur Stiftelsen Syskonen Lindstedts minne.	3 st á 2 000 kr
10.17	Mats Collin	Beslut om avslag ur Stiftelsen Syskonen Lindstedts minne.	4 st
10.17	Mats Collin	Beslut om utdelning ur Johan Nybergs donationsstiftelse.	5 st á 2 000 kr
10.17	Mats Collin	Beslut om avslag ur Johan Nybergs donationsstiftelse.	3 st

Underskrift

Mats Collin, förvaltningschef

Namnförtydligande

ATTESTANTFÖRTECKNING FÖR Socialnämnden
Gäller från och med 2022-06-01

Ansvar	Verksamhet	Ansvarsnamn	Attestant		Ersättare	Beloppsgräns Drift	Beloppsgräns2 Investering	Notering
74*	*	Socialnämnden	Mats Collin	mats.collin@harnosand.se	Pär Hägglund	5 000 000	5 000 000	Generell attest ,
741010	*	Socialnämnden	Krister Fagerström McCarty	krister.mccarthy@harnosand.se	Birgitta Alevård och Margareta Tjernlund	50 000	50 000	Personliga utlägg presidiet
742010	*	Förvaltningsledning	Mats Collin	mats.collin@harnosand.se	Pär Hägglund	5 000 000	5 000 000	Personliga utlägg kommundirektör,
74202*	*	Anhörigstöd, teknik o service	Elisabeth Sjölander	elisabeth.sjolander@harnosand.se		500000	500 000	
742021	*	Anhörig- och närståendestöd	Per Hägglund	per.hagglund@harnosand.se	Eva Ehn, Anna-Maria Viklander	300 000	300 000	
742022	*	Teknik- och serviceenheten	Jenny Rydström	jenny.rydstrom@harnosand.se	Jeanette Svensson	300 000	300 000	
742040	*	Biståndsenheten Inkl personlig assistans, hemtjänst	Anna-Maria Viklander	anna-maria.viklander@harnosand.se	Per Hägglund, Eva Ehn	1 300000	1 300 000	
742050	*	Administrativ enhet	Eva Nodin Silén	eva.nodin.silen@harnosand.se	Pär Hägghmd, Anna-Maria Viklander	300000	300000	Personliga utlägg förvaltningschef,
742070	*	Utveckling- och kunskapsstyrningsenhet	Per Hägglund	per.hagglund@harnosand.se	Eva Ehn, Anna-Maria Viklander	300000	300 000	Personliga utlägg förvaltningschef,
743*	*	Individ- och familjeomsorg	Akram Heidari	akram.heidari@harnosand.se	Solbritt Höglund,	500000	500 000	Personliga utlägg förvaltningschef,
743010	*	Verksamhetschef IFO	Akram Heidari	akram.heidari@harnosand.se	Solbritt Höglund,	500000	500000	
743020	*	Barn och familj	Helene Brändström	helene.brandstrom@harnosand.se	Solbritt Höglund, Mia Asplund, Paula Landqvist	300000	300000	
743030	*	Ekonomi och vuxen	Solbritt Höglund	solbritt.hoglund@harnosand.se	Helene Brändström	300000	300000	
743042	*	Bogården	Andreas Prytz	andreas.prytz@harnosand.se	Anette Innala	300000	300 000	
744*	*	Kommunala hemtjänsten	Maritha Nordin	maritha.nordin@harnosand.se		500000	500000	Personliga utlägg förvaltningschef,
744010	*	Verksamhetschef Hemtjänst	Maritha Nordin	maritha.nordin@harnosand.se		500000	500 000	
744550	*	Hemtjänst Härnön	(TF) Christina Andersohn	christina.andersohn@harnosand.se	Anna Wikström	300000	300 000	
744560	*	Hemtjänst Öbacka	(TF) Lillemor Elfving	lillemor.elfving@harnosand.se	Anna Wikström	300000	300 000	
744530	*	Hemtjänst Ängeparken	Helen Malmberg	helen.malmberg@harnosand.se	AnnCharlotte Westerman	300000	300000	
744520	*	Hemtjänst Väst	Ann-Charlotte Westerman	ann-charlotte.westerman@harnosand.se	Helen Malmberg	300000	300000	
744510	*	Hemtjänst Nord	Malin Blixt	malin.blixt@harnosand.se	Helen Malmberg	300000	300 000	
744540	*	Hemtjänst Syd	Anna Wikström	anna.wikstrom@harnosand.se	Gunnar Stam	300000	300 000	
744600	*	Mötesplatser	(TF) Lillemor Elfving	lillemor.elfving@harnosand.se	Helen Malmberg	300000	300000	
744610	*	Nattpatrull	(TF) Helena G Lindholm	helena.lindholm@harnosand.se	Helen Malmberg	300000	300000	
745*	*	Funktionsstöd: LSS och socialpsykiatri	Maria Hellström	maria.hellstrom@harnosand.se		500000	500 000	Personliga utlägg förvaltningschef
745010	*	Verksamhetschef FS	Maria Hellström	maria.hellstrom@harnosand.se		500 000	500000	
745020	*	Boende vuxna och Elevhem	Anna Karin Sandström Gudmundsson	annakarin.s.gudmundsson@harnosand.se	Lena Gradin	300 000	300000	
745030	*	Boende vuxna och Korttids	Lena Gradin	lena.gradin@harnosand.se	Anna Karin Sandström Gudmundsson	300000	300000	
745040	*	Daglig verksamhet LSS 2	Gunnar Stam	gunnar.stam@harnosand.se	Elisabeth Holmqvist	300000	300 000	
745040	513542	Daglig verksamhet LSS 2	Elisabeth Holmqvist	elisabeth.holmqvist@harnosand.se		300000	300000	
745050	*	Boende vuxna 1	Christina Ångman	christinaangman@harnosand.se	Marianne Sondell	300000	300000	
745060	*	Boende vuxna 2	Marianne Sondell	marianne.sondell@harnosand.se	Christina Ångman	300000	300000	
745070	*	Daglig verksamhet LSS 1	Elisabeth Holmqvist	elisabeth.holmqvist@harnosand.se	Gunnar Stam	300000	300 000	
745070	513572	Daglig verksamhet LSS 1	Gunnar Stam	gunnar.stam@harnosand.se		300000	300 000	
745080	*	Serviceb. vuxna och Sysseles.	Eva Forslöf	eva.forslof@harnosand.se	Rosmarie Sandin	300000	300 000	
745090	*	Boende vuxna Psykiatri	Rosmarie Sandin	rosmarie.sandin@harnosand.se	Eva Forslöf	300 000	300 000	
746*	*	Särskilt boende, äldreomsorg	Elisabeth Sjölander	elisabeth.sjolander@harnosand.se	Linda Pettersson	500000	500000	Personliga utlägg förvaltningschef
746010	*	Verksamhetschef Säbo	Elisabeth Sjölander	elisabeth.sjolander@harnosand.se	Linda Pettersson	500 000	500000	
746020	*	Äldsgården	Camilla Berglund	camilla.berg@harnosand.se	Ingela Davis	300 000	300000	
746030	*	Märnögården	Linda Pettersson	linda.pettersson@harnosand.se	Uselott Pettersson	300 000	300 000	
746040	*	Ädelhem	Jenny Rydström	jenny.rydstrom@harnosand.se	Margot Nordlund	300 000	300 000	Nytt
746050	*	Koltrasten	Frida Norberg	frida.norberg@harnosand.se	Ingela Nordin	300 000	300 000	
746060	*	Högsjögården	Sofie Nilsson	sofie.nilsson@harnosand.se	Sandra Skoglund	300 000	300000	
746070	*	Brunnegården	Petra Bergfrost	petra.bergfrost@harnosand.se	Ingela Nordin	300 000	300 000	
746080	*	Korttidsenheten	Ingela Davis	ingela.davis@harnosand.se	Sofie Nilsson, Jeanette Svensson	300 000	300 000	Nytt
746090	*	Solbacken	Jonny Unander	jonny.unander@harnosand.se	Ingela Nordin	300 000	300 000	

ATTESTANTFÖRTECKNING FÖR Socialnämnden
Gäller från och med 2022-06-01

746105	*	Artillerigatan	Jeanette Svensson	jeanette.svensson@harnosand.se	Ingela Davis	300 000	300 000	
747*	*	Hälsa och sjukvård	Jens Hallner	jens.hallner@harnosand.se		500 000	500 000	Nytt Personliga utlägg förvaltningschef
747010	*	Verksamhetschef HSL	Jens Hallner	jens.hallner@harnosand.se		500 000	500 000	Nytt
747020	*	Hemsjukvård	Florentina Peci,	florentina.peci@harnosand.se	Erika Backberg, Emelie Grundel	300 000	300 000	
747030	*	Boende/joursjukvårdsköterskor	Sasha Alexander Cavic	sasha.cavic@harnosand.se	Emelie Grundel, Florentina Peci,	300 000	300 000	
747040	*	Rehabilitering	Emelie Grundel	emelie.grundel@harnosand.se	Erika Backberg, Florentina Peci,	300 000	300 000	

Delegationsbeslut

Datum

220531

Underskrift

Mats Collin, förvaltningschef

Planering Socialnämnden 2022

Augusti

1. Ärende: **Rapportering av ej verkställda gynnande beslut**
Ansvarig Handläggare: Ingrid Fagerström
Tidigare beslut:
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken): KF och Revisionen
Övrig anteckning: Andra kvartalet 2022.
2. Skrivelse: **Sammanställning av inkomna synpunkter InfraControl januari – juni 2022**
Ansvarig handläggare: Nämndsekreterare
Tidigare beslut:
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken):
Övrig anteckning:
3. Ärende: **Transport inom Funktionsstöd**
Ansvarig Handläggare: Maria Hellström
Tidigare beslut:
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken):
Övrig anteckning:
4. Ärende: **Revisionsrapport – Granskning av äldreboendeplatser**
Ansvarig Handläggare: Mats Collin
Tidigare beslut:
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken):
Övrig anteckning: (Anstånd t.o.m. 7 september 2022)
5. Ärende: **Socialnämndens Verksamhetsbesök 2022**
Ansvarig Handläggare:
Tidigare beslut:
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken):
Övrig anteckning: uppföljning föregående år och plan för året.
6. Ärende: **Ersättning till privata utförare och egendrift gällande hemtjänst**
Ansvarig Handläggare: Mats Collin
Tidigare beslut:
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken):
Övrig anteckning: Fyramånadersrapporten sida 11.
7. Ärende: **Ändring av Delegationsordning Socialnämnden**
Ansvarig Handläggare: Helene Brändström/Nämndsekreterare
Tidigare beslut:
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken):
Övrig anteckning: Ändring av LVU.
8. Ärende: **Ensamkommande barn Ånge kommun**
Ansvarig Handläggare: Mats Collin
Tidigare beslut:
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken):
Övrig anteckning:

9. Ärende: **Elevhem och elevunderlag**
Ansvarig Handläggare: Maria Hellström
Tidigare beslut:
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken):
Övrig anteckning:

September

1. Ärende: **Delårsrapport**
Ansvarig Handläggare: Mats Collin
Tidigare beslut:
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken): KS
Övrig anteckning: Inkl. uppföljning av de olika områdena – inte enskild redovisning.
2. Ärende: **Årsredovisningar IFO 2022/delårsrapport placeringar barn och familj, vuxna placeringar, ek. bistånd och jobbsatsningen**
Ansvarig Handläggare: Helene Brändström, Solbritt Höglund
Tidigare beslut:
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken):
Övrig anteckning:
3. Ärende: **Förslag till formalisering av uppföljning av privata utförare**
Ansvarig Handläggare: Mats Collin
Tidigare beslut: 2021-12-16 § 149
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken): KS
Övrig anteckning: att uppdra till socialförvaltningen att återkomma med förslag till formalisering av uppföljning av privata utförare enligt kommunens program för uppföljning av privata utförare senast till hösten 2022.
4. Ärende: **Permanentande av projekt Hälsa lärande och trygghet - HLT**
Ansvarig Handläggare: Akram Heidari
Tidigare beslut:
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken):
Övrig anteckning:

Oktober

1. Ärende: **Rapportering av ej verkställda gynnande beslut**
Ansvarig Handläggare: Ingrid Fagerström
Tidigare beslut:
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken): KF och Revisionen
Övrig anteckning: Tredje kvartalet 2022.
2. Ärende: **Verksamhetsplan 2023**
Ansvarig Handläggare: Mats Collin
Tidigare beslut:
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken): KF
Övrig anteckning:

3. Ärende: **Internkontrollplan 2023 – I verksamhetsplanen**
Ansvarig Handläggare: Mats Collin
Tidigare beslut:
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken):
Övrig anteckning:

November

1. Ärende: **Socialnämndens sammanträdesdagar 2023**
Ansvarig handläggare: Nämndsekreterare
Tidigare beslut:
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken):
Övrig anteckning:

December

1. Ärende:
Ansvarig Handläggare:
Tidigare beslut:
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken):
Övrig anteckning:

Ärenden som ännu inte är inplanerade

1. Ärende: **Uppdatering av förfrågningsunderlag för hemtjänst enligt lag om valfrihetssystem, LOV**
Ansvarig Handläggare: Eva Ehn
Tidigare beslut: 2019-11-21 § 208
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken):
Övrig anteckning: Ärendet utgick från sammanträdet i november
2. Ärende: **Översyn av insatsen individstöd – vidare utredning**
Ansvarig Handläggare: Maria Hellström
Tidigare beslut: 2020-02-26 § 33
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken):
Övrig anteckning: Utgångspunkt från tillkomna målgrupper, definitioner, resurspersonalkompetens och organisatoriska tillhörigheter.
3. Ärende: **Översyn av insatsen individstöd – förslag om nytt mål och syfte**
Ansvarig Handläggare: Maria Hellström
Tidigare beslut: 2020-02-26 § 33
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken):
Övrig anteckning: Utifrån den vidare utredningen.
4. Ärende: **Upphandling av HVB-hem för vuxna**
Ansvarig Handläggare: Mats Collin/Akram Heidari
Tidigare beslut:
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken):
Övrig anteckning: Enligt LOV/LOU

5. Ärende: **Rutin för samverkan mellan biståndsenheten och Funktionsstöd: LSS och socialpsykiatri**
Ansvarig Handläggare: Maria Hellström och Anna-Maria Viklander
Tidigare beslut: 2021-05-20 § 62
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken):
Övrig anteckning: att uppdra till socialförvaltningen att sammanställa en rutin för den samverkan som finns mellan biståndsenheten och verkställigheten i verksamhetsområde Omsorg om funktionshindrade.
6. Ärende: **Översyn av ersättningsregler för hemtjänsten**
Ansvarig Handläggare: Maritha Nordin
Tidigare beslut: 2021-05-28 § 70
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken):
Övrig anteckning: att uppdra till förvaltningen att göra en översyn av nuvarande ersättningsregler för hemtjänsten
7. Ärende: **Svar gällande IT-granskning**
Ansvarig Handläggare: Mats Collin
Tidigare beslut: 2021-09-23 § 110
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken):
Övrig anteckning: att uppdra till socialförvaltningen att följa upp svaret gällande uppföljning IT-säkerhet, och redovisa för nämnden
8. Ärende: **Översyn riktlinjer över ansökan och väntelistan till särskilda boenden**
Ansvarig Handläggare: Mats Collin
Tidigare beslut:
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken):
Övrig anteckning:
9. Ärende: **Redovisa den digitala infrastrukturen i verksamheter och boenden**
Ansvarig Handläggare: Pär Hägglund/Elisabeth Sjölander
Tidigare beslut: 2022-03-31 § 12
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken):
Övrig anteckning: att uppdra till förvaltningen att för nämnden redovisa hur den digitala infrastrukturen ser ut i våra verksamheter och boenden. Och vad förvaltningen bedömer behöver göras för att säkerställa en stabil digitalinfrastruktur med god kvalitet.
10. Ärende: **Tidsplan och prioritetsordning för ökade kostnader - Lokal handlingsplan för ökad patientsäkerhet enligt patientsäkerhetslagen**
Ansvarig Handläggare: Mats Collin
Tidigare beslut: 2022-03-31 § 15
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken):
Övrig anteckning: att uppdra till förvaltningen att tydliggöra en tidsplan samt prioritetsordning för ökade kostnader för nämnden.

2023

1. Ärende: **Avgift för matabonnemang och servicepaket**
Ansvarig Handläggare: Maria Hellström
Tidigare beslut: 2022-03-31 § 25
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken):
Övrig anteckning: att uppdra till förvaltningen att årligen uppdatera avgiften för matabonnemang och servicepaket enligt konsumentprisindex (KPI).
2. Ärende: **Rapportering av ej verkställda gynnande beslut**
Ansvarig Handläggare: Ingrid Fagerström
Tidigare beslut:
Ska beslutet vidare till annan instans (i så fall vilken): KF och Revisionen
Övrig anteckning: Fjärde kvartalet 2022 – Februari 2023.

Väntelista 2022 - Äldreomsorgen

	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.
Behov av gruppboende äldre	16	20	25	19	21							
Vistas ordinärt boende	12	15	19	13	18							
Vistas korttidsboende	3	4	5	5	2							
Från annan kommun	-	-	1	1	1							
Väntat mer än 3 månader	4	5	6	2	6							
Väntat mer än 3 månader och tackat nej		1	-	-	2							
Antal som fått erbjudande men tackat nej	1	1	-	-	-							
Antal lediga äldrelägenheter	-	-	-	-	-							
Behov gruppboende dementa	13	5	6	5	0							
Vistas ordinärt boende	12	5	5	3	-							
Vistas korttidsboende	1	-	1	1	-							
Från annan kommun	-	-	-	1	-							
Väntat mer än 3 månader	4	4	4	1	-							
Väntat mer än 3 månader och tackat nej		4	4	1	-							
Antal som fått erbjudande men tackat nej	7	5	4	1	-							
Antal lediga demenslägenheter		5	-	-	5							
Totalt väntande	29	25	31	24	21							

Väntelista 2021 - Äldreomsorgen

	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.
Behov av gruppboende äldre	14	14	16	20	19	19	21	18	16	16	16	16
Vistas ordinärt boende	8	7	9	12	12	12	14	12	11	11	12	14
Vistas korttidsboende	4	5	5	6	5	5	5	5	5	5	4	2
Från annan kommun	2	2	2	2	2	2	2	1	-	-	-	-
Väntat mer än 3 månader	6	7	6	9	7	7	11	8	9	10	4	3
Väntat mer än 3 månader och tackat nej												
Antal som fått erbjudande men tackat nej										-	-	-
Antal lediga äldrelägenheter												
Behov gruppboende dementa	14	17	21	21	14	17	19	20	20	13	14	12
Vistas ordinärt boende	9	10	15	13	11	14	16	16	17	11	5	8
Vistas korttidsboende	3	6	5	8	3	3	3	4	3	2	-	4
Från annan kommun	1	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Väntat mer än 3 månader	4	5	8	9	4	8	10	8	8	4	2	3
Väntat mer än 3 månader och tackat nej												
Antal som fått erbjudande men tackat nej										1	1	3
Antal lediga demenslägenheter												
Totalt väntande	27	31	37	41	33	36	40	38	36	29	30	28

PM

2022-03-31

Åsa Furén-Thulin,
chef, sektionen för socialtjänst,
Sveriges kommuner och regioner

Vårt ärendenr:
22/00460

Erbjudande om utvecklingsarbete kring socialtjänstens verksamhetssystem

Sammanfattning

Det här är ett erbjudande från SKR gällande ett utvecklingsarbete kring socialtjänstens verksamhetssystem. SKR kommer driva arbetet i samverkan med Adda (tidigare Kommentus) och Inera.

Kommunerna efterfrågar nationellt stöd i utvecklingsarbetet med verksamhetssystemen för hela socialtjänsten, inklusive kommunal hälso- och sjukvård. Det är en nyckelfråga i arbetet med att digitalisera verksamheterna.

I dagsläget tillgodoser inte socialtjänstens verksamhetssystem kommunernas behov. Bland annat finns brister i användarvänlighet, effektivitet, kommunikation till brukare och andra huvudmän samt integration till andra system och tjänster. Utöver det upplever många kommuner att samarbetet med leverantörerna är bristande, och att befintliga avtal är kostnadsineffektiva.

För att komma tillrätta med problemen behöver kommunerna samarbeta kring bland annat gemensamma krav och informationsmodeller. SKR-koncernen erbjuder sig att tillsammans med kommuner, myndigheter och leverantörer ansvara för ett sådant arbete.

Bakgrund och målbild

Behovet av att digitalisera socialtjänsten har blivit allt större och förväntas växa ytterligare. Det beror bland annat på:

- invånarnas förändrade förväntningar
- behov att förbättra medarbetarnas arbetsmiljö
- ökade krav på effektivisering
- omställning till God och nära vård, (personcentrerad vård och omsorg)
- krav på att dela information med andra aktörer såsom statliga myndigheter, regioner och andra samarbetspartner
- översyn av socialtjänstlagen (Framtidens socialtjänst)
- styrningen mot en kunskapsbaserad socialtjänst
- möjlighet till sammanhållen journalföring mellan hälso- och sjukvård och äldre- och funktionshindersomsorg
- myndigheters krav på digital inlämning av information

Verksamhetssystemen är idag uppbyggda efter respektive kommuns önskemål, vilket gör att definitionen av ett verksamhetssystem varierar mellan olika kommuner och ibland mellan förvaltningar i samma kommun. En gemensam nämnare är dock att de är byggda mer eller mindre som slutna system. Det gör dem svåra att integrera med andra tjänster och system, och vid byte av leverantör är det både komplicerat och kostsamt att migrera data. När nya tjänster köps in blir de i många fall informationsöar som har svårt att utbyta data med verksamhetssystemet.

SKR har sedan 2019 arbetat med att stödja kommunerna i moderniseringen av verksamhetssystemen i ett beställarnätverk och en beställargrupp tillsammans med deltagande kommuner. Finansiering har huvudsakligen skett via innovationsmedel från Vinnova. Projektet har publicerat flera vägledningar som stöd för kommunernas upphandling och utveckling, samt utrett förutsättningarna för arbetet framåt. Det är inte möjligt att inom en kort tidsperiod realisera hela den stora modernisering av verksamhetssystemen som efterfrågas. Det är däremot möjligt att genomföra förbättringar både på kort och lång sikt.

Målbild: Ett modernt verksamhetssystem

Ett modernt, digitalt verksamhetsstöd är inte ett enda system, utan ett ekosystem av olika system och informationskällor som fungerar väl tillsammans. Funktioner som ingår i nuvarande verksamhetssystem behöver brytas ut till olika moduler för att kommunen ska kunna byta ut delar och anpassa efter verksamheternas olika behov.

Målbilden kräver samtidigt att det finns standarder som beskriver hur det tekniska utbytet av information mellan system ska gå till. Det förutsätter också att kommunerna använder ett gemensamt språk i systemen.

Ett fungerande ekosystem med ett enat språk och tekniska standarder möjliggör effektivt informationsutbyte mellan kommuner, regioner och andra myndigheter.

Anledningen till ett erbjudande från SKR

För att nå målbilden på lång sikt, men också skapa kortsiktig nytta, krävs ett samordnat arbete mellan Sveriges kommuner. SKR erbjuder sig att leda arbetet tillsammans med Adda och Inera.

Erbjudandet omfattar de första tre åren av ett långsiktigt arbete.

En viktig framgångsfaktor är att genomföra arbetet i nära samarbete med systemleverantörerna. Projektet kommer även samordnas med andra närliggande uppdrag och projekt inom SKR, Inera och Adda, samt på nationell nivå, till exempel arbetet med kunskapsstyrning inom socialtjänsten och lanseringen av Säker digital kommunikation (SDK).

Projektets leveranser

Det arbete som har drivits inom ramen för beställarnätverket och beställargruppen har lett fram till slutsatsen att projektets fokus för de närmaste tre åren bör vara följande:

- **Ta fram gemensamma krav för upphandling och leverantörsdialoger**
Målet är att förtydliga socialtjänstens behov gentemot leverantörerna och stötta kommunerna att ställa samstämmiga krav – både i upphandlingar och i utvecklingsdialoger inom befintliga avtal. Kraven utgår från både befintliga och kommande behov och stäms av med leverantörerna för att få största möjliga genomslag vid leveransen. Kraven publiceras löpande i delmängder, med prioritering kring bland annat utdata och statistik, arkiv och gallring, informationssäkerhet, kommunal hälso- och sjukvårdsdokumentation, kommunikation med invånare (e-tjänsteintegrationer).
- **Samordna leverantörer i syfte att skapa tekniska standarder**
Målet är att stödja systemleverantörerna att utveckla standardiseringar för att främja informationsutbyte mellan system i ekosystemet, men också att underlätta migrering vid byte av system. Ett exempel på aktivitet är att utveckla APIer för att förbättra utdata till rapport- och analyssystem.

Här ingår också att etablera löpande dialoger på ledningsnivå med leverantörer och branschorganisationer för att lösa olika utmaningar.

- **Rekommendationer för ökad standardisering mellan kommuner**

Målet är att möjliggöra samstämmiga krav och standardisering i systemen genom att ta fram rekommendationer kring vilka informationsspecifikationer och begreppsmodeller som en kommun bör använda. Standardisering kräver också beskrivningar av hur vissa funktioner ska implementeras. Ett exempel på aktivitet är att göra urval från Socialstyrelsen term- och begreppsbank.

Ambitionen är att kommunerna tillsammans ska bli en stark och tydlig beställare vilket bidrar till en kostnadseffektiv utveckling av verksamhetssystemen.

Vinster för kommuner

Projektet bidrar till att hantera följande problem- eller utvecklingsområden i kommunerna:

- Underlätta uttag och analys av data för verksamhetsutveckling och jämförelser
- Förbereda systemen för nya socialtjänstlagen och ökad möjlighet till icke behovsprövade insatser.
- Förbättra implementeringen av Barns behov i centrum (BBIC) och Individens behov i centrum (IBIC) i systemen.
- Informationsdelning i enlighet med den kommande lagstiftningen om sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation.
- Implementering av Säker digital kommunikation (SDK) som gör det möjligt att skicka och ta emot information direkt i systemen utan att behöva exportera till/från en separat mejltjänst.
- Öka nyttan av e-tjänster och möjliggöra mer automatiserade processer.

För alla kommuner bidrar projektet till att verksamhetssystemen blir bättre på att byta information med andra system. Projektet möjliggör också på sikt ett mer modulärt ekosystem, där kommunen kan upphandla de system och tjänster som de ser är bäst för varje process.

För kommuner som är i upphandling blir vinsterna med projektet bland annat färdiga baskrav. Kraven är gemensamma, avstämda mot kommunernas behov, långsiktiga nationella strategier samt leverantörerna.

För kommuner som har ett befintligt avtal bidrar framtagna krav i den löpande avtalsdialogen och utvecklingen av kommunens befintliga system.

**Beslut om att acceptera erbjudandet är bindande och ska vara
inskickat senast den 1 juni 2022**

Vid frågor, kontakta Klas Nilsson, projektledare SKR:
klas.nilsson@skr.se, 08 – 452 73 79

Kommunens svar

Att underteckna det här erbjudandet innebär att kommunen binder sig till
att medfinansiera det beskrivna projektet.

Fakturerings sker årsvis under första kvartalet. Antal kommuninvånare utgår
från föregående decembers befolkningsstatistik från SCB.

☒ Vår kommun avser medfinansiera projektet år 2023 med 1 kr per
kommuninvånare

☒ Vår kommun avser medfinansiera projektet år 2024 med 1 kr per
kommuninvånare

☒ Vår kommun avser medfinansiera projektet år 2025 med 1 kr per
kommuninvånare

Anslutande organisation

Kommun: Härnösands kommun

Underskrift namnteckning:

Namnförtydligande: Mats Collin

Titel: Förvaltningschef

Telefonnummer: 070 – 269 38 61

E-post: mats.kollin@harnosand.se

Underskriftsdatum: 220509

Referenskod för faktura: 77770020

Fakturaadress: Härnösands kommun, Faktura enheten, 871 80 Härnösand

**Ifylld och undertecknad avsiktsförklaring scannas och skickas till
info@skr.se senast 2022-06-01.**

Dessutom minskar den enskilda kommunens kostnader för utveckling och nya funktioner, eftersom projektet bidrar till att vissa saker löses gemensamt. Exempel på sådana frågor är hur systemen bäst implementerar stöd för den nya lagstiftningen om sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation, eller Säker digital kommunikation (SDK).

Särskilda vinster för kommuner som deltar i projektet

Kommuner som deltar i projektet och skriver under detta erbjudande utgör en viktig referensgrupp för arbetet och är delaktig i att göra prioriteringar inom projektet. Kommunen får även direkt stöd av projektets specialister för att bäst kunna använda de framtagna baskraven i sina upphandlingar och i dialogen med befintliga leverantörer om vidareutveckling.

Kostnad och finansiering

För att kunna leverera i enlighet med erbjudandet beräknas projektet behöva en finansiering om minst 15 miljoner kronor under åren 2023 till 2025, det vill säga 5 miljoner kronor per år. Mest kostnadsdrivande är uppdraget att utveckla tekniska standarder. Omfattningen av den leveransen kommer därför behöva anpassas efter hur stor finansiering projektet får.

Varje kommun som accepterar erbjudandet finansierar projektet med 1 kr per invånare och helår. Kommunerna kan med fördel nyttja statsbidrag som är i linje med projektet mål, till exempel Nära vård eller äldresatsningen kring välfärdsteknik.

Medlen kommer bland annat gå till att anlita experter inom upphandling, juridik, informatik, IT-arkitektur, statistik och informationssäkerhet. I de fall kommuner bidrar med kompetens till projektet, så kommer dessa att ersättas, förutsatt att arbetstid per månad motsvarar minst 20 procent.

SKR-koncernen kommer att ta ställning till om projektet är genomförbart baserat på hur stor del av finansieringsbehovet som deltagande kommuner täcker. Beslut om att inleda arbetet kommer inte att tas förrän finansiering är säkrad.

Om för få kommuner ansluter kommer det föreslagna projektet inte att genomföras eftersom det saknas både resurser och tillräcklig påverkanskraft för att åstadkomma önskad förändring.

Mats Collin
mats.kollin@harnosand.se

Modern Omsorg
Ulrica Björnör

Beslut ang tillfällig förlängning av LOV-avtalet med Modern Omsorg

Beslut

Avtalsperioden för nu gällande avtal med Modern Omsorg (avtal nr 2013-03/006) förlängs perioden 2022-06-03 t.o.m. 2022-12-31.

Beskrivning av ärendet

Avtalsperioden för nu gällande avtal med Modern Omsorg gäller t.o.m. 2022-06-02. Undertecknad har tidigare gett företrädare för Modern Omsorg muntligt besked att avtalet kommer att tillfälligt förlängas under tiden för att nytt avtal skall tas fram.

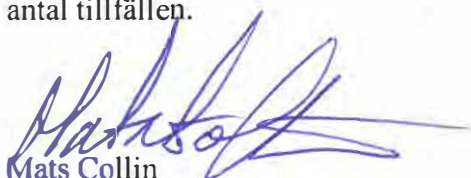
Under den tid denna tillfälliga förlängning gäller kan vissa förändringar komma att ske.

Härnösands kommuns socialförvaltningen håller på med en översyn på vilket sätt ersättning för utförd hemtjänst skall ersättas. Förvaltningens ambition är att grunden för ersättning skall förändras från idag ersättning för utförd tid, till att ersättningen utgår från av biståndshandläggare beviljad tid. Det innebär bl.a. att schablontiderna för olika insatser behöver ses över, samt vilka regler som skall gälla när den av utföraren bedömda tiden att utföra en insats inte stämmer med den beräknade schablontiden.

Förändringen beräknas kunna träda ikraft tidigast 22-10-01, men kan även bli senare under året, alternativt i anslutning till kommande årsskifte.

Förvaltningens ambition är att förslag till nytt LOV avtal skall vara klart allra senast till sista november, för att sedan kunna fastställas av socialnämnden.

Förvaltningen avser att snarast se över rutinerna för utbetalning av ersättningen till Modern Omsorg, då detta inte fungerat tillräckligt bra vid ett antal tillfällen.

Mats Collin

Förvaltningschef

Kommunfullmäktige

§ 48

Dnr 2022-000143 1.1.2.0

Sammanträdestider 2023

Kommunfullmäktiges beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att kommunfullmäktige sammanträder kl.13.15 följande datum:

27 februari

27 mars

24 april

22 maj

19 juni

25 september

23 oktober

20 november

18 december.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Ida Skogström (M) och Göran Norlander (S).

Bakgrund

Inför sammanträdesåret 2023 har kommunledningskontoret tagit fram förslag på sammanträdesdagar för kommunstyrelsen, dess utskott samt kommunfullmäktige.

Socialt perspektiv

Bedöms inte påverkas av beslutet.

Ekologiskt perspektiv

Bedöms inte påverkas av beslutet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Bedöms inte påverkas av beslutet.

Kommunfullmäktige

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2022-05-03 § 80
Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse
Sammanträdesplan och utskicksdagar 2023

Kommunstyrelsen

§ 80

Dnr 2022-000143 1.1.2.0

Sammanträdestider 2023

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att kommunstyrelsens arbetsutskott sammanträder kl. 08.15 följande datum:

24 januari

14 februari

14 mars

18 april

16 maj

22 augusti

19 september

17 oktober

14 november

12 december

att kommunstyrelsen sammanträder kl. 08.15 följande datum:

17 januari

7 februari

28 februari

4 april

3 maj

30 maj

5 september

3 oktober

31 oktober

28 november

Kommunstyrelsen

Beslutet gäller under förutsättning av fullmäktiges beslut om motsvarande sammanträdesdatum för fullmäktige.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att kommunfullmäktige sammanträder kl.13.15 följande datum:

27 februari

27 mars

24 april

22 maj

19 juni

25 september

23 oktober

20 november

18 december.

Bakgrund

Inför sammanträdesåret 2023 har kommunledningskontoret tagit fram förslag på sammanträdesdagar för kommunstyrelsen, dess utskott samt kommunfullmäktige.

Socialt perspektiv

Bedöms inte påverkas av beslutet.

Ekologiskt perspektiv

Bedöms inte påverkas av beslutet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Bedöms inte påverkas av beslutet.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse
Förslag på sammanträdestider för år 2023

Kommunstyrelsen

§ 99

Dnr 2021-000447 1.1.2.1

Kommunstyrelsens uppsiktsplikt 2022 - Socialnämnden

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att lägga verksamhetsuppföljningen av socialnämnden till handlingarna.

Yttranden

I ärendet yttrar sig Christina Lindberg (C).

Bakgrund

Kommunstyrelsens uppgift är att utöva ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning och tillse att den bedrivs i enlighet med gällande föreskrifter samt de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har beslutat. Styrelsen ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Kommunstyrelsen och nämnderna ska se till att kommunfullmäktiges beslut verkställs.

Styrelsen leder och fastställer övergripande förutsättningar för planering och uppföljning av hela den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen. Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet samt kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund och besluta i frågor om samordning mellan nämnder och gränsdragning mellan nämndernas kompetens när något är oklart eller tvistigt.

Kommunstyrelsen utövar sin uppsiktsplikt genom bland annat fördjupad verksamhetsuppföljning, verksamhetsredovisningar i kommunstyrelsen, genom kvartalsmöten med bolagen, delårsbokslut samt årsberättelse.

Bilagd rapport är resultatet av verksamhetsuppföljning genom dialog mellan kommunstyrelseförvaltningens tjänstepersoner och socialnämndens ordförande, förvaltningschef samt chef för Utvecklings- och kunskapsstyrningsenheten.

Socialt perspektiv

Bedöms inte påverka perspektivet.

Kommunstyrelsen

Ekologiskt perspektiv

Bedöms inte påverka perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Det är av juridisk vikt att kommunstyrelsen har uppsikt över nämndernas och bolagens verksamhet och vid behov föreslår eller rekommenderar förändringar för att bidra till kommunens utveckling. Dokumentationen möjliggör insyn i processen och uppföljning av de beslut som sedan följer.

Beslutsunderlag

Kommunledningskontorets tjänsteskrivelse, 2022-04-04

Verksamhetsrapport Socialnämnden 2022

Riktlinje för fullgörande av kommunstyrelsen uppsiktsplikt

Verksamhetsuppföljning, socialnämnden 2022

Innehåll

1	Syftet med verksamhetsuppföljningen	3
2	Socialnämndens uppdrag	4
2.1	Förväntad utveckling av ansvarets utformning	4
3	Uppföljning av verksamhet	6
3.1	Uppföljning av verksamhet i privat regi	7
4	Samverkansprojekt God och nära vård	8
5	Arbetsprocesserna	10
5.1	Kvalitetsarbete	10
5.2	Kommunens mål	11
5.3	Intern kontroll	11
6	Kompetensförsörjning	13
7	Utmaningar och möjligheter	14
8	Rekommendationer	15

1 Syftet med verksamhetsuppföljningen

Kommunstyrelsens uppgift är att utöva ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning och tillse att de bedrivs i enlighet med gällande föreskrifter samt de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har beslutat. Styrelsen ska också tillse att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över alla nämnders verksamhet samt kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund.

Denna rapport är resultatet av en fördjupad verksamhetsuppföljning genom dialog mellan kommunstyrelseförvaltningens tjänstepersoner och socialnämndens ordförande, förvaltningschef och enhetschef för Utvecklings- och kunskapsstyrningsenheten. Ekonomiska aspekter har utelämnats då dessa hanteras i kontinuerlig dialog med kommunstyrelsen inom ramen för utökad uppsiktsplikt.

2 Socialnämndens uppdrag

”Nämndens huvuduppgift är att besluta i frågor som rör förvaltningen och i frågor som de enligt lag eller annan författning ska ansvara för samt besluta i de frågor som kommunfullmäktige delegerat till dem.”

Nämndens ansvarsområden spänner över uppgifter inom individ – och familjeomsorg, äldreomsorg, funktionsstöd LSS socialpsykiatri, hemtjänst, kommunal hälso- och sjukvård samt övriga uppgifter som anges i speciallagstiftning enligt:

- socialtjänstlagen
- lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade
- hälso-och sjukvårdslagen
- lagen om vård av unga samt (LVU)
- lagen om vård av missbrukare (LVM)
- föräldrabalken

Nämndens ansvar inom hälso- och sjukvård, äldreomsorg och ansvaret för missbruk och psykiatri angränsar till Region Västernorrlands ansvarsområden. Socialtjänstlagen, 2 kap. 1§ anger att ”Varje kommun svarar för socialtjänsten inom sitt område, och har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp som de behöver. Detta innebär ingen inskränkning i det ansvar som vilar på andra huvudmän.”

2.1 Förväntad utveckling av ansvarets utformning

Flera utredningar pågår nationellt som kommer att medföra förändringar för socialtjänstens verksamheter. Däribland kan nämnas:

- utredning om ny äldreomsorgslag (resultat väntas under sommaren)
- kompletteringsutredning om eventuellt förändrad ansvarsfördelning av missbruksvården (beräknas klar i början av 2023)
- förändring av LSS-lagstiftningen
- översyn av socialtjänstlagen

Översynen av socialtjänstlagen initierades 2017 med ansatsen att förstärka det förebyggande perspektivet. Socialchefsföreningen har lämnat inspel i arbetet och betonat vikten av att värdegrunden ska gälla för all verksamhet inom socialtjänsten och att ett helhetsgrepp krävs då det finns många aspekter som behöver omfamnas efter pandemin. Resultatet av översynen har därför försenats och regeringen har valt att hänskjuta frågan till efter valet.

Vidare ser nämnden och förvaltningen fram emot ett utökat inflytande över samhällsplaneringen. Inflytandet regleras redan i dagsläget i lagstiftning, men skrivningen kommer att förstärkas och förändringar är att vänta också i

plan- och bygglagen till följd av det. Socialnämnden får med detta ännu mer att säga till om i kommunens översiktsplanering. Detta bedöms värdefullt, exempelvis vad gäller planeringen av trygghetsboenden och utbyggnaden av bredband som får direkt betydelse för nämndens möjlighet att utveckla och använda välfärdstekniska lösningar.

Parallellt pågår ett samverkansprojekt (God och nära vård) mellan regionen och kommunerna i länet som i praktiken innebär en omdaning av nämndens verksamheter (se avsnitt 4).

Paradigmskifte

Följden av ny socialtjänstlag kan betraktas som något av ett paradigmskifte. Nämnden känner väl sitt nuvarande uppdrag men hur det kommer att se ut inom kort är till del en öppen fråga.

Steg har redan kunnat tas i förväntad riktning genom nämndens tydliga styrning, framförhållning och pragmatiska förhållningssätt och genom att förvaltningschef ägnar kraft åt förebyggande verksamhet (exempelvis anhörigstöd och team inom hemtjänst och hemsjukvård). Tydligheten i att arbeta förebyggande finns också i kommunledningsgruppen och kommunstyrelsen.

3 Uppföljning av verksamhet

Nämnden anser sig vara väl underrättad om verksamheterna och dess utveckling. Under hela pandemin har medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS) avlämnat information till nämnden. Nationell statistik och egna verksamhetsdata används för att spegla verksamheternas kvalitet, både i förhållande till egna ambitionsnivåer och till andra kommuners resultat. Utvecklingsarbetet med att månatligen följa brukarstatistik har fått stå tillbaka med hänvisning till covid-19.

Förvaltningen avser arbeta mer fördjupat kring uppföljning tillsammans med nämnden, bland annat utifrån brukarundersökningar om funktionsstöd via SKR med inriktning mot delaktighet.

Utöver gängse tertialrapportering avlämnar förvaltningen årliga kvalitetsrapporter till nämnden. Rapporten belyser bland annat

- hur arbetet med att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet har bedrivits under föregående kalenderår
- vilka åtgärder som har vidtagits för att säkra verksamhetens kvalitet
- vilka resultat som har uppnåtts

Coronapandemin har påverkat verksamheterna och medfört att möjligheterna att bedriva kvalitets- och utvecklingsarbete har försvårats. Trots detta har en flera processer inom förvaltningen kartlagts och kommit på plats.

Under 2021 har Utvecklings- och kunskapsstyrningsenheten levererat en rad utdata från olika system som fungerat som beslutsunderlag. Medicinskt ansvarig sjuksköterska har bidragit till att ett flertal rekommendationer och riktlinjer utifrån pandemin kommit på plats. Löpande uppdateringar har varit nödvändiga utifrån ständigt nya omständigheter i pandemins utveckling.

Ett nytt verksamhetssystem har införts som bereder nya möjligheter att följa kvalitativa data. Under 2022 kommer systemet att byggas ut med fler delar. Kommunens övergripande system för planering och uppföljning (Hyperegene) saknar för närvarande en funktion för att visa resultat av egenkontroller och ständiga förbättringar enligt kvalitetsledningssystemet. Det betyder att egenkontroller genomförs men inte dokumenteras övergripande. Översyn pågår i samarbete med leverantören.

Utvecklings- och kunskapsstyrningsenheten uttrycker önskemål om ett så kallat business intelligence-system för att enklare kunna följa och analysera data.

Nämnden har vid föregående verksamhetsdialog framfört önskemål om att tydligare lyfta medborgares synpunkter på verksamheterna som ett led i lärandet för nämnd och verksamhet. I den årliga kvalitetsrapporten redogörs för de ärenden som hanterats inom ramen för kommunens synpunktshantering. Nämnden ser emellertid att detta behöver kompletteras med medborgardialoger.

Förvaltningsledningen ser detta som ett bra komplement till de traditionella brukarundersökningarna. Dialoger har dock inte varit möjliga att genomföra med hänvisning till pandemin.

3.1 Uppföljning av verksamhet i privat regi

De rekommendationer som avlämnades efter fjolårets verksamhetsdialog avsåg bland annat att uppföljningen av verksamhet i privat regi bör utvecklas till att omfatta fler perspektiv än ekonomiska. Arbetet har fått stå tillbaka till följd av pandemin, sjukskrivningar samt med anledning av de stora förändringsarbeten som nu präglar verksamheterna. Ambitionen kvarstår.

4 Samverkansprojekt God och nära vård

*”Nämnd ska inom ramen för sitt uppdrag samverka internt i kommunen och med externa aktörer för att utveckla kommunens verksamheter (...)
Kommunstyrelsen ska besluta i frågor om samordning mellan nämnder och gränsdragning mellan nämndernas kompetens när något är oklart eller tvistigt”*

I landet och inom länet pågår en omställning av hälso- och sjukvården genom *”God och nära vård - en reform för ett hållbart hälso- och sjukvårdssystem”*.

God och nära vård är en nationell satsning som sträcker sig till 2030 och beskrivs som en av de största reformerna inom välfärdssystemet i modern tid. Fokus ligger på primärvården som utgör basen i hälso- och sjukvården. Alla åldrar berörs i någon mån men fokus riktas främst mot de äldre givet den demografiska utmaningen i länet och landet.

Kommunens hälso- och sjukvård är en del av primärvården och en stor vårdgivare. Omkring 30% av all hälso- och sjukvård i landet bedrivs i hemmen, inom hemsjukvården och på särskilda boenden.

Mot bakgrund av den demografiska utvecklingen och att den vård som behöver ges utförs bäst utanför sjukhusen, krävs förändrade arbetssätt. Kraft behöver ägnas det hälsofrämjande, proaktiva arbetet och egenvård blir centralt. Brukarna behöver ses som aktiva och delaktiga partners i arbetet med hälsan och insatser behöver flyttas från slutenvård till mer öppna vårdformer. Samordning av vården ska ske med individens behov i centrum.

För att kunna samverka bra med en vårdgranne krävs att den egna interna samverkan fungerar. Därför har förvaltningen fokuserat på att säkerställa detta mellan sina olika verksamhetsgrenar såsom hemtjänst, hemsjukvård, IFO, biståndsenheten och SÄBO. Arbete sker i team och en helt ny process för att främja intern samverkan har upprättats.

Under våren 2021 anställdes en samordnare som bland annat har till uppgift att främja samverkan mellan de egna verksamheterna inom förvaltningen. Arbetet omfattar också nära samverkan med kommunförbundets regionala utvecklingssamordnare och med motsvarande funktioner i länets övriga kommuner och Region Västernorrland. Samverkan ska även ske med andra berörda förvaltningar inom kommunen, exempelvis skolförvaltningen och kommunstyrelseförvaltningen.

Uppstarten av projektet har i stort fungerat väl men har också varit lång och resurskrävande. År 2021 har ägnats åt planering och struktur mitt i en pågående pandemi som har inverkat på kraften att arbeta fullt ut med frågan.

Nämnd och förvaltning beskriver att ett gigantiskt informationsarbete pågår. Gemensamma utbildningar arrangeras via SKR. Arbetet kräver att varje deltagande aktör genomlyser sin egen verksamhet då ett huvudsyfte med projektet är att minska fragmentiseringen. En utmaning består i att få privata aktörer med på banan.

En skillnad mot tidigare reformer är att slutmålet inom projektet inte är utkristalliserat. De förtroendevalda har underlättat genom att ange inriktningar för vad som ska uppnås i Västernorrland (utöver det nationella

perspektivet). Bärande idéer såsom högre personcentrering, delaktighet och högre tillgänglighet utgör ledstänger men utmaningen är att konkretisera vad det innebär och att nå samsyn kring det mellan så många olika aktörer.

Nämnden ser utmaningar med att identifiera kommande steg och med att överblicka konsekvenser (exempelvis av utökat hälso- och sjukvårdsansvar). Det bedöms inte vara framkomligt att bara bygga vidare på redan befintlig struktur; istället krävs en omdaning.

Nämnden ser en risk för att den genomgripande förändring som krävs kan medföra viss oreda och turbulens en tid. Bedömningen är att arbetet har kommit en god bit på väg och har fungerat väl givet utmaningarna med uppgiften och de svårigheter som pandemin medfört.

För att fånga kommande effekter för medborgare har MIUN vidtalats i fråga om att bedriva följeforskning längs projektets gång.

5 Arbetsprocesserna

Enligt kommunallagen 6 kap. §6 ska nämnden inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Nämnden ska också se till att internkontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredställande sätt.

5.1 Kvalitetsarbete

Huvuddelen av nämndens verksamheter är lagstyrda. Arbetsprocesserna utgår från ledningssystem för kvalitet enligt kraven i lag och förordning. Ledningssystemet ska användas för att:

- systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra verksamhetens kvalitet
- planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten

Ledningssystemets grundläggande uppbyggnad, 4-7 kap. SOSFS 2011:9

För att kunna bedriva kvalitets- och utvecklingsarbete krävs kartlagda processer, rutiner, avvikelshantering, riskanalyser, egenkontroller samt olika former av mätsystem för mått och mål. Sammantaget utgör detta en förutsättning för att kunna bedriva likartad och rättssäker myndighetsutövning.

Kvalitetsarbetet har under 2021 handlat om att kartlägga processer för att risker ska kunna identifieras utifrån dem. Kartläggningen fortgår under 2022. Genom webbaserad utbildning i kvalitets- och ledningssystem ska de olika verksamheterna kunna öka kunskapen inom området.

Ledningssystem finns upprättat och publicerat på intranätet för alla anställda. Förvaltningen har arbetat med de föreskrifter och allmänna råd som reglerar kraven på systematiskt kvalitetsarbete. Vidare har fördjupning skett i processernas uppbyggnad och innehåll. Verksamhetscheferna har möjlighet att använda förvaltningens verksamhetsutvecklare för att ytterligare öka och sprida kunskapen.

Utveckling- och kunskapsstyrningsenheten fungerar som ett stöd till förvaltningsledningen i arbetet med att leda och utveckla verksamheten i kvalitetsarbetet. Tillsammans med förvaltningsledningen bidrar enheten till förädlad utveckling och uppföljning. Enheten strävar efter att ge verksamheterna tillgång till bästa tillgängliga kunskap.

5.2 Kommunens mål

De resultatuppdrag som tilldelats socialnämnden 2022 är knutna till det övergripande målet ”Jämställd och solidarisk välfärd av hög kvalitet”:

- Brukares nöjdhet med sitt särskilda boende ska öka
- Brukares nöjdhet med sin hemtjänst ska öka
- Andelen vuxna biståndstagare med långvarigt ekonomiskt bistånd ska minska

Genom åren har resultaten av brukarundersökningarna legat förhållandevis stabilt; för särskilt boende i den högre delen av nöjdhetsskalan och för hemtjänsten i den lägre.

Det finns en inneboende komplexitet i undersökningarna då de tenderar att bli alltför subjektiva och därmed svåra att dra några övergripande slutsatser kring. Det förekommer också att anhöriga besvarar frågorna vilket gör resultaten svårtolkade och nationella studier visar att anhöriga tenderar att vara mer missnöjda än brukarna. Förvaltningen har nyanserat bilden av brukarnas upplevelser genom att själva ställa kompletterande frågor vilket har påverkat resultaten både till det bättre och sämre.

Nämnd och förvaltning delar uppfattningen att dessa resultatuppdrag är trubbiga och svåra att styra utifrån. Det finns tankar om hur själva genomförandet av brukarundersökningarna skulle kunna ske i syfte att bättre fånga målgruppernas uppfattning.

Resultatuppdraget ”Andelen vuxna biståndstagare med långvarigt ekonomiskt bistånd ska minska” bedöms fungera mycket bra.

Möjligheten att utöver kommunfullmäktiges uppdrag komplettera med egna nämndsmål finns och nämnden har utverkat mål för arbetsmiljö, samt ett mål om att säkerställa rättssäkerheten i biståndsbedömningen.

Utöver resultatuppdragen och de nämndspecifika målen ser Utvecklings- och kunskapsstyrningsenheten ett behov av att närmare adressera brukares upplevelse av ensamhet. Frågan är lyft i förvaltningens ledningsgrupp och rutiner för att motverka problemet är under utverkande.

5.3 Intern kontroll

Nämnden har uttryckt önskemål om tidigare involvering i arbetet med internkontrollen, främst i fråga om den identifiering och värdering av risker som sedan ligger till grund för nämndens interkontrollplan. Arbetet har

försvårats av pandemin men nämnden ser att utveckling har skett. Insatser behövs för att stärka ledamöternas kunskaper om internkontrollen och dess innebörd.

Den interna kontrollen som bedrivs i syfte att undanröja hinder för att kommunen når sina mål för verksamheten är en egen process. Intern kontroll bedrivs också i form av egenkontroller i operativet utifrån kvalitetsledningssystemets processer. De risker och brister som därigenom observeras hanteras i särskild ordning.

Utvecklings- och kunskapsstyrningsenheten ser en utvecklingspotential i att de risker/egenkontroller som identifieras på enheter skulle kunna eskaleras risker på nämndsnivå och att de två processerna i viss utsträckning skulle kunna förenas. Arbetet inför 2023 har påbörjats.

6 Kompetensförsörjning

En kompetensförsörjningsplan med tillhörande måltal har utverkats för kommande fem år. De största utmaningarna består i att kompetensförsörjningen är en kamp på nationell nivå inom såväl offentlig som privat regi. De åtgärder som vidtas handlar bland annat om införande av heltider, avskaffande av delade turer och strategier för att bättre tillvarata nyanländ arbetskraft.

Kommunen äger inte kontrollen över utbildningar och dess utformning. Nämnden poängterar vikten dialog med utbildningsaktörer såsom MIUN och Högskoleverket. Det gäller att hitta bra lösningar i form av exempelvis betald praktik och jobbgarantier. Arbetet med att locka fler att söka utbildningarna måste bedrivas på bred front, i dialog med andra kommuner, kommunstyrelse, skolor och medborgare i övrigt.

7 Utmaningar och möjligheter

Socialnämnden och dess verksamheter står som tidigare nämnts inför mycket stora förändringsarbeten, där det största och mest genomgripande gäller reformen God och nära vård. Utöver detta är ekonomin (som följs upp i särskild ordning) och personalbemanningen de enskilt största utmaningarna att hantera nu och på sikt.

8 Rekommendationer

Arbetet med att förstärka nämndens involvering i framtagandet av internkontrollplanen har utvecklats. Det finns dock anledning att se över om och hur verksamheternas arbete med egenkontroller skulle kunna sammanföras med den övergripande internkontrollplanen. Detta för att undvika att risker i operativet inverkar på nämndens möjlighet att nå sina mål.

Uppföljningen av privata utförare behöver alltså utvecklas till att omfatta mer än ekonomiska perspektiv. Det finns skäl för socialnämnden utveckla en plan för när och på vilket sätt avtal och verksamhet ska följas upp för att uppfylla kommunallagen och kommunens program för uppföljning.

Riktlinjer för fullgörande av kommunstyrelsens uppsiktsplikt

Dokumentnamn	Riktlinjer för fullgörande av kommunstyrelsens uppsiktsplikt		Dokumenttyp Riktlinje	
Fastställd/upprättad av	Kommunstyrelsen		Datum 2020-05-06	Diarienummer 2020-000126
Dokumentansvarig/processägare	Kommunstyrelseförvaltningen	Version 1.0	Senast reviderad	Giltig t o m
Dokumentinformation	Riktlinjer för fullgörande av kommunstyrelsens uppsiktsplikt			
Dokumentet gäller för	Kommunstyrelsen			
Annan information	Beskriver hur Kommunstyrelsen utöver sin uppsiktsplikt			

Bakgrund

Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över nämnders och gemensamma nämnders verksamhet (Kommunallagen 6 kap 1 §).

Inom ramen för kommunstyrelsens uppsiktsplikt ska kommunstyrelsen i årliga beslut för varje hel- och delägt bolag också pröva om den verksamhet som bolaget har bedrivit under föregående år varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna (Kommunallagen 6 kap 10 §).

De nämnder, kommunalförbund samt hel- och delägda bolag vars verksamhet inte är av obetydlig omfattning och som kommunen på grund av andelsinnehav har ett bestämmande eller väsentligt inflytande över omfattas av uppsiktsplikten.

Det framgår av reglementet för kommunstyrelsen och nämnder att kommunstyrelsens uppgift är att:

- Ha uppsikt över nämndernas verksamhet samt kommunal verksamhet som bedrivs i kommunala bolag, stiftelser och kommunalförbund
- Ha uppsikt över verksamhet och uppdrag som bedrivs av annan juridisk person eller samverkansorganisation vilken kommunen ingår.
- Kontrollera och följa upp verksamhet, när vård av kommunal angelägenhet genom avtal har lämnats över till en privat utförare.
- Årligen fatta beslut enligt Kommunallagen 6 kap. §9 kring uppsiktsplikt gällande kommunala bolag verksamhet och uppdrag som bedrivs av annan juridisk person eller samverkansorganisation som kommunen ingår i.

Hur fullgörs uppsiktsplikten över nämnderna, bolagen och förbunden

Nämnderna och bolagen redovisar verksamhet och ekonomi för kommunstyrelsen. Uppsiktsplikten fullföljs genom:

- Att nämnderna besöker kommunstyrelsen för att redogöra för sina verksamheter minst en gång per år.
- Genom verksamhets- och ekonomirapporter, fastställda i kommunens ekonomiska reglemente och i bolagens ägardirektiv.
- Kvartalsmöten mellan bolagen och kommunledningen. Anteckningar från dessa möten skickas till kommunstyrelsen för kännedom.
- Genom verksamhetsbesök och verksamhetsdialog som sammanställs i en rapport av kommunstyrelseförvaltningen, vilket blir underlag för beslut i kommunstyrelsen.
- Förbunden följs upp genom delårsrapport och årsredovisning samt revisionsberättelse och lekmannarevisorernas granskningsrapporter.

Ansvarsfrihet och bolagens och nämndernas årsredovisningar

Kommunfullmäktige prövar frågan om ansvarsfrihet i styrelse och nämnder kommunalförbund och för samordningsförbund (KL 5:24).

I kommunala bolag är det bolagsstämman (indirekt fullmäktige genom ombuden till bolagsstämman) som beslutar om ansvarsfrihet.

Vissa frågor är dock förbehållna kommunfullmäktige, exempelvis om anmärkning riktas mot styrelse och VD i kommunalt bolag.

Kommunfullmäktige kan antingen entlediga ledamot som inte beviljas ansvarsfrihet eller ge nytt förtroende.

Kommunfullmäktige ska pröva frågan om ansvarsfrihet för bolagen och nämnder. För bolagen sker det genom att årsredovisningen kommit fullmäktige tillhanda innan bolagen genomför sin stämma.

Bolagen

Kommunstyrelsen beslutar:

- Om den verksamhet som bedrivits under året har/inte har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna

Kommunfullmäktige beslutar:

- Om åtgärder om det framkommer brister i kommunstyrelsens prövning.
- Uppdra till ombudet till bolagsstämman att bevilja/inte bevilja styrelsen och VD ansvarsfrihet

Förbund med direktion

Kommunfullmäktige beslutar att:

- Godkänna årsredovisningen och därefter uppdra till ombudet till bolagsstämman att bevilja/inte bevilja styrelsen och VD ansvarsfrihet

Årsrapport 2021

Barnrättsarbete i Härnösands kommun

Innehåll

1	Inledning	3
2	Uppföljning av handlingsplanen.....	4
2.1	Övergripande mål	4
2.1.1	Status för det övergripande målet.....	4
2.2	Delmål 1: Ökad kunskap i organisationen kring barnkonventionen och hur den ska tillämpas	5
2.2.1	Status för delmål 1.....	5
2.3	Delmål 2: Utvecklade verksamhetsnära strukturer för att leva upp till barnkonventionen	6
2.3.1	Status för delmål 2.....	6
2.4	Delmål 3: Barn är delaktiga i beslut som berör dem	7
2.4.1	Status för delmål 3.....	7
2.5	Delmål 4: Det finns ett tydligt barnrättsperspektiv i beslut som fattas	7
2.5.1	Status för delmål 4.....	7
3	Vägledning.....	9
4	Ungdomsenkät.....	10
5	Bilagor.....	11
5.1	En vägledning till barnkonventionen Bilaga 1.....	11

1 Inledning

I Härnösands kommuns handlingsplan och genomförandestrategi för barnrättsarbetet fastställs det att:

- Uppföljning av handlingsplanen, barnrättsarbetet och efterlevnaden av barnkonventionen genomförs av kommunkansliet och sammanställs i en årlig rapport. (s.4)

Detta är den andra årsrapporten sedan Konventionen om barnets rättigheter inkorporerades i svensk lag den 1 januari 2020. Årsrapport för 2020 redovisades för Kommunfullmäktige den 7 april 2021.

Årsrapport 2021 fokuserar främst på uppföljning av Härnösands kommuns handlingsplan och genomförandestrategi för arbetet med Barnkonventionen.

Kontakterna med förvaltningarna har skett genom en arbetsgrupp som kontinuerligt har samlats för att stämma av hur arbetet går inom de olika förvaltningarna. Avstämningarna har skett cirka två gånger per termin. Gruppen har, förutom av dåvarande demokratiutvecklaren Clara Lebedinski Arfvidson, bestått av: Helene Brändström (SOC), Thomas Jenssen (SAM), Eva Claesson (SKOL), Ingrid Nilsson (ALF) samt Uno Jonsson (KSF).

Demokratiutvecklaren har under året representerat kommunen i ett flertal nätverk både regionalt och nationellt, t ex Rättighetsnätverket och Barnrättsnätverket som leds av Länsstyrelsen i Västernorrland samt SKR:s Medborgardialog och Barnrättsnätverk.

2 Uppföljning av handlingsplanen

Syftet med handlingsplanen är att förverkliga FN:s barnkonvention i Härnösands kommun där ett barnperspektiv genomsyrar kommunens verksamheter. Med barnperspektiv menas ett synsätt där barnets bästa är ledande i planering, beslut och utförande på alla nivåer i kommunens organisation.

Målgrupp för planen är medarbetare i Härnösands kommun. Handlingsplanen fungerar som ett styrdokument där alla verksamheter har ett ansvar för att tillämpa Barnkonventionen inom ramen för sitt uppdrag.

Konventionen definierar barn som alla människor under 18 år. Den innehåller 54 artiklar och tre fakultativa protokoll, som alla är lika viktiga och som bildar en helhet. Artikel 2,3,6 och 12 är så kallade huvudprinciper och ska användas i tolkningen av de andra artiklarna. Utöver huvudprinciperna är artiklarna 4 och 42 särskilt viktiga för oss i kommunen. De innebär att vi ska göra allt vi kan för att genomföra barnkonventionen och att se till att alla barn och vuxna känner till innehållet i konventionen.

Handlingsplanen anger också ansvarsfördelning för genomförandet. Genomförandet ska ske på kort och lång sikt. Organisationen måste ha en gemensam grund att utgå ifrån, och varje förvaltning/bolag och dess olika inriktningar ska beaktas.

Varje verksamhet ska kunna beskriva hur man bedriver barnrättsarbete enligt barnets perspektiv och barnperspektivet.

- Samtliga medarbetare, chefer och politiker i Härnösands kommun ansvarar för att de beslut som tas och det arbete som genomförs beaktar barnens rättigheter.
- Kommunstyrelseförvaltningen har ett **övergripande** ansvar för samordning, kompetensutvecklingsinsatser och uppföljning.
- Varje förvaltning och bolag har ansvar för genomförandet i den egna verksamheten.
- Politiker och förvaltnings-/bolagsledning hålls informerade om hur arbetet fortlöper

2.1 Övergripande mål

Det övergripande målet med handlingsplanen är att skapa en struktur som ger förutsättningar för att bedriva ett långsiktigt barnrättsarbete och att stärka barns möjligheter att vara delaktiga i frågor som rör dem.

2.1.1 Status för det övergripande målet

Härnösands kommun har i dagsläget ingen struktur som ger förutsättningar för ett långsiktigt barnrättsarbete. Barn har möjlighet att vara delaktiga i frågor som rör dem hos enskilda avdelningar och enheter, men en kommunövergripande systematik i arbetet med barns delaktighet finns i dagsläget inte. Ett kommunövergripande implementeringsarbete med fokus att uppnå det övergripande målet fortgår.

2.2 Delmål 1: Ökad kunskap i organisationen kring barnkonventionen och hur den ska tillämpas

Aktivitet: Utbildningsinsats skapas och genomförs med alla chefer i kommunen. Samma utbildning genomförs av respektive chef i alla verksamheter.

2.2.1 Status för delmål 1

Arbetet med aktiviteten i delmål 1 är pågående och fortsätter under 2022.

Under 2021 erbjöds alla chefer att delta i Barnombudsmannens digitala grundutbildning om Barnkonventionen. Utbildningen genomfördes av dåvarande demokratiutvecklare Clara Lebedinski Arfvidson.

Förvaltningarna har sedan rekommenderats att genomföra Barnombudsmannens digitala grundutbildning med medarbetarna på enheterna. Delarna som har rekommenderats är "Barnkonventionen på 15 minuter", "Ansvar för genomförande", "Grundprinciperna". Utbildningarna har kompletterats med reflektionsfrågor och Barnombudsmannens egna diskussionsfrågor.

Barnombudsmannens digitala grundutbildning om Barnkonventionen finns på webben:

<https://www.barnombudsmannen.se/stod-och-verktyg/kunskap-om-barnkonventionen/webbutbildning-om-barnkonventionen/>

Arbetslivsförvaltningen har genomfört utbildningen på egen hand. Därav finns ingen dokumentation kring hur många tillfällen de har haft eller hur många de har utbildat.

Socialförvaltningen har haft utbildningsinsatser för IFO år 2019, dock har de inte haft den utbildning som nu rekommenderas. Förvaltningen har fått utbildningsmaterialet och gör utbildningen när läget tillåter.

De enheter från Samhällsförvaltningen som har gjort utbildningen har haft stöd från tidigare demokratiutvecklare.

Kommunstyrelseförvaltningen har genomfört utbildningen med stöd av tidigare demokratiutvecklare eller utbildande bibliotekspedagog. Upphandlingsenheten har haft en egen workshop under 2021.

Förvaltning	Antal utbildningar	Antal utbildad totalt
Kommunstyrelseförvaltningen	8	76

Arbetslivsförvaltningen	_*	_*
Samhällsförvaltningen	4	43
Socialförvaltningen	0	_*
Skolförvaltningen	0	0
Totalt	12	119

Under 2022 kommer alla förvaltningar att erbjudas fler utbildningstillfällen. Utbildningen kommer att hållas av en bibliotekspedagog från biblioteket. Varje förvaltning och enhet ansvarar för att medarbetarna deltar i denna utbildning.

För att barnkonventionen ska få det genomslag som lagstiftaren avsåg behöver även kommunens politiker utbildas i konventionen och hur den fungerar som lag. Detta planeras att genomföras under hösten 2022 och våren 2023.

Samhällsnämnden fick en dragning om konventionen 18 november 2021. Fokus låg då på artikel 3 och vad målstadganden innebär.

2.3 Delmål 2: Utvecklade verksamhetsnära strukturer för att leva upp till barnkonventionen

Aktivitet: Kartläggning för förståelse av nuläge och vad som behöver utvecklas i verksamheten. För ändamålet skapas en kartläggningsmall att användas av alla chefer i respektive verksamhet.

Aktivitet: Respektive förvaltning/bolag omsätter behovet av utvecklingsinsatser och resurser i verksamhetsplanen.

2.3.1 Status för delmål 2

Arbetet med aktiviteterna för delmål 2 är avslutat för samordningsfunktionens del.

Förvaltningarna har blivit rekommenderade att använda

Barnombudsmannens kartläggningsmallar:

Kartläggningsmall – Leva upp till grundprinciperna

<https://barnrattsresan.barnombudsmannen.se/for-kommuner-och-regioner/metoder-och-verktyg/kartlaggningstest-2-leva-upp-till-grundprinciperna/>

samt Kartläggningsmall – Förutsättningar för att genomföra barnkonventionen

<https://barnrattsresan.barnombudsmannen.se/for-kommuner-och-regioner/metoder-och-verktyg/kartlaggningstest-1-forutsattningar-for-att-genomfora-barnkonventionen/>

2.4 Delmål 3: Barn är delaktiga i beslut som berör dem

Aktivitet: Barn ska få kunskaper om sina rättigheter och vad de innebär i praktiken. Personal inom Socialförvaltningen och Skolförvaltningen som arbetar med barn spelar en särskilt viktig roll i att bidra till barnens kunskaper om sina rättigheter. Kartläggning av kunskapsinsatser för barn ska genomföras och aktiviteter som höjer kunskapen planeras.

Aktivitet: Ungdomsfullmäktige etableras som ett forum för ungdomar att delta och bidra i beslutsprocess i kommunen.

2.4.1 Status för delmål 3

Arbetet med aktivitet 1 i delmål 3 är inte påbörjad.

Arbetet med aktivitet 2 i delmål 3 pågår under 2022.

Någon kartläggning av kunskapsinsatserna för barn har ännu inte påbörjats. Det är oklart var ansvaret för en sådan kartläggning ligger, om förvaltningarna själva ska göra kartläggningen eller om den ska den göras av någon samordningsfunktion.

Under 2022 pågår ett ungdomsdemokratiprojekt med utgångspunkt i att förstärka ungas demokratiska rättigheter och skapa konkreta möjligheter för att uppfylla ungdomspolitikens mål. Syftet med projektet är att ge förslag på hur Härnösands kommun ska kunna arbeta proaktivt, strategiskt och med adekvata resurser för att förverkliga ungdomars möjlighet att ge uttryck för sina åsikter och sitt engagemang. I projektet ingår således även att titta på ett Ungdomsfullmäktige som ett alternativ för ungdomar att kunna bidra i beslutsprocessen i kommunen.

2.5 Delmål 4: Det finns ett tydligt barnrättsperspektiv i beslut som fattas

Aktivitet: Ett barnrättsbaserat beslutsunderlag ska användas och följas upp i beslut som berör barn. För ändamålet skapas en checklista inför beslut att användas som stöd.

Aktivitet: Den mall för tjänsteskrivelser som idag finns i ärende och dokumenthanteringssystemet ska användas. I det sociala perspektivet ska barnperspektivet särskilt behandlas. Det ska tydligt framgå i underlag till beslut att vi har tagit hänsyn till barnperspektivet i förslag till beslut.

2.5.1 Status för delmål 4

Arbetet med aktiviteterna i delmål 4 är pågående och fortsätter under 2022.

En mall för barnkonsekvensanalys BKA har tagits fram av tidigare demokratiutvecklare Clara Lebedinski Arfvidson. En referensgrupp har varit behjälpliga i framtagandet av barnkonsekvensanalysen: Mari Persson, Annika Lill och Gunbritt Marklund (ALF), Hanna Krämmer och Ulrika Olsson (SAM), Pia Liljeström och Karl Brunn (SKOL), Helene Brändström (SOC) samt Ina Lindström Skandevall och Anna Bostedt (KLK).

Analysen ska göras inför varje nämndbeslut som rör barn. Mallen är förvaltningsövergripande och ska bifogas till tjänsteskrivelserna i ärenden som rör barn. Mallen har även anpassats för att kunna användas vid verksamhetsbeslut.

Återstår insats att presentera de nya mallarna för barnkonsekvensanalys och mallen för utredning av barnets bästa för kommunens handläggare. Mallarna finns i EDP Vision och i Word-mallarna och kan användas redan nu av handläggarna på respektive förvaltning.

3 Vägledning

En vägledning för tillämpning av barnkonventionen har tagits fram på begäran av förvaltningarna. Bilaga 1.

I vägledningen finns de fyra grundprinciperna beskrivna mer ingående och tips på hur verksamheterna kan arbeta med dem. Även hur barnkonventionen bör tolkas och tillämpas enligt folkrättens tolkningsregler beskrivs kort, samt en mer ingående beskrivning av hur en kan utreda barnets bästa och hur det är tänkt att mallen för barnkonsekvensanalys ska användas finns med.

4 Ungdomsenkät

Under 2021 deltog inte Härnösands kommun i Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor MUCF:s enkät Lokal uppföljning av ungdomspolitik LUPP. Kommunen bör ha ett tydligt syfte med att samla in uppgifter om sina medborgare. För att klarlägga vad kommunens behov av information om sina unga medborgare är, behöver det utredas vad syftet är för att samla in information om ungdomar, och om en redan befintlig informationsinsamling görs via exempelvis enkäter, samt om det då är tillräcklig information som samlas in i förhållande till behovet eller om det finns luckor som då motiverar att vi deltar i nästa LUPP-enkät.

I november 2021 startades ett ungdomsdemokratiprojekt med utgångspunkt i att förstärka ungas demokratiska rättigheter och skapa konkreta möjligheter för att uppfylla ungdomspolitikens mål. Syftet med projektet är att ge förslag på hur Härnösands kommun ska kunna arbeta proaktivt, strategiskt och med adekvata resurser för att förverkliga ungdomars möjlighet att ge uttryck för sina åsikter och sitt engagemang. I nuläget utförs en förstudie som tittar på flera alternativ när det kommer till ungas medbestämmande och genomförandet av ungdomsenkäter. Projektet beräknas att avslutas den 31 oktober 2022.

5 Bilagor

5.1 En vägledning till barnkonventionen

Bilaga 1

En vägledning till barnkonventionen

Härnösands
kommun

Innehåll

Barnkonventionen och dess metod	4
Barnrättsperspektiv	4
Barnets perspektiv	5
Barnperspektiv	5
Tolkning av barnkonventionen	7
Texten	7
Sammanhanget	8
Ändamål och syfte	8
Tillämpning av barnkonventionen	10
Ledande principer	12
Artikel 2 - Icke-diskriminering	13
I annan svensk lagstiftning	13
Diskriminering	14
Arbeta mot diskriminering	14
Artikel 3 - Barnets bästa	18
I annan svensk lagstiftning	19
Prövning av barnets bästa & barnkonsekvensanalys	20

Barnets bästa i löpande verksamhet	20
Barnets bästa i åtgärder som rör barn	20
Barnkonsekvensanalys	20
Artikel 6 – Liv, överlevnad & utveckling	24
I annan svensk lagstiftning	24
Samarbeta för barnets överlevnad och utveckling	25
Artikel 12 – Åsiktsfrihet och rätten att bli hörd	28
I annan svensk lagstiftning	29
Arbeta för delaktighet	30
Barnkonventionen sammanfattad – Vad står det om i vilken artikel?	34
Tips på vidare läsning	36
Om barnkonventionen	36
Om praktisk tillämpning av barnkonventionen	36
Referenser	38
Noter	39

Barnkonventionen och dess metod

Barnkonventionen är en av nio konventioner om de mänskliga rättigheterna. Den 1 januari 2020 inkorporerades FN:s konvention om barnets rättigheter, artikel 1 – 42, i svensk lag (SFS 2018:1197). Artiklarna i barnkonventionen rör samtliga rättighetskategorier: medborgerliga, politiska, ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter.

Sedan tidigare finns Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna inkorporerad i svensk grundlag (RF 2 kap 19 §).

Barnkonventionen har vertikal verkan. Det innebär att det som regleras i lagen är det allmännas ansvar gentemot de människor som vi i dagligt tal kallar för barn.

Enligt barnkonventionen är vi barn till den dag vi fyller 18 år. All offentlig verksamhet i Sverige ska förhålla sig till och följa barnkonventionen. Tjänstemän, politiker och övrig personal inom offentlig förvaltning har ansvar att se till att barn kan utnyttja sina rättigheter i enlighet med konventionens ändamål och syfte. Barnet är alltså rättighetsbärare och vi som arbetar inom offentlig förvaltning är ansvarsbärare.

När barnkonventionen inkorporerades i svensk lag fick den genast samma status som annan lagstiftning. Endast grundlagen står över barnkonventionen i den svenska normhierarkin. Konventionen har alltså företräde framför förordningar, föreskrifter, rekommendationer och riktlinjer, och samma värde som annan lagstiftning.

Nu när barnkonventionen har inkorporerats i svensk lag har

den alltså fått en starkare formell ställning än vad den hade tidigare då den var ratificerad. En förhoppning som lagstiftaren har är att detta ska leda till att barnets rättigheter ska få stärkt reell ställning, alltså att det allmänna ska börja arbeta med att uppfylla barnets rättigheter i praktiken.

BARNRÄTTSPERSPEKTIV

Barnkonventionen bygger på ett barnrättsperspektiv. Barnrättsperspektivet kan beskrivas som en metod vilken baseras på barnkonventionens artiklar. Barnombudsmannen menar att man måste ha tagit hänsyn till och utrett barnkonventionens grundartiklar (2, 3, 6 och 12) för att en miniminivå av barnrättsperspektivet ska anses vara uppnått.¹ Verksamheten ska alltså arbeta aktivt för att inget barn ska diskrimineras (artikel 2), att alla barn ska få sitt bästa beaktat (artikel 3), att alla barn ska kunna leva, överleva och utvecklas (artikel 6) och att alla barn ska ha möjlighet att höras och bli hörda (artikel 12).

Barnrättsperspektivet innebär också att barnet ska ha rätt att agera och kräva sina rättigheter, och inte endast vara en passiv mottagare av det skydd och omvårdnad som familjen och samhället ska ge den. I dagsläget har barn dock ingen möjlighet att

inkräva sina rättigheter i Sverige, eftersom barn inte har rättshabilitet eller rösträtt.² Det vilar alltså ett extra stort ansvar på det allmänna att tillämpa barnkonventionen på ett klokt och riktigt sätt, eftersom den medborgargrupp som konventionen är tänkt att skydda har få möjligheter att säga ifrån om något blir fel.

Barnkonventionen är, som det brukar uttryckas, ”hel och odelbar”. Med detta menas att rättigheterna inte ska läsas var och en för sig, utan tillsammans. Konventionen innehåller flera olika rättigheter och rättsområden: medborgerliga, politiska, sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter, samt humanitär rätt och flyktingrätt. Idén med detta är att barnet ska få sina rättigheter tillgodosedda i den situation hen befinner sig i och inte ska behöva rätta sig efter flera olika rättsområden.³

I tillämpningen kan detta dock bli lite rörigt. Barnkonventionen uttrycker inte problemen eller frågorna som rättsliga problem, utan som sociala. Detta gör att barnkonventionen inte endast tillämpas med juridisk metod, utan även genom exempelvis politiska beslut och etiska överväganden. Detta kan utgöra en utmaning för den som ska göra en objektiv och saklig prövning i ett ärende, eftersom

barnkonventionen inte ger någon tydlig guidning i hur problemet ska lösas, utan beskriver vad det allmänna ska tillförsäkra barnet eller avstå från att göra mot barnet.⁴

Att arbeta aktivt för barns rättigheter och att tillämpa barnkonventionen innebär alltså inte att du arbetar med en specifik fråga eller tillämpar lagstiftning inom ett specifikt rättsområde, utan att du arbetar med den mängd av olika sociala frågor och problem som ryms inom barnkonventionen: diskriminering, delaktighet, brottsförebyggande arbete, folkhälsa, informationssäkerhet, jämlikhet etc.

Förutom barnrättsperspektivet brukar man tala om två andra perspektiv som genomsyrar barnkonventionen: barnets perspektiv och barnperspektiv.

BARNETS PERSPEKTIV

Barnets perspektiv är ”det som förmedlas av barn själva och handlar om varje enskilt barns uttryck, perspektiv och erfarenheter”.⁵ För att få veta vad barnets perspektiv är behöver barnet få tillfälle att få berätta om det. Precis som hos alla

människor, kan ett barns perspektiv förändras över tid och behöver inte vara hugget i sten. En person som är 17 år kanske inte tycker och känner samma saker som hen gjorde när hen var 8 år, eller så gör hen det – det går inte att veta utan att ha lyssnat på vad barnet har att säga vid olika tidpunkter.

Barnets perspektiv är starkt kopplat till artikel 3 och 12 i barnkonventionen. Att säkerställa att barnets perspektiv får utrymme och tas till vara är alltså en förutsättning för att ett barnrättsperspektiv ska anses vara uppfyllt.

BARNPERSPEKTIV

Barnperspektivet är det övergripande perspektivet, som innefattar både kunskap om barnets egen vilja (barnets perspektiv), kunskap om vad som anses relevant för barn ur ett forskningsperspektiv, kunskap om lagar, regler och mål som relaterar till barn. Ett barnperspektiv utgörs alltså av den samlade kunskap som finns om barn vid ett givet tillfälle.

Även den vuxnas egna föreställningar och åsikter om barn ingår i barnperspektivet. En vuxen persons

barnperspektiv är beroende av den vuxnas egna erfarenheter av barndomen, samt samhälleliga och personliga värderingar.⁶ Det kan vara bra att tänka igenom vilka attityder och känslor du har om barndomen och barn innan du sätter igång och arbetar med barnkonventionen. Hur du relaterar till din egen barndom och till barn (både dina egna och andras) får konsekvenser för vilka beslut du kommer att fatta i ärenden som rör barn.

För att ett barnperspektiv ska vara användbart och relevant är det viktigt att alla delar finns med och tas hänsyn till. Om du skulle anlägga ett barnperspektiv på något, utan att ha klart för dig vad barnets perspektiv på frågan är, försvinner två viktiga kärnkomponenter ur barnkonventionens metod (artikel 3 och 12) – och då går det inte att hävda att du arbetar barnrättsbaserat. Likaså behöver barnkonventionen ha beaktats för att barnperspektivet ska vara fullgott, eftersom den är en av våra viktigaste lagar som rör barn och beskriver vilka rättigheter som finns att ta hänsyn till.

Sammanfattningsvis

- » Inget barnperspektiv utan ett barnrättsperspektiv, och inget barnrättsperspektiv utan barnets perspektiv. De tre olika perspektiven hänger ihop och utgör snarare olika dimensioner än åtskilda perspektiv.
- » Barnrättsperspektivet är det perspektiv som barnkonventionen ger när den appliceras på en fråga. Det utgår från barnets

rättigheter och den metod för problemlösning som barnkonventionen ger.

- » Barnets perspektiv är barnets eget perspektiv på en fråga. För att veta vad barnets perspektiv är på en fråga måste man fråga barnet vad hen tycker.
- » Barnperspektivet är det övergripande perspektivet. Det

utgörs av den samlade kunskap som finns om barn vid ett givet tillfälle. Det innefattar exempelvis kunskap om barnets egen vilja (barnets perspektiv), kunskap om vad som anses relevant för barn ur ett forskningsperspektiv, kunskap om lagar, regler och mål som relaterar till barn (barnkonventionen, bland andra).

Vad är ditt perspektiv på barn och barndomen?

Nedan följer några diskussionsfrågor som kan göras både enskilt och i grupp. Frågorna kan hjälpa er att börja reflektera över er syn på barndomen och på barn. Gör ni frågorna i grupp kan det vara värt att tänka på att barndomen är olika för alla. För vissa var och är barndomen en problemfri period som var eller är riktigt trevlig. För andra kanske barndomen var och är en period av svår utsatthet, full av problem som ska överkommas. Det är därför viktigt att diskussionerna sker i en trygg miljö med ett tillåtande samtalsklimat och plats för olika erfarenheter. Det är viktigt att en får avstå att dela erfarenheter om sin barndom om det känns obekvämt.

» Nämn tre ord som du tänker på när du hör eller läser ordet "barndom". Varför tänker du på just de orden?» På vilket sätt tror du att din egen erfarenhet av barndomen påverkar hur du ser på barn idag när du är vuxen?» Hur har ditt eget perspektiv på livet förändrats över tid, ser du likadant på livet nu som när du var exempelvis 15 år gammal?	» När i livet är människor i allmänhet bäst på att fatta kloka beslut?» På vilket sätt tror du att människor i din generation har haft inflytande över sina liv under barndomen?» Varför tror du att en del människor tycker att barn är jobbiga att ha att göra med?

Tolkning av barnkonventionen

Även om barnkonventionen numera är svensk lag gäller folkrättsliga tolkningsregler för konventionen, eftersom det ursprungligen är ett folkrättsligt dokument. Tolkningsreglerna beskrivs i Wienkonventionen, artikel 31, 32 och 33. I den här vägledningen kommer endast artikel 31 beskrivas närmare.

Artikel 32 handlar om ”supplementära tolkningsregler”, alltså hur konventioner ska tolkas när artiklarna i sig själva inte räcker till för tolkning. Det är osannolikt att en sådan situation skulle uppstå i kommunal verksamhet.

Artikel 33 i Wienkonventionen slår fast att en konvention gäller på det språk som parterna (staterna) bestyrkt. Med andra ord gäller konventionerna på det språk som de ursprungligen skrevs på. Vad det gäller barnkonventionen har den bestyrkts på arabiska, engelska, franska, kinesiska, ryska och spanska. Dessa språkversioner utgör barnkonventionens originaltexter.

När barnkonventionen gjordes till svensk lag genom inkorporering blev det den engelska och franska originaltexten som blev lag. Den svenska översättningen ligger som en bilaga till lagen (2018:1197). När du tillämpar barnkonventionen är det naturligt att utgå från den svenska översättningen. Originaltexterna blir förmodligen aktuella först i mycket komplicerade fall där nyanserna i språken kan bli avgörande.

Artikel 31 i Wienkonventionen beskriver en allmän tolkningsregel för folkrätten. Den fastslår att en konvention ska tolkas ärligt (in good faith) i enlighet med den gängse meningen av konventionens uttryck sedda i sitt sammanhang

och mot bakgrund av konventionens ändamål och syfte. Den allmänna tolkningsregeln sammanlänkar *texten, sammanhanget och ändamål och syfte*.

TEXTEN

Med ”konventionens uttryck” menas kort och gott konventionstexten. När du ska tolka barnkonventionen måste du alltså börja med att läsa vad som faktiskt står i barnkonventionen. Det finns tyvärr en tendens bland människor att utgå från vad de tror att det står i barnkonventionen. Barnkonventionen är en lag, när du tillämpar barnkonventionen ska du inte tro att du vet vad som står i den – du ska veta vad som står i den. Vet du inte så måste du ta reda på vad som står i texten genom att läsa den.

När du läser och tolkar texten ska du försöka hitta "den gängse meningen". Det betyder att du ska läsa texten som den står och att du ska tolka texten på ett sätt så att även andra skulle kunna komma fram till samma tolkning.⁷ Står det "banan", till exempel, är det alltså inte tillåtet att tolka det som att det står "äpple", även om du personligen kanske tycker bättre om äpplen än bananer. Står det däremot "frukt", då är det förmodligen okej med vilken frukt som helst: äpplen, bananer, kiwi eller något annat.

SAMMANHANGET

Barnkonventionen är hel och odelbar. Det innebär att de olika artiklarna i barnkonventionen inte är fristående, utan att de är beroende av varandra. Dessutom har barnkonventionen en inledning – en preambel – och bilagor som ingår i barnkonventionens sammanhang. Även praxis ingår i barnkonventionens sammanhang.

Om du är osäker på hur ett uttryck i konventionen ska tolkas, se till

konventionens helhet – alltså till sammanhanget. Om samma begrepp återkommer på flera ställen i barnkonventionen är ett rimligt antagande att begreppet har samma betydelse vid samtliga tillfällen. Har däremot olika begrepp använts vid tillfällen där samma begrepp hade kunnat användas kan det tyda på att begreppen förutsätts få olika betydelse vid tolkning.⁸

ÄNDAMÅL OCH SYFTE

Artikel 31 i Wienkonventionen fastslår att konventioner även ska tolkas utifrån "sitt ändamål och syfte". Vad som är barnkonventionens ändamål och syfte går att utläsa av den helhet som samtliga artiklar ger och inledningen (preambeln). Artikel 6 kan sägas ge en hint om vad syftet med barnkonventionen är: att barn ska få leva, överleva och utvecklas. Resterande artiklar i konventionen beskriver mer detaljerat hur överlevnaden och utvecklingen bör se ut.

Barnkonventionen innehåller många målsättningsartiklar. Det vill säga

artiklar som anger ett mål som ska nås genom en gradvis process.⁹ Detta möjliggör en "dynamisk tolkning". Det innebär att tolkningar av barnkonventionen kan skilja sig över tid beroende på social, kulturell och ekonomisk utveckling i de samhällen där den tillämpas.

Artikel 19 är ett exempel på en sådan artikel. I den står det bland annat att: "konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga lagstiftningsåtgärder, administrativa, sociala och utbildningsmässiga åtgärder för att skydda barnet mot alla former av fysiskt eller psykiskt våld [...]". Barnkonventionen fastslogs år 1989, det innebär att den är över 30 år gammal. Vad som ansågs vara "lämpliga åtgärder" mot psykiskt och fysiskt våld i Sverige år 1989, skiljer sig förmodligen från vad som kan anses vara "lämpliga åtgärder" mot våld i dagens Sverige. Denna aspekt av vad som kan anses lämpligt här och nu, behöver du ta med i din tillämpning.

Sammanfattningsvis

- » När du ska tolka barnkonventionen behöver du börja med att läsa konventionstexten. Vad säger den?
- » Tolk sedan texten i enlighet med den allmänna regeln om tolkning, alltså ärligt, i enlighet med den gängse meningen av konventionens uttryck, sedda i sitt sammanhang och mot bakgrund av konventionens ändamål och syfte.
- » Om resultatet av din tolkning är tvetydigt, oklart eller uppenbart oförnuftigt behöver du be om hjälp. Prata med dina kollegor, med kommunens stödfunktioner, Sveriges Kommuner och Regioner eller myndigheter som kan bidra med kunskap och insikter.

Tillämpning av barnkonventionen

Barnkonventionen innehåller civila, politiska, ekonomiska, sociala och kulturella rättigheter. Hur rättigheterna uttrycks i konventionstexten får konsekvenser för hur de kan tillämpas, därför är det viktigt att innan du börjar tillämpa barnkonventionen verkligen har läst konventionstexten.

Inom vissa rättigheter finns ett stort manöverutrymme, till exempel genom ordet ”lämplig”. I artikel 19 står det att konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga lagstiftnings-, administrativa, sociala och utbildningsmässiga åtgärder för att skydda barnet mot fysiskt och psykiskt våld. Vad som är ”lämpligt” i vår kommun, i din verksamhet och vid en specifik tidpunkt är upp till dig och dina kollegor att tolka, och sedan tillämpa.

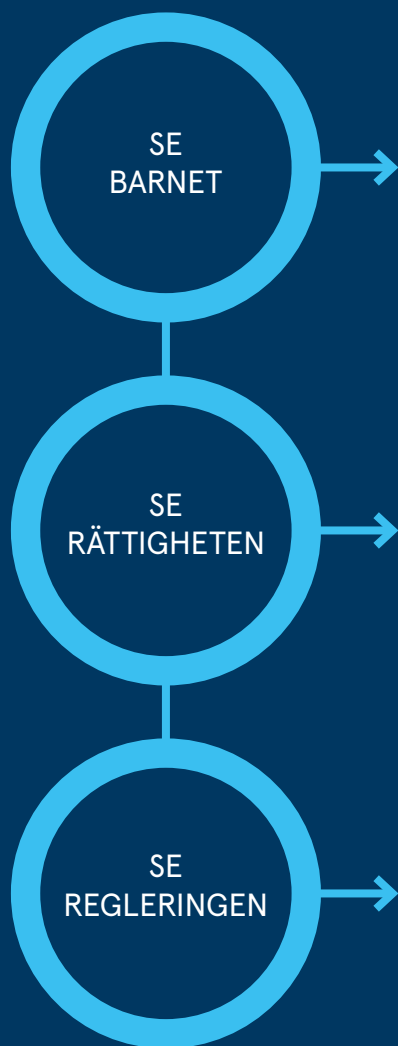
Andra rättigheter är utformade på andra sätt. Ord som exempelvis

”respektera”, ”tillförsäkra”, ”säkerställa” och ”erkänna” ger inget större manöverutrymme, utan anger något som ska göras av det allmänna. Att konventionsstaten enligt artikel 2 ska ”respektera och tillförsäkra varje barn inom deras jurisdiktion de rättigheter som anges i denna konvention...” ger inget utrymme att undanta vissa barn från rättigheterna i barnkonventionen. Det finns inget utrymme för att göra en tolkning av huruvida det är ”lämpligt” eller inte för vissa barn att få sina rättigheter

tillgodosedda – det skulle vara att omkullkasta barnkonventionens ändamål och syfte.

Du behöver alltså ta hänsyn till hur de olika artiklarna är utformade, och vilken betydelse de kan tillmätas i det enskilda fallet som du är satt att bedöma.¹⁰

När du tillämpar konventionen kan du följa stegen nedan. De ger i sig själv inga svar, men ger dig hållpunkter att ta stöd av vid tillämpning.¹¹

Först behöver du fastställa om beslutet eller åtgärden rör ett enskilt barn, en grupp av barn eller barn i allmänhet. Om det är så att beslutet eller åtgärden gör det, behöver du ta hänsyn till barnets rättigheter. Du behöver också fastställa om beslutet eller åtgärden berör barn direkt eller indirekt.

När du har fastställt på vilket sätt frågan rör barn ska du se efter om det finns rättigheter som är tillämplbara på det ärende som du har framför dig. Det kan vara så att bara en av konventionens artiklar aktualiseras, eller så behöver du ta hänsyn till flera artiklar samtidigt. Tänk på att artikel 3 är en artikel som är tillämplbar på alla beslut och åtgärder som rör barn.

Ofta finns det andra lagar än barnkonventionen som är viktiga i ett beslut eller inför en åtgärd. Dessa behöver du identifiera och sedan försöka klargöra vad barnkonventionen betyder i förhållande till dem. Barnkonventionen kan bidra till förståelsen av annan lagstiftning och komplettera den, och vice versa.

Om du behöver ytterligare vägledning i hur du gör för att tillämpa barnkonventionen kan du läsa *Vägledning vid tolkning och tillämpning av FN:s konvention om barnets rättigheter* (DS 2019:23). Lättast hittar du den genom att söka på den på internet.

Om du vill läsa mer om hur en särskild artikel stämmer överens med övrig svensk lagstiftning kan du slå upp artikeln i Barnkonventionen och svensk rätt (SOU 2020:63). Det är en statlig offentlig utredning om svensk lagstiftning och praxis stämmer överens med barnkonventionen

Ledande principer

Barnkonventionen har fyra så kallade ledande principer eller grundartiklar. Det är artikel 2, 3, 6 och 12. Att principerna är ledande, eller grundläggande, betyder att alla andra artiklar i konventionen ska tolkas utifrån dessa fyra artiklar.¹²

Att utgå från grundartiklarna när du tillämpar barnkonventionen är ett minimikrav för att ett barnrättsperspektiv ska anses vara uppfyllt.

Nedan följer beskrivningar av de fyra grundprinciperna. Beskrivningarna är upplagda på så vis att först citeras artikeln som följs av en kommentar.¹³ Sedan följer en kort beskrivning av var en kan hitta samma eller

liknande bestämmelser i annan svensk lagstiftning. Slutligen beskrivs hur en verksamhet kan arbeta med artikeln på ett sätt som kan ses som mer praktiskt. Framförallt beskrivs olika frågeställningar som verksamheten kommer behöva ta ställning till när arbetet med artikeln ska utformas.

Texten kommer i sig själv inte ge dig eller din verksamhet några

konkreta svar på exakt hur ni ska gå till väga för att uppfylla artiklarna, men förhoppningsvis kan den fungera som ett stöd och som diskussionsunderlag. Själva arbetet att komma på exakt hur ni ska gå till väga, det är upp till er att utforma så att det passar er, er verksamhet och framförallt de barn som ni kommer i kontakt med – direkt och indirekt.

ARTIKEL 2

Icke-diskriminering

1. Konventionsstaterna ska respektera och tillförsäkra varje barn inom deras jurisdiktion de rättigheter som anges i denna konvention utan åtskillnad av något slag, oavsett barnets eller dess förälders eller vårdnadshavares ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, funktionsnedsättning, börd eller ställning i övrigt.
2. Konventionsstaterna ska vidta alla lämpliga åtgärder för att säkerställa att barnet skyddas mot alla former av diskriminering eller bestraffning på grund av föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning, verksamhet, uttryckta åsikter eller tro.

ARTIKEL 2 innehåller två punkter. I den första punkten fastslås att alla rättigheter i konventionen gäller för alla barn i Sverige, oavsett om de är svenska medborgare eller inte.¹⁴ Punkten handlar inte om diskriminering i allmänhet, utan om att inget barn får fråntas eller nekas sina mänskliga rättigheter.

De skyddade kategorierna i punkt ett är kopplade till identitet: ras, hudfärg, kön, språk, religion, politiska eller annan åskådning, nationella, etniska eller sociala ursprung, egendom, funktionsnedsättning, börd eller ställning i övrigt. I punkten tas ingen hänsyn till om diskrimineringen är/var medveten eller om den är/var omedveten, utan artikeln tar sikte på effekter. Om effekten av ett beslut eller struktur blir att någon av de skyddade kategorierna inte får tillgång till sina rättigheter räcker det för att artikel 2 ska anses bruten, oavsett om effekten var avsedd eller inte.¹⁵

Den andra punkten skyddar barnet även från indirekt diskriminering på grund av sina föräldrars, vårdnadshavares eller familjemedlemmars ställning. Till skillnad från den första punkten, är diskrimineringsförbudet i den andra punkten allmänt, och rör alltså inte endast mänskliga rättigheter utan alla former av diskriminering eller bestraffning.¹⁶

I andra punkten räcker det inte att effekten är diskriminerande, utan diskrimineringen behöver vara riktad mot barnets föräldrar, vårdnadshavare eller familjemedlemmar för att anses olaglig. Ytterligare en skillnad från första punkten är att de skyddade kategorierna inte är kopplade till identitet som i den första punkten. I andra punkten är de skyddade kategorierna kopplade till de medborgerliga rättigheterna; "ställning", "verksamhet", "uttrycka åsikter eller tro" hos personer i barnets direkta närhet.¹⁷

I ANNAN SVENSK LAGSTIFTNING

Bestämmelser mot diskriminering finns förutom i barnkonventionen i Regeringsformen (1. Kap 2§), där ålder utgör en av diskrimineringsgrunderna. Skydd mot diskriminering finns även i 1 kapitlet 9§ (Regeringsformen), där anges att offentlig verksamhet ska beakta allas likhet inför lagen. Andra exempel på lagar där bestämmelser mot diskriminering finns är Kommunallagen (2 kap. 3§) och Diskrimineringslagen (2008:567).

När det gäller området diskriminering fyllde barnkonventionen en lucka i svensk lagstiftning när den inkorporerades. I svensk lagstiftning fanns inte tidigare ett skydd mot diskriminering och bestraffning på grund av föräldrars, familjemedlemmars eller vårdnadshavares ställning, verksamhet, uttryckta åsikter eller tro på det sätt som artikel 2.2 ger.¹⁸

DISKRIMINERING

Det går att skilja på två former av diskriminering, individuell och strukturell diskriminering. Vid individuell diskriminering blir en individ aktivt diskriminerad av en annan. Exempelvis ett fall där ett barn från en minoritetsgrupp inte blir behandlad på samma sätt som barn i majoritetsposition av en handläggare för att handläggaren hyser rasistiska åsikter. Vid strukturell diskriminering är det regler, praxis, rutiner etc. som avsiktligt eller oavsiktligt är konstruerade på ett sådant sätt att de får diskriminerande effekter. Diskrimineringen blir på så vis en del av organisationens formella eller informella rutiner, och diskrimineringen kan således ske ganska omedvetet. Handläggare och annan personal "lyder order" eller "gör som de alltid har gjort".

Det kan vara svårare att upptäcka diskriminering när den ligger inbäddad i abstrakta strukturer och omedvetna tankemönster. Det betyder inte att den omedvetna diskrimineringen är mindre allvarlig eller mindre olaglig än den medvetna. Om en kommun inte klarar av att stå upp för allas – även barns – lika värde blir det i förlängningen svårt att kalla den kommunen för en demokratisk kommun. Regeringsformen som fastslår att: "Den offentliga makten ska utövas med respekt för alla människors lika värde [...]" (1. Kap § 2). Att arbeta aktivt mot diskriminering är därför att arbeta för demokratin.

För att rå på diskriminering, både individuell och strukturell, behövs ett gediget och ofta modigt analysarbete. Att våga se vilka rasistiska, sexistiska, ålderistiska, fobiska och förtryckande föreställningar du själv och den organisation du arbetar för bär på och medvetet eller omedvetet reproducerar kan vara svårt och göra ont. Att kritiskt granska de strukturer som kontinuerligt byggs

upp, förändras och byts ut i en verksamhet är viktigt för att värna rättssäkerheten och därmed värna demokratin.

Det är också viktigt att förstå att diskriminerande strukturer byggs och upprätthålls av människor och står inte utanför vår kontroll. Vill du förändra dem, så går det – men det krävs mod och initiativ.

ARBETA MOT DISKRIMINERING

Artikel 2 är både en negativ och en positiv rättighet. Negativ i den mening att en stat ska respektera alla barns rätt till sina rättigheter – i praktiken låta bli att göra saker som har effekten att barn, oavsett identitet, inte får tillgång till sina rättigheter. Artikel 2 är också positiv i och med att staten ska tillförsäkra och vidta alla lämpliga åtgärder för att alla barn ska skyddas mot diskriminering. I praktiken innebär det att kommunen måste vidta aktiva åtgärder för att säkerställa att inget barn utsätts för direkt eller indirekt diskriminering.¹⁹

Diskrimineringslagen föreskriver hur arbetet med aktiva åtgärder ska genomföras (3 kap.), men varken diskrimineringslagen eller artikel 2 i barnkonventionen föreskriver vilka aktiva åtgärder som ska vidtas. Det behöver verksamheten komma fram till på egen hand.

Enligt diskrimineringslagen ska en verksamhet bedriva ett förebyggande och främjande arbete genom att:

1. Undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten.
2. Analysera orsaker till upptäckta risker och hinder.
3. Vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas.
4. Följa upp och utvärdera arbetet.

Enligt lagen ska arbetet med aktiva åtgärder genomföras fortlöpande och åtgärderna ska tidsplaneras och genomföras så snart som möjligt (Diskrimineringslag 3 kap. § 1-3).

Lagen beskriver alltså en process genom vilken en verksamhet ska bedriva ett förebyggande arbete mot diskriminering. Det är värt att notera att det inte står i lagen att vi ska undersöka om diskriminering sker i verksamheten, utan om det finns risk för diskriminering eller om det finns hinder för enskildas lika rättigheter. En risk kan exempelvis vara daterade rutiner och riktlinjer, att personalen inte har tillräcklig kunskap om barns levnadsförhållanden, att verksamhetslokalerna saknar hiss eller att personalen i en verksamhet har lagt sig till med ett beteende som skulle kunna kränka barn i allmänhet eller vissa grupper av barn i synnerhet.

När riskerna undersöks behöver det också analyseras varför riskerna finns. Är det så att den som skulle uppdatera riktlinjerna har slutat och ingen annan fått uppdraget? Har verksamheten för lite pengar för att ha råd med kompetensutveckling? Inte förrän vi vet varför saker och ting är som de är kan vi sätta in rätt åtgärd, och för att veta om den åtgärd vi satte in faktiskt fungerade behöver vi utvärdera åtgärden. Kanske fungerade åtgärden jättebra och nu är det dags för ett nytt steg i arbetet? Eller kanske den fungerade jättedåligt och ska skrotas? Det kan vi inte veta utan att ha gjort en utvärdering av åtgärden.

Det kan vara värt att påminna sig om att det som kallas för positiv särbehandling inte är diskriminering.²⁰ Säg att ni i er undersökning och analys har kommit fram till att barn på grund av sin könsidentitet löper risk att bli diskriminerade i er verksamhet, då finns det ingenting som hindrar er från att satsa extra resurser på dessa barn, även om effekten blir att

lite mindre resurser satsas på andra barn. Det viktiga är att resultatet blir jämlikt, och för att det ska bli jämlikt mellan barn behöver vi ibland göra olika – eftersom olika individer har olika behov.

Varken diskrimineringslagen eller artikel 2 i barnkonventionen syftar till att ge en grupp mer makt än någon annan. Syftet är att demokratisera makten, att göra vårt samhälle mer jämlikt och att

förverkliga idén om alla människors inneboende värde – det är det ni arbetar med när ni arbetar med artikel 2.

Vi har olika förutsättningar

Sammanfattningsvis

- » Artikel 2 fastslår att inget barn får berövas sina mänskliga rättigheter. Enligt artikeln spelar det ingen roll om diskrimineringen är medveten eller inte, utan det är effekterna av ett beteende, beslut, förändring etc. som är intressant i sammanhanget. Artikel 2 skyddar även barnet mot indirekt diskriminering via barnets vårdnadshavare.
- » Skydd mot diskriminering finns förutom i barnkonventionen i Regeringsformen (1.kap 2§), Diskrimineringslagen (2008:567) och Kommunallagen (2.kap 3§).

- » Man brukar säga att det finns två typer av diskriminering: individuell och strukturell diskriminering. Individuell diskriminering innebär att en individ diskrimineras genom en medarbetares beteende. Till exempel att en medarbetare inte ger individen bra service på grund av hans hudfärg. Strukturell diskriminering sker när strukturen i samhället eller i en organisation är uppbyggda på så vis att de avsiktligt eller oavsiktligt missgynnar vissa grupper av människor.
- » Positiv särbehandling innebär att man satsar mer resurser på en

- missgynnad grupp för att denna grupp ska bli jämlik majoriteten.
- » Diskrimineringslagen föreskriver att verksamheter ska vidta aktiva åtgärder mot diskriminering. Enligt lagen ska arbetet med aktiva åtgärder genomföras fortlöpande och åtgärderna ska tidsplaneras och genomföras så snart som möjligt (Diskrimineringslag 3 kap. § 1-3).
- » För att rå på diskriminering är det nödvändigt att våga se sina egna fördomar och våga analysera sitt eget och sin organisations beteenden och praxis.

Prata om diskriminering!

Dessa diskussionsfrågor kan fungera som en grund för att börja prata om hur ni arbetar med eller kan börja arbeta med artikel 2 i er verksamhet. Diskutera dem i grupp eller reflektera över dem enskilt.

» Vad betyder de olika diskrimineringsgrunderna (både i artikel 2 och i diskrimineringslagen) i vår verksamhet?» Finns det risk för att barn behandlas olika i vår verksamhet?» Hur brukar vi resonera när vi fördelar resurser i vår verksamhet? På vilket sätt arbetar vi för att fördelningen ska bli jämlik?» Finns det grupper av barn som vi inte hör? Varför i så fall?	» Kan barn tillgodogöra sig den information som vi i vår verksamhet kommunicerar till allmänheten? Finns det några barn som informationen inte når?» Vilka barn visar de bilder som vi använder i våra kommunikationsmaterial? Är barnen på bilderna lika de barn som lever i vår kommun och som besöker vår verksamhet?» Vilken lagstiftning tycker vi är viktigast för oss i vår verksamhet? Varför tycker vi att just de lagarna är viktigast?

ARTIKEL 3

Barnets bästa

1. Vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ, ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.
2. Konventionsstaterna åtar sig att tillförsäkra barnet sådant skydd och sådan omvårdnad som behövs för dess välfärd, med hänsyn tagen till de rättigheter och skyldigheter som tillkommer dess föräldrar, vårdnadshavare eller andra personer som har juridiskt ansvar för barnet, och ska för detta ändamål vidta alla lämpliga lagstiftningsåtgärder och administrativa åtgärder.
3. Konventionsstaterna ska säkerställa att institutioner, tjänster och inrättningar som ansvarar för omvårdnad eller skydd av barn uppfyller av behöriga myndigheter fastställda normer, särskilt vad gäller säkerhet, hälsa, personalens antal och lämplighet samt behörig tillsyn.

ARTIKEL 3 är kanske barnkonventionens mest kända artikel, och utgör ett tolkningsverktyg för övriga artiklar genom formuleringen "i alla åtgärder som rör barn".²¹ Vilka åtgärder som rör barn ska tolkas brett, det handlar både om åtgärder som direkt rör barn och åtgärder som indirekt rör barn. I artikel tre används också ordet "barn" i obestämd form, tillskillnad från andra artiklar där ordets bestämda form används ("barnet"). Detta innebär att det inte bara är i åtgärder rörande det enskilda barnets bästa som en bedömning ska göras, utan också när det handlar om grupper av barn och barn i allmänhet.²²

Artikel 3 består av tre punkter: i första punkten återfinns formuleringen "i första hand beakta vad som bedöms vara barnets bästa". Att i första hand beakta vad som bedöms vara barnets bästa betyder att principen ska balanseras i förhållande till andra intressen och rättigheter.²³ För att kunna göra en sådan bedömning måste man först genom en utredning ha tagit reda på vad som är barnets bästa, och sedan väga barnets intresse av att få sitt bästa vägt mot andra intressen.

Det är dock viktigt att förstå att artikel 3 aldrig kan trumfa en annan artikel.²⁴ Exempelvis kan vi aldrig på laglig väg argumentera att det skulle vara bäst för ett barn att inte få utbildning. Det skulle gå emot artikel 28. Däremot är artikel 3 viktig i en utredning för att komma fram till vilken typ av utbildningsinsats som skulle vara bäst för barnet.

Första punkten fastslår också att det inte bara är offentlig verksamhet som ska ta hänsyn till barnets bästa; privata välfärdsinstitutioner ska regleras av det allmänna på ett sådant sätt att artikel 3 uppfylls.

I andra punkten går att utläsa att det är staten som har det yttersta ansvaret för barnets välfärd. Staten kan ta över ansvaret för barnet först om barnets vårdnadshavare har brustit i sin omvårdnad av barnet. Familjen skrivs fram i barnkonventionen som den centrala delen i barnets liv i artikel 5. En stat kan alltså inte ta över ansvaret för ett barn lättvindigt.²⁵

Tredje punkten fastslår att det allmänna har skyldighet att se till att privata och offentliga aktörer som på något sätt vårdar barn följer de regler som fastställts vad det gäller hälsa, säkerhet, personalantal och "lämplighet samt behörig tillsyn".²⁶

I ANNAN SVENSK LAGSTIFTNING

Artikel 3 finns transformerad i flera svenska lagar. Exempelvis i Socialtjänstlagen 1 kap. 2§ första stycket och i Hälso- och sjukvårdslagen 5 kap. 6§ finns formuleringen att barnets bästa särskilt ska beaktas. I skollagen, 1 kap. 10 §, står att barnets bästa ska vara utgångspunkt. Dessa bestämmelser har utformats mot bakgrund av artikel 3, detta anges i förarbetena till lagarna.²⁷

Det finns även lagar kopplade till barnets bästa som går längre än barnkonventionen, vilket är helt i sin ordning, eftersom barnkonventionen utgör en miniminivå enligt artikel 41. Stater får stifta lagar som ger barn mer långtgående rättigheter än de som står i barnkonventionen. Det är alltså inget problem för oss som kommun att göra mer än vad som står i barnkonventionen, vi får dock inte göra mindre.

Exempel på lagar som ger mer långtgående rättigheter än barnkonventionen är 1 kap. 2§ andra stycket socialtjänstlagen och i lagen om vård av unga 1 §, där det fastslås att barnets bästa inte bara ska beaktas utan ska vara avgörande.

Även i lagstiftning där barnets bästa inte är ett intresse som nämns explicit, ska rättstillämparen beakta barnets bästa utifrån det manöverutrymme som ges i lagstiftningen. Alltså, även om det inte står tydligt i en lag att barnets bästa ska beaktas, måste vi göra det, eftersom artikel 3 i barnkonventionen numera är svensk lag och har samma värde som andra lagar.

PRÖVNING AV BARNETS BÄSTA & BARNKONSEKVENSANALYS

Att få sitt bästa beaktat är en rättighet som barnet har enligt svensk lag. Att på ett seriöst och genomtänkt sätt beakta barnets bästa är en rättssäkerhetsfråga. Det ska vara tydligt vad som anses vara barnets bästa, hur vi kom fram till det och på vilket sätt det har beaktats i det beslut som fattas löpande i verksamheter, i förslag som läggs fram för våra nämnder och i myndighetsutövning. Ofta behöver barnets bästa utredas för att sedan kunna beaktas. Hur barnets bästa bör beaktas beror dock lite på i vilka sammanhang bedömningen görs.

Den här vägledningen beskriver inte bedömningar av barnets bästa vid myndighetsutövning mot enskild. I det fall då verksamheten har myndighetsutövning som riktar sig mot enskilda barn och redan inte har en befintlig rutin för hur bedömningar av barnets bästa ska genomföras, kan stödmaterialet som beskrivs i denna vägledning anpassas och användas i verksamheten.

BARNETS BÄSTA I LÖPANDE VERKSAMHET

Flera yrkesgrupper, till exempel lärare, fritidspedagoger, fältarbetare, bibliotekarier med flera, gör hela tiden bedömningar om vad som är barnets bästa och vidtar åtgärder eller fattar beslut därefter. En lärare kanske gör en snabb bedömning att det inte är det bästa för barnet att äta en krita och hindrar således barnet från att göra det. En fältarbetare kanske fattar ett beslut om att det inte är ungdomens bästa att fortsätta festen, och vidtar därför åtgärder så att ungdomen kan komma därifrån. Sådana beslut fattas ofta genom den enskilda personens kunskap och erfarenhet om barn och deras behov. Denna typ av kontinuerliga beslut behöver inte dokumenteras.²⁸ Det betyder dock inte att man får bortse från barnets rättigheter eller annan lagstiftning i sin yrkesutövning.

För att även odokumenterade beslut ska vara rättssäkra är det viktigt att i verksamheterna få tillfälle att fortlöpande diskutera barnets rättigheter, sin barnsyn, få uppdatera sitt barnperspektiv och diskutera när och hur odokumenterade beslut kan fattas och när beslut faktiskt behöver dokumenteras utifrån artikel 3.1. Kunskap är en färskvara och vi gör ständigt nya erfarenheter om vilka beslut som har varit mer eller mindre bra.

BARNETS BÄSTA I ÅTGÄRDER SOM RÖR BARN

Vid de flesta andra åtgärder är det dock nödvändigt att kommunen gör en strukturerad och uttrycklig bedömning av vad som är barnets bästa, och även dokumenterar den. Åtgärderna kan exempelvis handla om budgetfrågor, om policyförändringar, framtagandet av nya program, planer och i frågor rörande omstrukturering av organisation och verksamhet.²⁹ Om en strukturerad och uttrycklig bedömning av barnets bästa inte görs inför åtgärder som rör barn, kan åtgärden bli föremål för laglighetsprövning och beslutet kan upphävas.³⁰

Din uppgift som tjänsteperson är att i sådana ärenden utreda, analysera och göra ett ställningstagande i frågan om vad som är barnets bästa. Du har också uppgiften att väga och balansera olika intressena i ärendet mot varandra, och göra en bedömning av vilket intresse som du anser väger tyngst i en viss fråga. Det är dock inte du som fattar beslutet, det gör nämnden, men du behöver skriva fram ett tydligt underlag till nämnden så att de kan fatta ett klokt beslut.

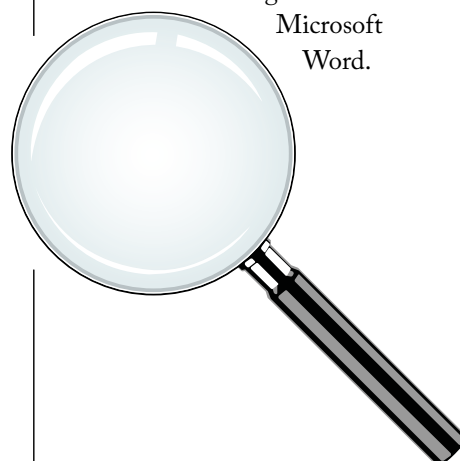
BARNKONSEKVENSANALYS

Barnkonsekvensanalysen är den del av prövningen där du analyserar vilka konsekvenser ditt förslag till beslut kan få ur ett barnperspektiv.

Härnösands kommuns modell för barnkonsekvensanalys innehåller ett antal olika frågor som du behöver besvara innan du slutligen gör en uttrycklig bedömning av barnets bästa och motiverar hur du kom fram till den.

Det är viktigt att komma ihåg att du ofta behöver ha gjort en större eller mindre utredning innan du på ett seriöst sätt kan besvara frågan om barnets bästa. En utredning kan göras på flera olika sätt. Barnperspektivet kan integreras i den generella utredningen av ärendet, eller så kan en särskild utredning göras i ärendet med särskilt fokus på barnperspektivet och barnets bästa.

Det är också viktigt att komma ihåg att ur ett barnrättsperspektiv, är det oftast nödvändigt att barnet eller barnen själva har fått komma till tals (artikel 12) och att deras åsikter vägs in i bedömningen av hens eller deras bästa. Om du är osäker på vilka frågor du kan behöva ställa dig i en utredning om barnets bästa kan du använda dig av mallen som finns inlagd i kommunens Microsoft Word.

Nu följer en lite mer ingående beskrivning av de olika stegen i barnkonsekvensanalysen

Barnet

Till att börja med behöver du fundera över om det ärende som du har framför dig rör barn. Rör ärendet ett enskilt barn, en grupp av barn eller barn i allmänhet? Det här steget är även väsentligt i din utredning och i din analys. Beroende på hur många barn ärendet berör kommer utredningen av barnets bästa att bli olika.

När ett enskilt barn berörs riktar sig beslutet mot ett enda barn. Om du handlägger ett ärende som rör ett enskilt barn behöver du vara uppmärksam på sekretesslagen och GDPR. Du får inte beskriva barnet på ett detaljerat sätt så att hen riskeras att identifieras via barnkonsekvensanalysen. Din text ska vara allmänt hållen och så anonym som möjligt.

En grupp av barn kan exempelvis vara en skolklass eller barn i social utsatthet. Det skulle även kunna tänkas vara barn som bekänner sig till en särskild religion eller som tillhör en minoritet. Artikel 2 och diskrimineringslagen kan fungera som ett stöd vid avgörande om en särskild grupp påverkas särskilt av ett beslut. Där räknas flera identitetskategorier upp som ska tas extra hänsyn till. Även här är det viktigt att din beskrivning är generell och anonym. Sociala förhållanden eller uppgifter som ligger nära den privata sfären räknas som skyddsvärda uppgifter, enligt Integritetsskyddsmyndigheten.³¹ Det ska inte gå att identifiera exakt vilka individer som ingår i gruppen.

Behöver du hjälp med att göra bedömningar om vad du kan skriva och inte i din analys, ska du kontakta

kommunens dataskyddsombud. Hen finns på kommunledningskontoret och kan hjälpa dig att tänka och resonera kring hur du kan göra dina beskrivningar på ett korrekt sätt.

Barn i allmänhet berörs när alla barn berörs, oavsett deras identitet. Man kan tänka att barn i allmänhet berörs när alla medborgare i kommunen berörs eller om en åtgärd är särskilt inriktad på att få barn i allmänhet att förändra sitt beteende eller göra något särskilt.

Även om barnkonventionen är en mycket bred lag som kan appliceras på de flesta frågor kommer det finnas ärenden där barnrättsperspektivet inte är tillämpligt eller relevant. I fall då du bedömer att barn inte berörs på ett sätt som är mycket indirekt behöver du inte göra en barnkonsekvensanalys. Men du behöver dock skriva in i din tjänsteskrivelse att du har gjort den bedömningen, och gärna något om varför du gjort den bedömningen.

Effekter på barnets rättigheter

I den här delen ska du noggrant fundera över vilka effekter ditt förslag till beslut får på barnets möjligheter att få sina rättigheter tillgodosedda.

Det är viktigt att komma ihåg att barnkonventionens alla artiklar hänger samman. Ofta kan barnets möjlighet att få en rättighet tillgodosedd påverkas av utfallet av en annan. Det är därför viktigt att i början, när du fortfarande är obekant med barnkonventionens alla artiklar, faktiskt tar dig tid att gå igenom dem. Med det sagt behöver du inte

lusa läsa varenda artikel, men du bör ha tagit ställning till om temat för den specifika artikeln på något sätt är tillämpligt på det ärende du har framför dig och vilka effekter förslaget till beslut kan tänkas få. En sammanfattning av alla artiklar hittar du sist i den här vägledningen, på sidan 34-35.

Även om barnkonventionen ska ses som en helhet, så kommer förmodligen inte varje enskild artikel vara relevant i ditt ärende. När du har blivit mer van vid barnkonventionen kommer du snabbt att se vilka artiklar som är relevanta i just det ärende som du har framför dig.

Barnets perspektiv

För att kunna utröna vad som skulle kunna vara barnets bästa, behöver du i de allra flesta fall veta vad som är barnets perspektiv på ärendet. Det är viktigt att komma ihåg att barnkonventionen beskriver den unika individens rättigheter. Barnet talar alltså för sig själv, inte för alla barn i en grupp. Förutsatt att inte alla barn i den aktuella gruppen har valt ut ett specifikt barn att vara företrädare för hela gruppen (läs mer under artikel 12). Om ärendet rör ett enda barn, ja då behöver du klargöra vad det barnets åsikt är. Om ärendet rör en avgränsad grupp av barn, behöver du fundera över hur du ska klargöra vad de olika barnens åsikter är.

Du behöver alltså fundera över hur du ska få reda på barnens perspektiv i den aktuella gruppen, om det är möjligt och vilken metod som kan passa för den specifika situationen. Om gruppen av barn är för stor eller om frågan rör barn i allmänhet kan

det vara svårt att på ett meningsfullt sätt höra alla enskilda individer. Då behöver du på ett lämpligt sätt ta reda på vad ett representativt tvärsnitt av barnen i kommunen tycker om frågan.³² Kanske uppkommer en situation där det är praktiskt omöjligt att höra alla barn som berörs av ett visst ärende. Då behöver du och dina kollegor fundera på vad som är tillräckligt i det specifika fallet. Grundregeln är dock att alla barn ska få möjlighet att höras.

Mer om barnets rätt till delaktighet kan du läsa i kapitlet om artikel 12.

Vinster och risker

När du har analyserat vilken effekt förslaget till beslut kan få på barnets rättigheter och om det är samstämmigt med barnets perspektiv på frågan, ska du fundera igenom om det finns särskilda vinster ur ett barnperspektiv om förslaget genomförs. Med en vinst menas att förslaget till beslut ska ge en effekt för barnet eller barnen som gör att deras situation kan antas bli bättre än vad det varit innan.

Du ska också fundera igenom om det finns särskilda risker. Då ska du fokusera på effekter av förslaget som skulle kunna vara särskilt dåliga eller till och med farliga för barn.

Hållbarhet

Är förslaget till beslut hållbart över tid? Om till exempel två skolor kommer att slås samman och eleverna behöver flytta på sig, behöver du fundera över om den lösningen kommer att hålla tillräckligt länge för att den stress och osäkerhet som elever utsätts för ska anses försvarbar.

Här behöver du alltså tänka ett varv kring hållbarheten av beslutet. Om beslutets effekter kommer att vara bestående kan beslutet anses vara hållbart över tid. Om ni snart kommer behöva fatta ett nytt beslut i samma ärende kan det inte anses vara hållbart över tid.

Intressekonflikter

I det här steget behöver du reflektera över och beskriva de intressekonflikter som finns i ärendet du har framför dig. Intressekonflikter kan förekomma i frågor som rör barn, precis som de kan förekomma i frågor som inte anses röra barn.

Det kan exempelvis finnas motstridiga intressen mellan olika barn, mellan barn och vårdnadshavare, mellan barn och företagare, mellan barn och kommunorganisationen, mellan barn och hyresvärdar, mellan barn och vuxna, mellan barn och staten... Listan på intressekonflikter kan göras lång, och de kan förekomma i olika hög grad i olika ärenden och i olika verksamheter. Det är viktigt att intressekonflikterna klargörs och redovisas, eftersom det är viktig information för beslutsfattare och medborgare. Det behöver framgå i analysen vilka andra intressen som ligger i vågskålen och hur barnets intresse bedöms i förhållande till dem.

Som nämndes ovan innebär att ”i första hand beakta vad som bedöms vara barnets bästa” betyder att principen ska balanseras i förhållande till andra intressen och rättigheter.³³ Det betyder att det finns utrymme för att fatta beslut i strid med barnets bästa, om det finns goda skäl för det, om det finns andra intressen som väger tyngre.

Det är dock viktigt att bedömningarna om vems intresse som väger tyngst inte görs slentrianmässigt. Som nämndes i första kapitlet saknar barn rättshabilitet och rösträtt, vilket gör att deras möjligheter att överklaga beslut är liten och beroende av de vuxna i deras närhet. De kan inte heller rösta bort en politik som de är missnöjda med. Barn är inte heller ekonomiskt lönsamma på samma sätt som till exempel ett företag kan vara. Barn kan alltså inte hävda sina intressen på samma sätt som andra intressenter. Den ojämlikheten i

styrkeförhållanden är viktig att reflektera kring. En ambition bör vara att inte omedvetet fatta beslut endast grundat på vem som har mest makt i en given situation, utan att försöka värna samhället som helhet. Vad är mest bäst för de flesta?

Barnets bästa

Utifrån den utredning som du gjort av det aktuella ärendet och utifrån den analys som du gjort av vilka effekter och konsekvenser som beslutet kan få ur ett barnperspektiv ska du göra ett uttryckligt ställningstagande om huruvida förslaget till beslut är i linje med barnets bästa eller inte. För att kunna göra det ställningstagandet behöver du såklart ha en idé om vad du anser skulle vara den bästa lösningen för barnet.

Hur tungt barnets bästa väger i ärenden i allmänhet finns det tyvärr inget på förhand givet svar. Ofta beror det på sammanhanget och det kan ibland läsas ut i annan lagtext hur tungt barnets bästa ska väga. I vissa fall ska barnets bästa vara avgörande (1 kap. 2§ andra stycket socialtjänstlagen) och då finns det inga andra intressen som väger tyngre.

I fall där det inte finns någon vägledning att hämta från andra lagtexter blir det upp till dig som rättstillämpare att göra bedömningen av hur tungt barnets bästa bör väga i det aktuella ärendet. Bedömningen får inte vara godtycklig, du måste ha fog för din bedömning. Du måste alltså ha gjort en seriös utredning av barnets bästa innan du fattar beslut.

Vad du anser att barnets bästa är och din åsikt om huruvida det aktuella beslutet är till hennes bästa eller inte ska du beskriva i din motivering till ditt ställningstagande. Tänk på att du noggrant och begripligt redogör för varför du gör de bedömningar du gör. En rad eller två kommer förmodligen inte att räcka. Du måste förklara på ett sådant sätt att även andra personer förstår hur du har

kommit fram till det du har kommit fram till.

Om ditt förslag till beslut är i linje med barnets bästa är det naturligtvis det bästa. Men dina beslut måste inte alltid gå i linje med barnets bästa, och du ska varken be om ursäkt för eller försköna omständigheterna kring ditt förslag till beslut. Du ska

beskriva dem så tydligt som möjligt för beslutsfattarna, annars blir det svårt för dem att fatta kloka beslut.

Kompensatoriska åtgärder

I de fall barnets bästa inte väger tyngst kan det finnas anledning för förvaltningen att vidta kompensatoriska åtgärder. Kompensatoriska åtgärder ska vara

kopplade till det aktuella ärendet, det är inte ett tröstpris. Dessa åtgärder ska vara kopplade till det aktuella ärendet, för att minska den negativa påverkan barnet utsätts för.

Det finns dock ingen juridisk skyldighet för förvaltningen att vidta kompensatoriska åtgärder, utan de vidtas utifrån den goda viljan.³⁴

Sammanfattningsvis

- » Artikel 3 fastslår att barnets bästa ska beaktas "i alla åtgärder som rör barn". Det ska tolkas brett och innefattar åtgärder som rör barn både direkt och indirekt. Med "barn" menar man i artikel 3 både enskilda barn, grupper av barn och barn i allmänhet.
- » Barnets bästa (hennes intresse) ska enligt artikel 3 vägas mot andra intressen i det aktuella ärendet. Vad som är barnets

bästa måste utredas innan en intresseavvägning kan göras.

- » Du ska alltid beakta barnets bästa utifrån det manöverutrymme som lagstiftningen ger. Alltså, även om det inte står tydligt i en lag att barnets bästa ska beaktas, måste du göra det, eftersom artikel 3 i barnkonventionen numera är svensk lag och har samma värde som andra lagar.

- » Härnösands kommun har en modell för barnkonsekvensanalys. Den innehåller ett antal olika frågor som du behöver besvara innan du slutligen gör en uttrycklig bedömning av barnets bästa och motiverar hur du kom fram till den. Mallen hittar du i Word, DOÄ och EDP Vision. Instruktioner för hur du använder mallen hittar du ovan i den här vägledningen.

ARTIKEL 6

Liv, överlevnad & utveckling

1. Konventionsstaterna erkänner varje barns inneboende rätt till livet.
2. Konventionsstaterna ska till det yttersta av sin förmåga säkerställa barnets överlevnad och utveckling.

I ARTIKEL 6 blir innebörden av att barnkonventionen är "hel och odelbar" som tydligast. Artikel 6 kan sägas sammanfatta syftet med barnkonventionen: att barn ska få leva, överleva och utvecklas.

Barnets inneboende rätt till livet är en så kallad negativ rättighet. Det betyder att staten inte får beröva något barn dess liv.³⁵ Idén om rätten till liv skapades inte i och med att barnkonventionen skrevs, utan kan härledas till de så kallade naturlagar som formulerades under upplysningstiden.³⁶ Idén att varje människa har rätt till sitt eget liv är alltså långt äldre än barnkonventionen och finns även i konventionen om politiska och medborgerliga rättigheter, artikel 6.1.³⁷

I den andra punkten uttrycks en så kallad positiv rättighet. Det betyder att barnet har rätt till något – i det här fallet att kunna överleva och utvecklas. Staten ska till "det yttersta av sin förmåga" se till att barnet når vuxen ålder. För att barnet ska kunna utvecklas och ha en framtid måste staten vidta aktiva och förebyggande åtgärder.³⁸

I ANNAN SVENSK LAGSTIFTNING

Rätten till liv är en grundläggande princip i den svenska rättsordningen och finns fastslagen i Europakonventionen som är inkorporerad i den svenska grundlagen (RF 2 kap. § 19). Det framgår även av regeringsformen att det allmänna särskilt ska verka för social omsorg, trygghet och goda förutsättningar för hälsa (RF 1 kap. § 2).

Barnets rätt att leva, överleva och utvecklas är alltså grundläggande inom rättsordningen, och regleras även i andra lagar. Exempelvis genom de bestämmelser inom socialtjänstlagen som gör samhället skyldigt att se till att barn får växa upp under trygga förhållanden.³⁹ Ett annat exempel är lagen om skydd mot olyckor (2003:778) som syftar till att skydda enskilda – alltså även barn – mot olyckor. Ytterligare ett exempel på en lag som kan anses höra samman med artikel 6 är bibliotekslagen (2013:801). Där framgår det av § 8 att barn och ungdomar ska ägnas särskild uppmärksamhet för att främja deras språkutveckling. Att ha ett språk är en viktig del för att kunna utvecklas och leva ett gott liv.

SAMARBETA FÖR BARNETS ÖVERLEVAD OCH UTVECKLING

Som nämndes ovan ska en stat vidta aktiva och förebyggande åtgärder för att varje barn ska kunna leva, överleva och utvecklas. FNs Barnrättskommitté menar att ordet "utveckling" ska tolkas i dess vidaste bemärkelse, att det innefattar barnets "fysiska, mentala, andliga, moraliska, psykologiska och sociala utveckling" och att "genomförandeåtgärderna ska syfta till att uppnå bästa möjliga utveckling för alla barn".⁴⁰ Vad dessa åtgärder bör bestå av konkretiseras i konventionens övriga artiklar. Därför är det viktigt att läsa och begrunda hela konventionen för att klargöra vilka artiklar som en verksamhet kan hjälpa till att uppfylla genom

samverkan med andra aktörer, och vilka artiklar som en verksamhet är direkt ansvarig för att uppfylla.

Det finns sådant som relaterar till ett barns rätt till liv, överlevnad och utveckling som din förvaltning eller verksamhet kanske inte är direkt ansvarig för, men där ni genom samverkan med andra verksamheter kan göra skillnad för barnet.

Ett typexempel är om ni i er verksamhet träffar ett barn som ni misstänker eller får veta far illa. Enligt socialtjänstlagen (14 kap. 1 c §) bör allmänheten göra orosanmälan vid misstanke om att ett barn far illa, och för vissa yrkesgrupper och verksamheter finns en anmälningsskyldighet (14. Kap. SoL). Vet ni i er verksamhet vad

ni ska göra om ni upptäcker eller misstänker att ett barn far illa och vet ni hur ni ska gå till väga för att i ett sådant fall göra en orosanmälan till socialtjänsten?

Ju mer ni arbetar med barnkonventionen, desto fler områden kommer ni förmodligen upptäcka där ni i er verksamhet inte bär hela ansvaret, men bär en del av det. Alla kommunens verksamheter påverkar varandra, och vad ni gör i er verksamhet kan få effekter på andra verksamheters möjligheter att fullfölja sina barnrättsupdrag. För att kommunen som helhet och er förvaltning ska ha ett fullgott barnrättsarbete kommer ni att behöva samverka både internt och externt.

Sammanfattningsvis

- » Artikel 6 kan sägas sammanfatta barnkonventionens syfte: att barn ska få leva, överleva och utvecklas. Hur överlevnaden och utvecklingen ska te sig konkretiseras i konventionens övriga artiklar.
- » Rätten till liv är en grundläggande princip i den svenska rättsordningen och finns

fastslagen i Europakonventionen som är inkorporerad i den svenska grundlagen (RF 2 kap. § 19).

- » Olika verksamheter har olika rättigheter att uppfylla. Man har olika uppdrag i att värna barnets liv, överlevnad och utveckling. Det finns dock flera rättigheter som inte "ägs" av en

enskild verksamhet. I de fallen måste verksamheterna genom samverkan hjälpas åt att uppfylla rättigheten.

- » För att kommunen som helhet och er förvaltning ska ha ett fullgott barnrättsarbete kommer ni att behöva samverka både internt och externt.

Vad kan vår verksamhet göra?

Dessa diskussionsfrågor kan fungera som en grund för att börja prata om hur ni arbetar med eller kan börja arbeta med artikel 6 i er verksamhet. Diskutera dem i grupp eller reflektera över dem enskilt.

- » Vilka artiklar i barnkonventionen kan er verksamhet direkt arbeta med?
- » Vilka artiklar i barnkonventionen delar ni med andra kommunala verksamheter?

- » Hur skulle ni kunna börja samarbeta med andra verksamheter för att göra livet bättre och enklare för barn Härnösands kommun?

ARTIKEL 12

Åsiktsfrihet och rätten att bli hörd

1. Konventionsstaterna ska tillförsäkra det barn som är i stånd att bilda egna åsikter rätten att fritt uttrycka dessa i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikter ska tillmätas betydelse i förhållande till barnets ålder och mognad.
2. För detta ändamål ska barnet, i alla domstolsförfaranden och administrativa förfaranden som rör barnet, särskilt beredas möjlighet att höras, antingen direkt eller genom en företrädare eller ett lämpligt organ och på ett sätt som är förenligt med nationella procedurregler.

ARTIKEL 12 ger barnet rätt att bli hörd. Liksom artikel 3 innehåller artikel 12 formuleringen ”i alla frågor som rör barnet”, vilket gör att konventionens övriga artiklar behöver tolkas utifrån artikel 12.⁴¹

Rätten att bli hörd ska inte blandas samman med artikel 13, rätten till yttrandefrihet. Artikel 12 är nämligen en positiv rättighet som kräver ett aktivt agerande från det allmänna, medan artikel 13 är en negativ rättighet genom att det allmänna åtar sig att inte blanda sig i när barnet söker, tar emot eller sprider information och åsikter.⁴²

Första punkten i artikel 12 fastslår att det allmänna ska ”tillförsäkra” barnet ”som är i stånd att bilda en åsikt” möjligheten att få göra dessa kända i alla frågor som rör hen. Exakt hur det allmänna ska tillförsäkra att barnet får möjlighet att göra detta fastslår inte artikeln, men det framgår av artikeln att barnet ska få uttrycka sina egna åsikter fritt och få dem beaktade. Artikeln föreskriver heller ingen metod för att ta reda på vilket sätt barnet är ”i stånd” att bilda en egen åsikt.

FNs barnrättskommitté menar att det allmänna inte ska utgå från att ett barn inte kan bilda en egen åsikt. I största möjliga utsträckning ska det allmänna bedöma barnets kapacitet att bilda en egen åsikt utan att lägga bevisbördan på barnet – barnet ska alltså inte behöva bevisa huruvida hen är ”i stånd” att bilda egna åsikter eller inte. Det kan vara värt att komma ihåg att det inte är samma sak att ha svårt för att uttrycka sin åsikt, som att inte vara ”i stånd” att bilda en.⁴³ Bara för att det kan anses vara svårt att klarlägga någons åsikt om något, betyder inte det att det allmänna har tillåtelse att låta bli att försöka.

I andra ledet i första punkten framgår det dock att barnets åsikter ska tillmätas betydelse utifrån hur gammalt och moget barnet är. Här bryts en objektiv parameter (ålder) mot en subjektiv (mognad). Enligt FNs barnrättskommitté får inte enbart ålder avgöra vikten av ett barns åsikter, eftersom barn kan vara olika mogna vid olika ålder. Mognad, enligt kommittén, avser förmågan att förstå och bedöma konsekvenser av en särskild fråga.⁴⁴

Mognad och ålder måste, enligt kommittén, bedömas i varje enskilt fall – det är alltså inte förenligt med barnkonventionen att sätta upp åldersgränser eller liknande för när ett barns åsikter ska beaktas i en offentlig verksamhet. Det är alltså inte tillåtet att säga att vi alltid lyssnar på 16-åringar, men att 8-åringar är för omogna. En ny bedömning av mognad måste alltså göras i varje enskilt fall, oavsett barnets ålder. Det är alltså upp till den enskilda handläggaren att bedöma på vilket sätt barnets ålder och mognad ska ge någon begränsning på hur barnets åsikter ska beaktas.

Andra punkten handlar om att barnets åsikter ska höras i domstols- och administrativa förfaranden och hur detta kan ske. Barnet behöver enligt artikeln inte höras direkt i sådana förfaranden, utan kan höras genom en "företrädare eller lämpligt organ". Enligt FNs barnrättskommitté kan ett lämpligt organ vara exempelvis en förälder, advokat eller socialsekreterare.⁴⁵ Det är dock viktigt att understryka att företrädaren har i uppdrag att endast kommunicera barnets åsikter, inte att göra en bedömning av barnets bästa.⁴⁶ Det är barnets åsikt som ska framföras av företrädaren och inte en analys av åsikten. Det är också viktigt att företrädaren faktiskt företräder barnet och inte andra personers intressen, så som exempelvis föräldrarnas, organisationers eller institutioners intressen.⁴⁷ Barnets intresse är hennes eget.

I ANNAN SVENSK LAGSTIFTNING

Barn som är folkbokförda i en kommun har liksom andra medborgare i kommunen rätt att väcka medborgarförslag enligt 8 kap. 1 § kommunallagen. Kommunallagen föreskriver även kommuner en skyldighet att verka för att samråd sker med dem som brukar deras tjänster (8 kap. 3 § kommunallagen). Eftersom barn är brukare av kommunala tjänster är det därför nödvändigt att kommunen även samråder med barn.

Även i verksamhetsspecifik lagstiftning finns bestämmelser att barns åsikter ska inhämtas och beaktas. Exempelvis i 1 kap. 10 § andra stycket skollagen finns artikel 12 transformerad och även i 8 § andra stycket LSS. Även i socialtjänstlagen (11 kap. 10 §) finns bestämmelser om att barnet ska ges möjlighet att framföra sina åsikter och om hen inte kan göra det ska barnets inställning klarläggas på annat sätt. Paragrafen ger även barn som har fyllt 15 år rätten att föra sin egen talan i domstol.

Ofredande och hets mot folkgrupp är – precis som för vuxna – förbjudet för barn. I svensk lagstiftning finns det i övrigt sällan lagstadgade hinder för barn att uttrycka sina åsikter.

ARBETA FÖR DELAKTIGHET

Artikel 12 handlar om det enskilda barnets individuella åsikt. Det är fritt för barnet att uttrycka sina åsikter. Det är alltså inget tvång. Om inte barnet vill uttrycka sina åsikter, så behöver hen inte göra det. Men för att artikel 12 ska anses uppfyllt behöver det finnas en verklig möjlighet för barnet att uttrycka sin åsikt om hen skulle vilja det och få den beaktad. Inget barn får direkt eller indirekt diskrimineras från möjligheten att göra sin åsikt känd.⁴⁸

Verksamheterna behöver därför ha möjlighet:

- » att ta emot barns åsikter och synpunkter.
- » att beakta de åsikter som barnet ger uttryck för.
- » att återkoppla till barnet om hur hens åsikter tillvaratogs, om de ledde till någon åtgärd eller om det beslutats att inte vidta några åtgärder.

En förutsättning för att barn ska uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem är att de vet om att de kan göra det och hur strukturerna för det ser ut. Därför är det viktigt att barn får information om att de har rätt och kan lämna sina åsikter till verksamheten, och hur de går till väga för att göra det. Det räcker alltså inte med att barn i teorin skulle kunna använda samma system som vuxna använder för att kommunicera sina åsikter till kommunen. Systemen behöver vara anpassade så att barnet förstår hur hen ska gå till väga för att använda det.

Det finns utmaningar i att beakta barnets åsikter, och det har oftast inte att göra med att det saknas metoder för att höra och sammanställa åsikterna. Det finns nämligen en uppsjö av metoder för att höra barn och litteraturen på området är omfattande. Om du behöver hjälp att hitta litteratur på

området kan du alltid be biblioteket om hjälp.

Är du ovan vid att arbeta med barn kan de metoder som finns upplevas som mycket tidskrävande, men egentligen är metoderna för att höra barn inte mer tidskrävande än de som finns för att höra vuxna. Perspektivet är dock annorlunda. För att höra barn behöver du anlägga ett barnperspektiv på processen, och det perspektivskiftet kan upplevas som svårt.

Det finns nämligen några specifika omständigheter som omger barndomen som är lätta att fastna i när du ska byta perspektiv. Dessa kan göra det svårt att ens börja försöka ta reda på vad barnet tycker i olika frågor. Det är därför viktigt att vara uppmärksam på de här omständigheterna när barn ska höras, eftersom de lätt sätter käppar i hjulet.

Barn är individer

Det finns en tendens att tänka att alla barn är likadana, att om du har talat med ett barn så har du talat med alla. Så är naturligtvis inte fallet. Ett barn kan inte representera alla barn, lika lite som en vuxen kan representera alla vuxna. Vi frågar inte en slumpmässigt utvald vuxen på stan om något, och sen hävdar att vi vet vad alla vuxna i hela kommunen tycker i frågan. Samma krav på urval och representativitet vi har när vuxnas åsikter undersöks gäller för undersökning av barns åsikter. Därför är det viktigt att försäkra sig om att när du undersöker barns åsikter i en fråga, att du frågar en mångfald av barn. Då kan det också vara nödvändigt att använda en mångfald av metoder, eftersom olika metoder passar olika barn.

Ofta hänvisas du till ungdomsråd och liknande när det talas om barns rätt att uttrycka sina åsikter. I ett ungdomsråd får ju barnen tillfälle

att uttrycka sina åsikter. Det är dock bara de enskilda barnen i det specifika ungdomsrådet som uttrycker sina åsikter och inte alla barn i kommunen. Även ett barn som inte sitter med i ett eventuellt ungdomsråd måste ha möjlighet att uttrycka sin individuella åsikt. Om ungdomsrådet är demokratiskt valt av barnen i en kommun, och därmed kan sägas representera barnen, räcker det dock att inhämta ungdomsrådets åsikter.⁴⁹

Vuxna har definitionsmakten

Idén om att den som har uppnått en viss ålder vet bäst är grundmurad i vårt samhälle, och leder inte sällan till att personer som inte har den "rätta" åldern diskrimineras. Det gäller både de personer som vi i vardagligt tal kallar för "barn" och de som vi kallar för "äldre". Barn ses ofta som oskuldsfulla och sköra i vår kultur, men även som oberäkneliga, känslotyrd och opålitliga. Dessa föreställningar leder inte sällan till att barn medvetet eller omedvetet "skyddas" från olika processer (eftersom de ses som sköra) eller utesluts ur processer (eftersom de ses som oberäkneliga).⁵⁰

När barn väl får komma till tals finns det en risk att den vuxna omedvetet väljer att tolka barns åsikter på ett sätt som passar den vuxnas förutfattade meningar.⁵¹ Inte för att den vuxna nödvändigtvis tycker illa om barn eller inte vill arbeta med barnperspektivet; utan för att den är ovan vid att lyssna till och ta tillvara på barnets perspektiv. När du ska till att göra barn delaktiga behöver du alltså fråga dig hur dina fördomar mot barn ser ut och hur du ska gå till väga för att undvika att göra en stereotyp och reflexmässig tolkning av det barnet säger.

Att ta tillvara på barns åsikter handlar alltså till mångt och mycket om att byta perspektiv och genom det avsäga sig makt. Innan du aktivt

börjar samla in barns åsikter om någon fråga behöver du därför fråga dig om du är beredd att avsäga dig en del av din makt och om du verkligen vill ha fler perspektiv på den aktuella frågan? Är svaren nej – du vill varken lämna från dig makt eller byta perspektiv – då ska du inte heller aktivt be barn (eller någon annan) om deras åsikt.

Barn blir vuxna

Barndomen varar inte för evigt. Att vara barn är alltså en temporär identitet, till skillnad från andra identitetsmarkörer som är mer fasta. Detta skiljer barn som kämpar för

att få höras och vara delaktiga i samhället från andra grupper som har kämpat för samma sak.

Barn behöver kontinuerligt inkluderas i delaktighetsprocesser för att få chansen att lära sig hur en kan vara delaktig och vad det kan innebära. De mentorer (andra barn) som nya barn kan lära sig av slussas kontinuerligt ut ur forum för barn när de blir myndiga. Den gemensamma kunskapen som barn kan skapa om sin förmåga att påverka sin omgivning och de vägar som finns tillgängliga för dem riskerar att försvinna i och med detta. Vuxna måste kontinuerligt skapa nya relationer med nya barn och göra

dem delaktiga när de ”gamla” barnen har växt ur barndomen.

Denna barndomens förgänglighet och barns relativa okunskap om hur de kan och får vara delaktiga, gör att det kan upplevas som ett sisyfosarbete att gång på gång involvera nya barn i olika processer. Men, faktum är att barn som får chansen att vara delaktiga och får lära sig hur delaktighet kan te sig – och kanske till och med löna sig – har en större kunskapsbank om delaktighet när de når vuxenlivet. Det bäddar för en mer vital och stark demokrati, och för individer med större självkänsla och trygghet i framtiden.

Sammanfattningsvis

- » Artikel 12 ger barnet rätt att uttrycka sina åsikter i alla frågor som rör hen. Kommunen ska aktivt arbeta för att detta ska vara möjligt för alla barn, oavsett ålder.
- » Barnets mognad måste bedömas i varje enskilt fall, artikel 12 tillåter inga åldersgränser.
- » Barns rätt att uttrycka sina åsikter finns förutom i barnkonventionen exempelvis även i kommunallagen, skollagen och socialtjänstlagen.

- » Ett barn kan inte representera alla barn, lika lite som en vuxen kan representera alla vuxna.
- » Vuxna har definitionsmakten i samhället. Det kan vara svårt att som vuxen byta perspektiv och lyssna på barns åsikter. Det är nödvändigt att vara ödmjuk inför barns åsikter och våga avsäga sig den makt som kommer med att vara i en viss ålder (vuxen).

Barndomen är förgänglig och nya barn tillkommer och försvinner ständigt till och från de olika forum som finns öppna för barn att delta i. Det är viktigt att vuxna stöttar barn och lär dem vara delaktiga, trots att detta tar tid och är ett arbete som aldrig blir färdigt.

Prata om delaktighet!

Dessa diskussionsfrågor kan fungera som en grund för att börja prata om hur ni arbetar med eller kan börja arbeta med artikel 12 i er verksamhet. Diskutera dem i grupp eller reflektera över dem enskilt.

» På vilket sätt kan barn vara delaktiga i vår verksamhet?» När har vi i vår verksamhet tagit hänsyn till ett barn eller en grupp av barns åsikter?» Hur kan barn lämna sina åsikter om vår verksamhet till oss?	» Vilka metoder för att tala med barn känner vi till och/eller använder oss av?» Väljer vi hellre metoder som passar oss i vår verksamhet, än metoder som passar barn?» På vilket sätt spelar barns ålder roll för oss när vi lyssnar på dem?

Barnkonventionen sammanfattad

- Vad står det om i vilken artikel?⁵²

ART.
1

Definition av barn

ART.
2

Icke-diskriminering

ART.
3

Barnets bästa

ART.
4

Genomförandet av
rättigheterna

ART.
5

Föräldrarnas ledning

ART.
6

Rätt till liv, överlevnad
och utveckling

ART.
7

Rätt till namn och
medborgarskap

ART.
8

Rätten att behålla sin
identitet

ART.
9

Åtskiljande från föräldrar

ART.
10

Familjeåterförening

ART.
11

Olovligt bortförande

ART.
12

Åsiktsfrihet och rätten
att bli hörd

ART.
13

Yttrande och
informationsfrihet

ART.
14

Tanke-, samvets- och
religionsfrihet

ART.
15

Förenings- och
mötesfrihet

ART.
16

Rätt till privat- och
familjeliv

ART.
17

Massmediernas roll

ART.
18

Uppfostran och
utveckling

ART.
19

Skydd mot våld och
övergrepp

ART.
20

Alternativ omvårdnad

ART.
21

Adoption

ART.
22

Barn på flykt

ART.
23

Barn med
funktionsnedsättning

ART.
24

Rätt till hälsa och tillgång
till hälso- och sjukvård

ART.
25

Översyn avseende barn
som har omhändertagits

ART.
26

Social trygghet

ART.
27

Rätt till skälig
levnadsstandard

ART.
28

Rätt till utbildning

ART.
29

Utbildningens syfte

ART.
30

Minoriteter och urfolk

ART.
31

Vila och fritid

ART.
32

Skydd mot ekonomiskt
utnyttjande

ART.
33

Skydd mot narkotika

ART.
34

Skydd mot sexuellt
utnyttjande

ART.
35

Förhindrande av handel
med barn

ART.
36

Skydd mot annat
utnyttjande

ART.
37

Skydd mot tortyr och
dödsstraff

ART.
38

Skydd mot väpnade
konflikter

ART.
39

Rehabilitering

ART.
40

Straffprocess och
kriminalvård

ART.
41

Barnkonventionen är
en miniminivå

ART.
42

Informationsskyldighet
om konventionen

Tips på vidare läsning

OM BARNKONVENTIONEN

» **Lag (2018:1197) om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter**

Den svenska översättningen av barnkonventionen kommer efter den engelska och franska versionen.
<https://rkrattsbaser.gov.se/sfst?bet=2018:1197>

» **Barnkonventionen – en kommentar**

Grahn-Farley, Maria (2019). Finns på biblioteket

» **Att förstå barnkonventionen – en överblick**

Grahn-Farley, Maria (2020). Finns på biblioteket

» **Barnkonventionen och svensk rätt,**

Barnkonventionsutredningen (2020)

<https://www.regeringen.se/rattsliga-dokument/statens-offentliga-utredningar/2020/11/sou-202063/>

» **Vägledning vid tolkning och tillämpning av FN:s konvention om barnets rättigheter**

Ds 2019:23

<https://www.regeringen.se/4adaf9/contentassets/bbd8569231a2423b9326b5f74a836c33/bilaga-ds-2019-23.pdf>

» **FN:s Barnrättskommittés allmänna kommentarer**

<https://www.barnombudsmannen.se/barnkonventionen/allmanna-kommentarer/>

» **En lag för barn: kulturvetenskapliga perspektiv på barnrättskonventionen,**

Karlsson Häikiö, Tarja, Asplund Carlsson, Maj & Sundhall, Jeanette (red.) (2020). Finns på biblioteket

OM PRAKTISK TILLÄMPNING AV BARNKONVENTIONEN

» **Prövning av barnets bästa – ett verktyg för styrning och ledning**

Sveriges Kommuner och Regioner (2018)

<https://webbutik.skr.se/bilder/artiklar/pdf/7585-619-3.pdf>

» **Unga direkt – en metod för att lyssna till barn**

Barnombudsmannen (2021)

<https://www.barnombudsmannen.se/stod-och-verktyg/genomfora-barnkonventionen/barns-delaktighet-och-inflytande/unga-direkt/>

» **Handbok för barns delaktighet och inflytande: Teori och praktik för nyfikna läsare som vill lära sig mer om värdet av barnets perspektiv**

Åhl, Cecilia. Karlsson, Jonas och Ingeström, Shanti (2020)

<https://unicef.se/rapporter-och-publikationer/unicefs-handbok-for-barns-delaktighet-och-inflytande>

- » **Bedöma barns mognad för delaktighet – Kunskapsstöd för socialtjänsten, hälso- och sjukvården samt tandvården**

Socialstyrelsen (2015)

<https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/kunskapsstod/2015-12-22.pdf>

- » **Mänskliga rättigheter på hemmaplan – en inspiration för arbetet i kommunen, Diskrimineringsombudsmannen (2014).**

<https://www.do.se/download/18.277ff225178022473141e40/1618941287860/stod-inspiration-manskliga-rattigheter-kommun-skrift.pdf>

- » **Medverkan – Fungerande förändringsarbete för lika rättigheter och möjligheter, Rönngren, Jenny (2011). Framförallt kapitel 4 om verksamhetsutveckling.**

<https://www.do.se/download/18.277ff225178022473141e43/1618941288014/stod-medverkan-skrift.pdf>

- » **Om barns och ungas utsatthet för rasism**

Barnombudsmannen (2021)

https://www.barnombudsmannen.se/globalassets/dokument/publikationer/om-barns-och-ungas-utsatthet-for-rasism_2021.pdf

- » **Vit, svart eller brun – handbok i aktiva åtgärder kopplat till hudfärg**

Länsstyrelsen i Stockholm (2019)

<https://www.lansstyrelsen.se/download/18.5e83a30f169d90292df17384/1624005597909/Rapport%202019-08%20Vit%20svart%20eller%20brun%20Handbok%20aktiva%20%C3%A5tg%C3%A4rder%20hudf%C3%A4rg.pdf>

- » **Barnkonventionen i fysisk planering och stadsutveckling.**

Boverket (2020)

<https://www.boverket.se/globalassets/publikationer/dokument/2020/barnkonventionen-i-fysisk-planering-och-stadsutveckling.pdf>

- » **Barnkonsekvensanalyser i stadsplaneringen,**

Nordström, Maria (2020)

<file:///C:/Users/Incr/Downloads/barnkonsekvensanalyser-i-stadsplaneringen.pdf>

- » **Barn, plats, lek, stad – strategier för barnvänlig stadsplanering**

Jungmark, Lena (2021)

https://www.movium.slu.se/system/files/news/15134/files/Lekfull%20stad_hela_low_sidor.pdf

- » **Barns rättigheter och föräldraskap – information till dig som är förälder eller annan viktig vuxen till ett barn**

Länsstyrelsen i Örebro Län (2020)

https://www.lansstyrelsen.se/download/18.6395bf21784b0add954f77/1616498274790/Handbok_Barns%20r%C3%A4ttigheter%20och%20f%C3%B6r%C3%A4ldraskap.pdf

Referenser

Barnkonventionsutredningen, *Barnkonventionen och svensk rätt*, Norstedts juridik, Stockholm, 2020

Barnombudsmannen, Barnkonventionen på 15 minuter, 2021

https://www.barnombudsmannen.se/webbutbildning/barnkonventionen-pa-15-min/story_html5.html (hämtad 2021-12-16)

Barnombudsmannen, Prövning av barnets bästa – ett stödmaterial för beslutsfattare och tjänstepersoner, u.d.

Barnrättighetsutredningen, *Barnkonventionen blir svensk lag: betänkande*, Wolters Kluwer, Stockholm, 2016

Fisher, David I., Mänskliga rättigheter: en introduktion, Nionde upplagan, Norstedts Juridik, Stockholm, 2020

FN:s kommitté för barnets rättigheter, CRC/C/GC/14, "Barnrättskommitténs allmänna kommentar nr 14 om: Barnets rätt att i första hand få beaktat vad som bedöms vara barnets bästa", 2013

FN:s kommitté för barnets rättigheter, CRC/C/GC/5, "Barnrättskommitténs allmänna kommentar nr 5: Allmänna åtgärder för genomförandet av konventionen om barnets rättigheter (artikel 4, 42 och 44.6)", 2003

Förvaltningsrätten i Stockholm, Dom 2021-06-30, Mål nr: 4518-21

Förvaltningsrätten i Stockholm, Dom 2021-07-05, Mål nr: 28889-20

Grahn-Farley, Maria, *Att förstå Barnkonventionen: en överblick*, Upplaga 1, Studentlitteratur, Lund, 2020

Grahn-Farley, Maria, *Barnkonventionen: en kommentar*, Upplaga 1, Studentlitteratur, Lund, 2019

Högskolan i Borås. Extra skyddsvärda personuppgifter. Högskolan i Borås. 2020

<https://www.hb.se/anstalld/for-mitt-arbete/informationshantering/behandling-av-personuppgifter-gdpr/allman-information/integritetskansliga-personuppgifter/extra-skyddsvarda-personuppgifter/> (Hämtad 2021-12-16)

Internationell konvention om medborgerliga och politiska rättigheter, SÖ 1971:42

Häikiö, Tarja, Asplund Carlsson, Maj & Sundhall, Jeanette (red.), *En lag för barn: kulturvetenskapliga perspektiv på barnrättskonventionen*, Upplaga 1, Studentlitteratur, Lund, 2020

Sveriges Kommuner och Regioner. Tolka, tillämpa barnkonventionen. Sveriges Kommuner och Regioner. 2021

<https://skr.se/skr/demokratiledningstyrning/manskligarattigheterjamlikhet/barnetsrattigheter/barnkonventionenarsvensklag/tolkatillampabarnkonventionen.33920.html> (Hämtad: 19 november 2021)

Vägledning vid tolkning och tillämpning av FN:s konvention om barnets rättigheter, Regeringskansliet, 2019

Åhl, Cecilia, Karlsson, Jonas & Ingeström, Shanti, *Handbok för barns delaktighet och inflytande: teori och praktik för nyfikna läsare som vill lära sig mer om värdet av barnets perspektiv*, Första upplagan, UNICEF Sverige, Stockholm, 2020

- 1 Barnombudsmannen, 2021
- 2 Grahn-Farley, 2019, s. 13
- 3 Grahn-Farley, 2019, s. 13
- 4 Grahn-Farley, 2019, s. 13 – 14
- 5 Karlsson. et al. 2020, s.72.
- 6 Karlsson, 2020, s.71. och Barnombudsmannen 2021
- 7 Regeringskansliet 2019, s. 35
- 8 Regeringskansliet 2019, s 36–37
- 9 Se vidare Barnrättighetsutredningen, 2016, s.374
- 10 Regeringskansliet 2019, s.64
- 11 Mallen är hämtad från Vägledning vid tolkning och tillämpning av FN:s konvention om barnets rättigheter, Regeringskansliet, 2019 s.66–67
- 12 Grahn-Farley, 2019, s. 15
- 13 Kommentarererna är hämtade och sammanfattade från Barnkonventionen: En kommentar av Maria Grahn-Farley, 2019.
- 14 Barnkonventionsutredningen, 2020, s. 134
- 15 Grahn-Farley, 2019, s. 41–43
- 16 Barnkonventionsutredningen, 2020, s. 137
- 17 Grahn-Farley 2019, s.43
- 18 Barnkonventionsutredningen, 2020, s.176
- 19 Barnkonventionsutredningen, 2020, s. 137
- 20 Barnkonventionsutredningen, 2020, s. 135–136.
- 21 Grahn-Farley, 2019, s. 49
- 22 Barnombudsmannen, u.d., s. 10
- 23 Grahn-Farley, 2019, s. 49
- 24 Grahn-Farley, 2019, s. 48. Även Barnkonventionsutredningen, 2020, s.242
- 25 Grahn-Farley, 2019, s. 64
- 26 Grahn-Farley, 2019, s. 51
- 27 Barnkonventionsutredningen, 2020, s. 244
- 28 CRC/C/GC/14, s. 18
- 29 CRC/C/GC/14, s. 20
- 30 Se exempelvis Förvaltningsrätten i Stockholm, Dom 2021-06-30, Mål nr: 4518-21; och Förvaltningsrätten i Stockholm, Dom 2021-07-05, Mål nr: 28889-20
- 31 Högskolan i Borås, Extra skyddsvärda personuppgifter, 2020
- 32 CRC/C/GC/14, s. 18
- 33 Grahn-Farley, 2019, s. 49
- 34 Sveriges Kommuner och Regioner. "Tolka, tillämpa barnkonventionen".
- 35 Grahn-Farley 2020, s. 26
- 36 Fisher 2020, s. 13
- 37 SÖ 1971:42. Rätten till liv finns även formulerad i Den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna (artikel 3) och Konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning (SÖ 2008:26; artikel 10)
- 38 Grahn-Farley 2019, s.68
- 39 Barnkonventionsutredningen, 2020, s.336
- 40 CRC/GC/2003/5 s.6
- 41 Grahn-Farley 2019, s.90
- 42 Barnkonventionsutredningen 2020, s. 529
- 43 Barnkonventionsutredningen 2020, s.537
- 44 Barnkonventionsutredningen 2020, s. 540
- 45 Barnkonventionsutredningen 2020, s. 543
- 46 Grahn-Farley 2019, s.91
- 47 Barnkonventionsutredningen, 2020, s.543
- 48 Barnkonventionsutredningen, 2020, s. 556
- 49 Barnkonventionsutredningen, 2020, s. 556–557
- 50 Karlsson Häikiö et al. 2020, s 43.
- 51 Åhl, Karlsson och Ingeström, 2021. s. 31–32
- 52 Hämtad ur Vägledning vid tolkning och tillämpning av FN:s konvention om barnets rättigheter, Regeringskansliet, 2019, s. 13–14

Härnösands
kommun